



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 51-52 (3481-82) 2016 DECEMBER – GRUODŽIO 13 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • www.tevzib.com • Nr. kaina – \$2



*Užliejai mus, visagali Dieve,
nauja įsikūnijusio Žodžio šviesa!
Tegul ji tikėjimu šviečia mūsų
dvasioje ir atspindi darbuose.*

**Kalėdų ryto Eucharistijos pradžios
malda, Romos mišiolas**

Broliai ir seserys Kristuje,

2016 metais visame pasaulyje šventėme ir išgyvenome ypatingą Gailestingumo laikotarpio dovaną, kuria dalinomės vieni kitų dvasiai ir kūnui. Patirta Dievo meilė, artimiau pažintas žmogus bei gyva atjauta priminė ir atnaujino mūsų tikėjimą, kad toliau augtume nokstančiais jo vaisiais.

Džiugiai laukdami Viešpaties per Adventą ir švęsdami Jo atėjimą per Kalėdas žengiame į naują liturginį laiką. Atsiveriančiais naujais metais patirsime visus Kristaus ir savo gyvenimo įvykius, Dievo gailestingumo proveržius. Jie suburs šeimose, parapijose ir draugų tarpe daugybę gražių ir prasmingų švenčių, kurias kasmet rengiate savo bendruomenėse.

Esame laimingi, kad visas metų šventes puošia turtinga mūsų lietuviškoji kultūra. Savo tikėjimo gelmėse, priėmę žmogumi tapusio Kristaus šviesą, mūsų protėviai per amžius suaudė iškalbingą tradicijų, papročių ir tautinio meno audinį. Per Kalėdas ir kitas metines šventes nepamirškime, kad mūsų gražuose tautosakos papročiuose, simboliuose, žaidimuose susitinka ir jungiasi tautinės ir krikščioniškosios vertybės. Priminkime vieni kitiems, kad Kalėdų išorinis spindesys yra žmogumi gimusio Kristaus šviesa, Kalėdų eglutės puošnumas – tai džiaugsmas Jėzaus atėjimu atgautos Dievo ir žmogaus vienybės, kuri buvo sunaikinta žmogaus neklusnumo vaisiumi Rojuje (žr. Pr 3). Kūčios yra pirmoji Kalėdų šventės žinia šeimoje ir namuose dar prieš dalyvaujant Piemenėlių Mišiose, o dovanų teikimas vieni kitiems atspindi mūsų išsigelbėjimą ir Dievo malonę, suteikiamą savo kūrinijai.

Dėkoju seserims ir broliams dvasininkams ir visiems, kurie liudijate tikėjimą, skelbiate Dievo žodį ir išlaikote gyvą sielovadą mūsų lietuviškose parapijose ir bendruomenėse. Tai ne vien kunigų ir pašvęstųjų veiklos atsakomybė, nes visi turime asmeniškai priimti tikėjimo, vilties ir meilės dovaną ir ją dalintis su kitais. Kristaus atėjimas – Kalėdos yra didžios Dievo dovanos mums – meilės – pradžia, duota, kad mes ją dalintumės. Esu tai patyręs šiais metais tarp kitų švenčių lankydamasis parapijose ir bendruomenėse Australijoje, JAV, Brazilijoje, Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje, Gailestingumo kongrese Vilniuje, Šiluvos koplyčios 50-mečio iškilmėse Dievo Motinos bazilikoje Vašingtone, jaunimo stovyklose, lietuvių dvasininkų suvažiavimuose JAV ir Europoje, taip pat lankydamas jus bei jūsų šeimas.

*Jūsų šventėje ir namuose tespindi
gimusio ir ateinančio Viešpaties
Kristaus dvasia.*

*Su Šventomis Kalėdomis
ir palaimintų 2017 metų!*

Pagarbiai Kristuje,

Pre. J. J. J.



...Šios šventės prasmę geriausiai atskleidžia Kalėdų eglutė, ižiebtų keturių žvakių spindėjimas advento vainike, žmogaus suklupimas prie klausyklos langelio ir kalėdaičio laužymas Kūčių vakarą... Pasirengimas Kalėdoms liudija žmogaus troškulį atsiverti tam, kuris ATEINA. Tam, kuriam esu reikalingas, kuris rūpinasi manimi ir myli nekeldamas jokių sąlygų. Kalėdos – Dievo ir žmogaus susitikimo diena.

(Kun. R.Doveika, Lietuva)

SVEIKTINAME SU ŠV. KALĖDOMIS

*visus bendradarbius ir skaitytojus Kanadoje,
Lietuvoje ir kitose šalyse, rėmėjus bei
tautiečius, linkėdami*

ŠVIESIŲ IR VILTINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

**KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
KULTŪROS DRAUGIJA "ŽIBURIAI"**

KRYŽIAUS PERGALĖ

Kun. Raymond J.de Sousa įspūdžiai ir mintys aplankius Kryžių kalną Lietuvoje.

Kun. R.J de Sousa yra *Convivium*, (www.conviviummagazine.ca) Kanados žurnalo tikinčiųjų visuomenei vyr. redaktorius, taip pat apžvalgininkas visuomenės ir religijos temomis kituose leidiniuose. Jis yra Kingston, ON, arkivyskupijos katalikų kunigas ir kapelionas Queen's universitete, taip pat šiame universitete ir dėsto. Prieš tapdamas kunigu, studijavo ekonomiką Queens (Kingston, ON) ir Cambridge (D.Britanija) universitetuose.

Rugsėjo 14 dieną mes minėjome šv. Kryžiaus šventę. Jeruzalės šv. Sepulhrijos kalvarijų altorius yra šios šventės centras, kuriame pilgrimai kunigai aukoja Mišias šv. Kryžiaus garbei. Bet jeigu būtų renkama kita vieta šiai šventei, neabejotinai tai turėtų būti Kryžių kalnas, esantis 12 km į šiaurę nuo Šiaulių miesto Lietuvoje.

Aš jau seniai norėjau aplankyti šią istorinę vietą. Ir turiu prisipažinti, kad įspūdis buvo daug didesnis, nei tikėjau. Tai vienas iš iškalingiausių mūsų laikmečio liudininkų.

Apie Kryžių kalno istoriją turi būti kalbama dažniau. Istorija prasidėjo XIX šimtmečio viduryje, kai sunkiai sergantis vietinis valstietis, statydamas kryžių ant kalvos netoli Šiaulių ir prašydamas sveikatos, pajuto, kad traukiasi į seniai kankinusi sunki liga. Jo pavyzdys paragi-

no ir kitus daryti tą patį, ir taip, baigiantis XIX šimtmečiui, ant tos kalvos jau iškilo bent pora šimtų kryžių. Po I Pasaulinio karo Lietuva atgavo nepriklausomybę, ir Kryžių kalva tapo populiaria piligrimų lankoma vieta. Čia dažnai atkeliaudavo maldininkų eisenos, būdavo aukojamos Mišios atvirame lauke.

Bet greitai ši šventa vieta tapo supriešinimo ir prievartos vieta. Sovietų Sąjungai 1939 m. įsiveržus į Lietuvą ir 1940 ją aneksavus, prasidėjo ateizmo smurtas, neaplenkęs ir Kryžių kalno. Sovietų Sąjungos partinė biurokratija užsimojusi sunaikinti Lietuvos kultūrą, o su ja ir katalikų tikėjimą, savo dėmesį atkreipė ir į Kryžių kalną, gerokai jį apnaikino. Bet 1956 metais bebaimiai Lietuvos žmonės nepamiršo Kryžių kalno ir toliau statė ten kryžius – kaip priešinimosi ateizmui ir



Kun. R.J. de Sousa

savo tikėjimo stiprybės ženklus. Sovietų valdžia atsakė taip, kaip jie mokėjo – brutalia prievarta, griaudami kryžius ir taip stabdydami maldininkų keliones. Bet tikinčiųjų tai nesustabdė, jie ateidavo į Kryžių kalną tamsoje ir meldavosi. Tada buvo pasielgta dar brutaliau – 1961 m. balandžio 5 dieną buldozeriai nugriovė 2,179 kryžius. Bet po kelių dienų kryžiai vėl pradėjo ten atsirasti. Ir taip atkakli kova vyko tris dešimtmečius, kol Sovietų Sąjunga buvo išbraukta iš Europos istorijos 1991 – tinkama pabaiga blogio imperijai, kuri buvo ištrynusi Lietuvos vardą iš istorijos 50-čiai metų. Per tuos dešimtmečius sovietų buldozeriai ne kartą griovė pastatytus kryžius. Pagaliau, neįveikdami žmonių atkaklumo, toje vietoje

padarė dirbtinį ežerą; vanduo iš visų pusių apsupo kalvą ir padarė ją sunkiai prieinama. Bet kalvoje vis tiek atsiradavo kryžiai. Tik atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, Kryžių kalnas tapo vėl atviras maldininkams, kurie čia plūsta iš viso pasaulio. Šiuo metu čia yra daugiau kaip 100,000 kryžių. Komunistų daugiau nebėra. Triumfuoja kryžiai.

Kai žvelgi atgal į šią istoriją,

Iš Kryžių kalno istorijos šiandien gali pasimokyti ir Kanados katalikai. Mums nereikia paklusti Sovietų valdžios brutalumui. Bet iš mūsų gyvenimo verčia pašalinti Kristaus kryžių kitos įtakingos jėgos. Šiandien katalikai yra skaudaus pasirinkimo kryžkelėje – ar mes galime turėti Kryžių mūsų gyvenimo "kalvose" – darbovietėje, mokykloje, šeimoje ir draugi-



Popiežius Paulius II Kryžių kalne 1993 rugsėjo 7 d.

darosi nuostabu, kad Šiaulių žmonės taip atkakliai gynė ne savo šventovę, kurioje meldėsi, ne savo vaikų mokyklas ar kitas įstaigas. Jie nereikalavo laisvės šioms institucijoms. Jie tik stengėsi įtikinti komunistų valdžią, kad kryžius priklauso Lietuvos žemei ir jos žmonėms, nežiūrint visų draudimų ir ateistinių mokymų. Jų veiksmai atrodo dar labiau didvyriški, nes taip atkakliai jie gynė ištikimybę kryžiui.

jose? Ne, mūsų valstybėje prieš kryžių kovojama ne buldozeriais, bet sekuliaraus fundamentalizmo jėgos griauja mūsų kryžių kalvą.

Lietuviai XX-ajame šimtmeetyje turėjo drąsos vėl ir vėl statyti kryžius. Ar mes sugebėsime pasekti jų pavyzdžiu XXI-ajame šimtmeetyje?

Iš *The Catholic Register* vertė S.K.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Fondas
Foundation

*Dvasingas Kalėdų turinys,
Dievo meilė žmonijai,
tesusilieja su mūsų visų džiaugsmu.
Ši vienybės ir meilės dvasia tegloboja
visus per ištisus ateinančius metus.*

Kanados Lietuvių Fondo taryba

A. Nausėdas	D. Juozapavičiūtė	V. Jonušonienė
A. Pabedinskas	D. Baltrušytė-Sher	G. Ignaitytė
A. Kaminskas	A. Simonavičius	J. Kuraitė-Lasienė
S. Kareckas	K. Deksnys	V. Zubrickienė
I. Žukauskaitė	G. Stasiulevičius	
B. Degutienė (buhal.)	L. Underienė (admin.)	



Šv. Kalėdų
ir
Naujų metų
proga
SVEIKINAME
visus geros
valios žmones –

KLB Montrealio apylinkės
valdyba

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 275-4364 • E-mail: tevzib@rogers.com
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"

METINĖ PRENUMERATA:

REGULIARI – \$85 (paprastu paštu), **\$135** (1 klasės paštu)

RĖMĖJO – \$105 (paprastu paštu), **\$155** (1 klasės paštu)

Į UŽJŪRIUS – \$185 (oro paštu), **\$105** (paprastu paštu, Kan. dol.)

JAV – \$105 reguliari, **\$125** – rėmėjo, **\$165** – 1 klasės paštu

JAV prenumeratoriai atsiskaito JAV doleriais.

Redaktorė – Sigina Katkauskaitė, redaktorės pad. – Rima Žemaitytė-De Iuliis, maketuotoja – Akvilė Minkevičienė, administratorė – Aušra Trussow. Tinklalapis www.tevzib.com – redaktorė Andrea Benotaitė
Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address above.

Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

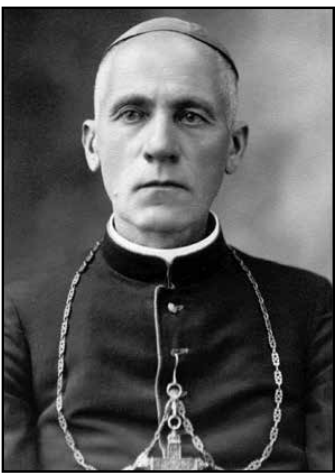
We thank the Lithuanian Canadian Foundation for funding the publication of parish news and the American Lithuanian Foundation for its support.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada through the Canada Periodical Fund of the Department of Canadian Heritage.



Canada

Arkivysk. T. Matulionis – palaimintasis



2016 m. gruodžio 1 d. popiežius Pranciškus įgaliojo Šventųjų skelbimo kongregaciją paskelbti dekretą, pripažįstantį Dievo tarno arkivyskupo Teofiliaus Matulionio (1873-1962) kankinystę ir taip atveriantį kelią jo paskelbimui palaimintuoju. Iškilmingas arkivysk. Teofiliaus Matulionio skelbimas palaimintuoju turėtų įvykti tuomet, kai bus baigtos derinti visos detalės su Šv. Sostu, praneša Lietuvos vyskupų konferencija. Paskutinį kartą Lietuvoje palaimintuoju buvo skelbiamas vyskupas Jurgis Matulaitis 1987 metais. Skelbimas palaimintuoju – tai žingsnis į pripažinimą šventuoju.

Gaudete Semper in Domino – visuomet džiaugtis Viešpačiu arba kūrybinio polėkio vyskupas

Zigmas TAMAKAUSKAS



Vysk. E. Bartulis

Baigiantis Gailestingumo jubiliejiniams metams – lapkričio mėn. 6 dieną, po vakarinių Mišių, Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilikos Konferencijų salėje įvyko Šiaulių vyskupo Eugenijaus Bartulio 2017 metų kalendoriaus pristatymas.

Pradžioje kiek žvilgtelėjome į vyskupo asmenybę, jo nueitą gyvenimo kelią. Gimė daugiavaikėje šeimoje, 1968 metais baigė tuomet vadintą Kauno 7-ąją vidurinę mokyklą, dabar turinčią Šančių mokyklos – daugiafunkcinio centro vardą. Dvejus metus praleido sovietinėje kariuomenėje, kurioje stengėsi brandinti jau mokykliniame suole pamėgtą fotografijos meną. Jausdamas savo pašaukimą dvasiniam gyvenimui, penkerius metus studijavo Kauno kunigų seminarijoje. 1976 metais išventintas į kunigus. Dešimt metų vikaravo įvairiose Lietuvos vietose. Paskutinė jo, kaip vikaro, pareigybė buvo susijusi su Kauno arkikatedra bazilika. Trejus metus klebonavo Deltuvos ir Bukonių parapijose. Visur skleidamas didelę meilę ir gyvojo tikėjimo žodį, pasižymėjo dideliu stropumu, darbštumu ir atidumu žmonėms. Stengėsi ne tik gražinti savo tarnystės vietų šventoves, bet savo atliekamų kilnių darbų pavyzdžiu stiprinti ir pačios Bažnyčios dvasinius pamatus. Atgimstant Lietuvai, lankantys Kauno katedrą žmonės labai nudžiugo, kad jų mylimas kunigas Eugenijus 1989 metais vėl sugrįžo į šią šventovę. Grįžo jau atlikti aukštesnes – Katedros administratoriaus ir Kauno arkivyskupijos kurijos kanclerio pareigas. 1995 metais tapo Kauno Kristaus Prisikėlimo

parapijos klebonu, kaip jam įprasta, stropiai rūpinosi šventovės atstatymo darbais, dėstė Kauno kunigų seminarijoje, buvo joje studijuojančių klierikų dvasios vadovas. Čia buvo pastebėtas ne tik administracinis, bet ir jo pedagoginis talentas – 1996 metais paskirtas Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos rektoriumi.

Su kunigu Eugenijum Bartuliu susipažinau, kai jis kunigavo Kauno arkikatedroje bazilikoje. Su jaunimo būreliu teko būti ir Deltuvoje. Tada kiek netikėtas susitikimas įvyko miestelio Švč. Trejybės šventovėje: jos klebonas E. Bartulis, užlipęs ant pastolių, pats apsitaškęs dažais, restauravo šoninį altorių, gražino šventovę. Paskui įvyko nuoširdus pokalbis. Kalbėjomės apie šventovės ir miestelio istoriją, prisiminėme čia buvusius knygnešius, Lietuvos kariuomenės artilerijos pradžią. (2013 metais ant Deltuvos senosios klebonijos pastato atidengta atminimo lenta, kurioje įamžintas pirmasis Lietuvos kariuomenės artilerijos šūvis 1919 m., kovojant su įsiveržusia į Lietuvą bolševikų kariuomene.)

Vadovaujami kunigo Eugenijaus Bartulio, dalyvavome išskleidę savo Trispalvę ir tarptautiniame beveik šimto kilometrų tris dienas trukusiame piligriminiame žygyje iš Paryžiaus Dievo Motinos katedros į Šatro miesto Katedrą. Joje saugoma pasaulio krikščionims brangi relikvija: Dievo Motinos – Švč. Mergelės Marijos apsiaustas. Šatro katedra – tai vienas iš didingiausių religinių statinių Europoje. Šventovė dėl skulptūrų ir vitražų gausos vadinama Prancūzijos akropoliu. Šios nelengvos kelionės metu matėme savo vadovo spinduliuojančią energiją, jutojome jo atidumą, draugišką paprastumą bei nuoširdumą.

Kunigas Eugenijus Bartulis 1997 metų gegužės mėn. 28 d. nominuotas vyskupu. Birželio 29 dieną jo išventinimą sveikino tikinčiųjų prisirinkusi pilnutėlė Kauno arkikatedra bazilika. Naujasis vyskupas buvo paskirtas pirmuoju popiežiaus Jono Pauliaus II naujai įsteigtos Šiaulių vyskupijos vyskupu. Savo vyskupiškame herbe įsirašė: *Gaudete semper in Domino*. Tai reikštų, kad visuomet reikia džiaugtis Viešpačiu. Šiais žodžiais vyskupas Eugenijus Bartulis ir vadovaujasi savo dvasinio gyvenimo kelyje. Matant jo

prakilnius darbus, jo nuoširdaus paprastumo užkrečiančią šypseną ne veltui dažnas jį vadina džiaugsmo vyskupu, skleidžiančiu savo širdies gerumo šviesą ir besidžiaugiantį kitų teikiama šviesa.

Šiauliuose vyskupas atnaujino savo buveinės šventovę – Katedrą. Katedrą jis stengiasi statyti ir mieste gyvenančių žmonių širdyse. Jo iniciatyva įkurti vyskupijos Jaunimo, Katechetikos ir Šeimos centrai, su malda bei giesmėmis rengiami pėsčiomis piligriminiai žygiai į Kryžių kalną, į Tytuvėnus ir Šiluvą. Vyskupo Eugenijaus Bartulio aktyvi veikla reiškėsi jam būnant ir Lietuvos karo pajėgų ordinaru. 1999 metais vyskupas išrinktas Lietuvos Vyskupų konferencijos nuolatinės tarybos nariu, palaiko glaudų ryšį su Šiaulių universitetu. Jo pastangomis universitete įteisinta kapeliono pareigybė, pradėta dėstyti meninis ugdymas ir tikyba. Universiteto senatas, įvertinęs vyskupo nuopelnus, 2015 metais suteikė jam Šiaulių universiteto garbės daktaro vardą. Nuo 2007 metų jis yra ir Šiaulių miesto Garbės pilietis.

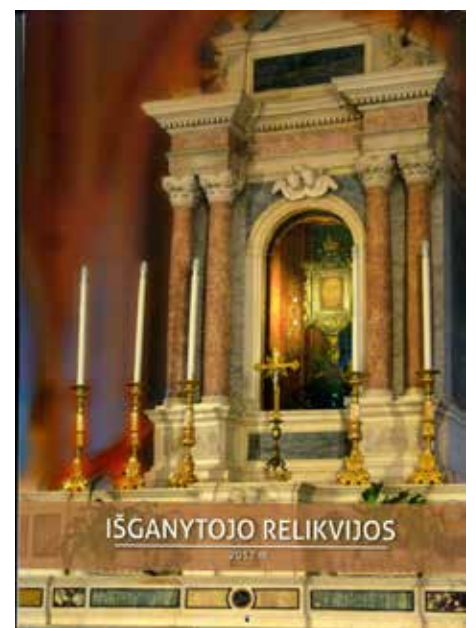
Nežiūrint didelio pareigų krūvio, vyskupas Eugenijus Bartulis nuolat bendrauja su žmonėmis, mėgsta keliones, sportą, fotografiją. Jis nuo 2007 metų leidžia teminius krikščioniškos krypties savo darytų nuotraukų kalendorius, reikalaujančius turėti ne tik meninį skonį, vidinį intelektualumą, bet ir leidybinę nuovoką. Šias savybes jis tikrai turi. Pirmasis jo kalendorius vadinosi *Kryžiai Europos kalnuose*. 2017 metų kalendorius pavadintas *Išganytojo relikvijos*. Šis pavadinimas ir nusako jo turinį, kurį paryškina prie nuotraukų pridėtos evangelistų Jono, Luko, Markaus ir Mato rašinių citatos. Kalendoriaus viršelį puošia Išganytojo veido relikvijos, saugomos Italijos Švč. Veido bazilikoje, nuotrauka, tarsi prabildama į mus: *Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas. Kas tiki mane, – nors ir numirtų, bus gyvas. Ir kiekvienas, kuris gyvena ir tiki mane, neragaus mirties per amžius*. Tai



Kalendoriaus *Išganytojo relikvijos* puslapis

skarelė su Jėzaus atspaudu, atsiradusiu Kristaus prisikėlimo metu, jam gulint kape. Ši nuotrauka padidinta lapkričio mėnesio kalendoriaus lape, cituojant evangelisto Jono evangelijos 20-ojo skirsnio ištrauką: *Jis įėjo į rūšį ir mato paliktas drobules ir skarą, buvusią ant Jėzaus galvos [...] Kalendoriuje pateiktos Turino drobulės, Šventosios Taurės, kurią kančios išvakarėse savo rankose laikęs Išganytojas, Vinies, kuria prie kryžiaus buvo prikaltas Jėzus (pasak IV š. rašiusių autorių, šv. Elena radusi ne tik kryžiaus liekanas, bet ir vinis,*

kuriomis prie kryžiaus buvo prikaltas Jėzus) bei kitos Išganytojo išlikusių istorinių relikvijų nuotraukos. Jos yra padarytos labai subtiliai, su didele meile. Daug kam šios išlikusios Kristaus relikvijos nebuvo žinomos, dabar jos ne vienam praplės pažintinį akiratį, gal ir sustiprins patį tikėjimą. Kalendoriaus vertę taip pat didina jame pateiktos oficialios valstybinės ir religinės šventės, Bažnyčioje minimos įsimintinos dienos, su šventaisiais susiję vardadieniai. Būtų gera, kad kitame kalendoriuje rastume pažymėtus nors svarbiausius ir tautinius vardus. Pvz., Vytautas susijęs ir su Lietuvos krikštu, jo motina Birutė – tautinė legenda. Rugsėjo 8-oji turėtų žymėti ne tik Švč. M. Marijos gimimo, bet ir Vytauto Didžiojo karūnavimo bei Padėkos dieną (1991 m. rugsėjo 8 d. Šiluvoje kardinolas Vincentas Sladkevičius ir LR Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, dėkodami Dievui už Lietuvos



Kalendoriaus puslapis

laisvę, pasirašė Lietuvos paaukojimo Švč. Mergelei Marijai aktą). Gal turėtų būti pažymėtos ir Laisvės gynėjų (sausio 13), Gedulo ir vilties (birželio 14), Juodojo kaspino ir Baltijos kelio (rugsėjo 23), Konstitucijos (spalio 25) bei Lietuvos kariuomenės (lapkričio 23) dienos. Žinoma, tai tik pageidavimo pastabėlės, jokių būdu nesumenkinančios šio kalendoriaus aktualumo bei kokybės.

Norinčių susitikti su vyskupu, pristatant jo naująjį kalendorių, prisirinko pilnutėlė Kauno Kristaus Prisikėlimo bazilikos konferencijų salė. Kalbėjęs kalendoriaus autorius vyskupas Eugenijus Bartulis kalbėjo apie šio kalendoriaus išleidimo sumanymo aplinkybes, apie jo turinį, pasidžiaugė čia atėjusių žmonių gausa, kvietė atnaujinti savo širdis, kad visi galėtume džiaugtis būdami Kristaus vaikai. Susirinkusiems savo giesmėmis ir poezijos posmais prabilo Kauno sakralinės muzikos mokyklos įkūrėjos, žinomos chorvedės ir pedagogės Nijolės Jautakienės naujai suburtas iš savo buvusių mokinių vokalinis ansamblis „Pastoralė“, radęs prieglobstį šios bazilikos erdvėje.

Šis susitikimas buvo lyg dvasinio pakylėjimo ir krikščioniškos vienybės šventė. Baigiantis jai, vyskupas, palaiminęs visus, palinkėjo ir Dievo laiminamų 2017 metų. O mes Jo Ekscelencijai vyskupui Eugenijui Bartuliui taip pat linkime Dievo palaimos, kuo geriausios sveikatos, daug gražių tolimesnių kūrybinių darbų, puošiant Lietuvą dvasinio atgimimo žiedais.

Ntrs.autoriaus



Viltingai tikėkime Kūčių vakaro stebuklu,
džiaukimės Kalėdų taikos dvasia,
švęskime ir dalinkimės meile bei džiaugsmu.

Sveikiname
visus švenčių proga, linkėdami
laimingų, sveikų ir darbingų
2017 metų!

Paulius Kuras,

Lietuvos respublikos generalinis garbės konsulas



**Lietuvos respublikos konsulas
Montrealyje**

Teišsipildo visos šviesios viltys,
Telydi vien tik geras žodis,
Tedžiugina kiekvienas darbas,
Tegul prasmingos būna dienos,
O laimė - dažnas Jūsų svečias...

Arūnas Staškevičius,

Lietuvos respublikos garbės konsulas
Montrealyje

Angelas tarė: „Nebijokite! Štai aš skelbiu Jums didį
džiaugsmą, kuris bus visai tautai. Šiandien Dovydo
mieste Jums gimė Išganytojas. Jis yra Viešpats Mesijas.
Ir štai Jums ženklas: rasite kūdikį, suvystytą vystykiais
ir paguldytą ēdžiose.“ /Lk 2, 10-13/



**SVEIKINAME JUS SU
ŠV. KALĖDOMIS**

ir linkime, kad Kristaus gimimo
šventė niekada Jūsų neapleistų,
apdovanodama Jus dvasiniu
džiaugsmu, teiktų ramybę, stiprintų Jus
tikėjimu, viltimi ir meile.

**Viešpaties malonė telydi Jus,
keliaujančius per 2017-uosius!**

Tėvai pranciškonai ir visa
Toronto PRISIŲKĖLIMO parapija



Prakartėlės istorija

Jų tradicija siekia 1223 metus, kai prieš Kalėdas Pranciškus Asyžietis įrengė pirmąją tikrą prakartėlę Greccio mieste. Miške, grotoje prie vienuolyno, pastatyta prakartėlė, pridėta šieno, atvestas jautis ir asilas, ēdžiose paguldytas tikras gyvas kūdikis – viskas paruošta taip, kaip buvo Betliejaus tvartelyje Jėzui gimstant. Pranciškaus Asyžiečio įrengta scena, vaizduojanti Jėzaus gimimą, davė pradžią po visą pasaulį paplitusiai prakartėlių tradicijai. Pirmą skulptūrinę prakartėlę 1290-1292 metais sukūrė Arnolfo di Cambio *Santa Maria Maggiore* bazilikoje Romoje. XVIII šimtmetis – prakartėlių aukso amžius. Jos tapo meno kūriniais. Tiesa, Italijoje Betliejų atstojo nišos olose. Tik lietuvių meistrai figūras statydavo po lentelių stoveliu – tai



Pirmosios Greccio prakartėlės dabartinis vaizdas

yra lietuviškasis prakartėlių variantas. Praėjusiais metais prieš Kalėdas popiežius Pranciškus aplankė pirmąją istorinę prakartėlę Greccio miestelio pranciškonų vienuolyne už beveik šimto kilometrų į šiaurės rytus nuo Romos. Jis pastatytas toje vietoje, kur 1223 m. šv. Pranciškus Asyžietis įrengė pirmąją prakartėlę. Greccio vienuolyne yra ne tik uola, ant ku-

rios miegodavo šv. Pranciškus, ne tik senoji celė, kur gyveno šv. Bonaventūra, bet ir nuolat veikiantis prakartėlių muziejus. Brolis Domenico pabrėžia, kad Pranciškus nenorėjo sukurti prakartėlės, atvaizduodamas šventus Kalėdų nakties įvykius. Jis norėjo išgyventi, o ne atspindėti tai, kas nutiko prieš keliolika šimtmečių Betliejuje. **Inf.**

Kardinolas muzikas: *muzika ir diplomatija tarnauja tarpusavio supratimui*

Apie italų kilmės kardinolą Lorenzo Baldisseri, pirmiausia būtų galima pasakyti – „Šventojo Sosto diplomatas“, ėjęs šią tarnybą Paragvajuje, Indijoje ir Brazilijoje. Jis kelių knygų apie kanonų teisę ir diplomatiją autorius, o 2012 metais grįžo į Romą darbui, kuris reikalauja didelių organizacinių sugebėjimų, kaip ir erudicijos – popiežiaus Benedikto XVI buvo paskirtas Vyskupų sinodo generaliniu sekretoriumi. Šias pareigas ėjo ir per paskutiniuosius du Vyskupų sinodus, abu, jau popiežiaus Pranciškaus sprendimu, skirtus šeimai, koordinuodamas ganytojų iš viso pasaulio pastangas išigilinti ir atnaujinti šeimų sielovadą. Tačiau per visą jo gyvenimą driekiasi ne vien diplomatijos bei sielovadinio darbo gija, bet ir aistra muzikai, kurią būsime kardinolas mėgo ir studijavo nuo pat jaunystės iki pat šių dienų. Ne vien studijuoja, bet ir groja pats pianinu. Kaip sakė viename interviu, dažną vakarą po porą trejetą valandų. Pianinas visada buvo jo gyvenimo palydovas ir gyvenant įvairiose šalyse.

Kardinolo pianisto meilės muzikai ir daugelio metų praktikavimosi vaisiai sudėti į šią vasarą pasirodžiusį trijų



Kardinolas L. Baldisseri

garsaploksčių rinkinį, kuriame įrašytas jo atliekamas daugiau kaip 30 įvairių autorių kūrinių. Nemažai jų įrašyti dar prieš paskyrimą Romoje: tai gerai žinomų kompozitorių Mocarto, Bacho ir ypač Šopeno, taip pat italų ir ispanų kūrėjų kūriniai. Tačiau kitos melodijos yra įrašytos neseniai ir netgi turi savo nedidelę istoriją, kaip kad argentiniečių muzikos legendos Astor Piazzolla tango *Adios nonino*. Kartą, pasakojo kardinolas Baldisseri, popiežius Pranciškus atėjo aplankyti Vyskupų sinodo biuro ir čia dirbančiųjų. Tačiau keltuvus kaip tik buvo sugedęs, tad popiežius pakilo laiptais iki pat biuro, o tai jam buvo nemenkas iššūkis. Tad norėdamas gražinti energiją Šventajam Tėvui, kardinolas sėdo prie pianino ir sugrojo keletą kūrinių.

nių, tarp kurių ir popiežiaus mėgstamą tango melodiją.

Kitą kartą, prisiminė kardinolas Lorenzo Baldisseri, jam teko groti ir Benediktui XVI, dideliu klasikinių muzikos žinovui, taip pat mokančiam skambinti pianinu. Tuo metu jam dar einant apaštalinio nunciatus pareigas Brazilijoje, popiežius jį pakvietė apsilankyti vasaros rezidencijoje greta Romos, Kastelgandolfe. Taip ir padarė: nuvyko su savo vyresniu broliu, kunigu ir vargonininku, o Kastelgandolfe, be popiežiaus Benedikto XVI, buvo ir jo brolis Georg, choro vadovas. Baldisseri pasakojo: „Groju penkiasdešimt minučių. (...) Užbaigus likome keturi broliai, kurie kalbėjo apie muziką, apie mėgstamus autorius... tai buvo nepamirštama.“

Tame pat pokalbyje italų katalikų dienraščiui *Avvenire* kardinolas Baldisseri pridūrė, kad neretai muzika ir diplomatija eidavo petys į petį. „Muzika turėjo pamatinį vaidmenį, manau, daugelyje diplomatinėse derybų, ypač dėl susitarimo tarp Šventojo Sosto ir Brazilijos, pasirašyto 2008 metais. Aš visada skambindavau politikams, teisininkams, diplomatams, kurie mane aplankydavo. Muzika padeda dialogui, peržengdama barjerus, kalbinius ir kultūrinius.“

Galima pridurti, kad tarp kardinolo Baldisseri skambintų melodijų yra dvi, kurių autoriai, anot jo, turėtų būti „naujai įvertinti“: be prancūzo Satie, tai ir Mykolas Kleopas Oginskis, kurio 250 metų gimimo metines praėjusiais metais minėjo tiek Lietuva, tiek Lenkija, tiek Gudija.

Vatikano radijo inf.



ISTORIKAS TADA IR DABAR –

Adolfo Šapokos idėjos ir jų likimas

Simonas JAZAVITA, Vytauto Didžiojo universiteto istorijos doktorantas, Kauno miesto muziejaus muziejininkas

Žymus britų rašytojas Aldous Huxley teigė, kad svarbiausia istorijos pamoka yra ta, jog žmonės nieko iš jos nepasimoko. Kita vertus, mūsų pasaulis be idealistų ir savotiškų don kichotų, kurie vis stengiasi išmokyti ir kitus pamokyti tų istorijos pamokų, būtų tiesiog niūri vieta gyventi. Praėjo jau 80 metų nuo to laiko, kai pasirodė viena iš garsiausių knygų per visą Lietuvos istoriją, būtent to paties pavadinimo jauno trisdešimtmečio istoriko idealisto Adolfo Šapokos redaguotas veikalas. Todėl norisi prisiminti istoriką, kuris paliko didžiulį indėlį ne tik mūsų historiografijoje, bet ir paliko svarbias pilietiškumo pamokas.

1906 m. gimęs A.Šapoka brendo jau nepriklausomoje Lietuvos valstybėje. Gal todėl jo užsidegimas karta-iskyrėsi nuo visai kitomis sąlygomis išsilavinimą gavusių tuometinių dėstytojų, nors, be abejonės, jis stengėsi dalį bruožų perimti iš jų. 1929 m. jis baigė Lietuvos (dabartinį Vytauto Didžiojo) universitetą ir pradėjo savo, istoriko, kelią. Vis dėlto mano tikslas nėra apžvelgti Šapokos istoriografinius nuopelnus. Atvirai sakau, esu šalininkas to požiūrio, kad istorikui neužtenka vien ištirti kas, kaip ir kodėl vyko konkrečiu istorijos momentu. Svarbi žinutė, kurią istorikas neša skaitytojams, kartais būna padiktuota laiko dvasios, bet kartais istorikas, pažindamas daugybės šimtmečių įvairovę, būna tas žmogus, kuris gali prieš tą laiko dvasią pamaistauti.

Mane domina pilietinė tuomet trisdešimtmečio Šapokos laikysena, jo pastangos suburti bendraminčius, kad jie veiktų organizuotai, kad kartu siektų bendrų tikslų, to, ko kartais labai pasigendame šiandien. Tam jis turėjo talentą – nors aiškiai save laikė katalikiškos pasaulėžiūros atstovu, jis buvo geras organizatorius, siekęs suburti bendrai veiklai skirtingų pažiūrų žmones. Kodėl tai buvo taip reikalinga, gali priminti nerami tuometinė tarptautinė padėtis. *Lietuvos istorijos* išėjimo metu, 1936-aisiais, ideologiniai mūšiai tiesiog virė ir Lietuvoje, ir pasaulyje. Neišspręsta nesantaika su Lenkija, noras atsiimti okupuotą Vilniaus kraštą, auganti hitlerinės Vokietijos galybė kėlė įtampą. Dėmesį prikaustė ir prasidėję Ispanijos pilietinio karo veiksmai, kur visi didieji ir mažieji geopolitinių šachmatų žaidėjai stengėsi susikurti įvaidį apie laimėtą pirmąją partiją. Visuomenė buvo susipriešinus, o spaudoje vyko ne mažiau aštrūs susikirtimai nei dabar. Pasaulėžiūrų skirtumai darėsi vis akivaizdesni, ir ilgainiui tai turėjo labai skaudžių pasekmių. Kažkam ir tada, ir dabar, reikėjo mėginti vienyti, ieškoti išeikių, bet kartu daryti prasmingą ir reikalingą darbą.

Nebūtų tikslu lyginti 1936-aisiais ir 2016-aisiais rašomos istorijos, nors bendrų bruožų esti gausu. Šapoka gerai įžvelgė istorijoje tam tikrus dėsningumus, suprato, kad visi įvykiai susiję, ir dabartis yra neišvengiamai veikiamą praeities. Kad ir kaip bandytume nuo to bėgti, istorija visada tampa svarbi, kai siekiame suprasti savo tapatybę, net kai matome savo valstybės vietą pasaulyje. Tik tam reikalingi gabūs istorikai. Įdėmiau pasižvalgius, Šapokos pasaulėžiūros bruožų galima pastebėti ir jo straipsniuose atsispindinčiuose istorijos veikėjų vertinimuose. Jis pabrėžia maištininkus prieš likimą, valstybininkus, visuomenininkus, organizatorius. Tai ne tik gražūs žodžiai – jie atspindi tai, ką vertino pats Šapoka. Vien ką reiškia tas maištininkas prieš likimą – suprantantis, kad greičiausiai kai kurių dalykų pakeisti vis tiek nepavyks, bet kantriai einantis keliu, kurį laiko privalomu eiti. Be tokių asmenybių pasaulyje pažanga neįmanoma, net jei kartais dėl didesnio gėrio jie save paaukoja ir išeina jauni. Pats A.Šapoka, miręs vos 55 metų, sustojus širdžiai, – taip pat liūdnas pavyzdys.

Dar viena svarbi savybė reikalinga ne tik 1936-aisiais, bet ir 2016-aisiais – organizatoriaus. Kito žymaus jo kolegos Zenono Ivinskio teigimu, būtent

A.Šapoka subūrė tą būrelį autorių, parašiusių *Lietuvos istoriją* 1936 m., tad ne veltui jai ir prigijo vardas „šapokinė“. Tuomet visą pasaulį talžę rūstūs vėjai buvo juntami ir Lietuvoje. Kaip atsakas į moralines ir ekonomines krizes, modernizacijos keliamus prieštaravimus stiprėjo totalitarizmas, didžiausią pagreitį įgavęs kaimyninėje Vokietijoje ir netolimoje Sovietų Sąjungoje. Idėjos, kuriomis tuo metu tikėjo milijonai, laiko dvasios vėjų buvo nešamos ir į Lietuvą. Visuomenėje vis daugėjo susipriešinimo, todėl bendram darbui aplinka darėsi vis sunkesnė. Čia reikėjo žmonių, kurie sugeba išlaikyti savąją pasaulėžiūrą, bet stengiasi dėl bendrojo gėrio, net jei kartais kompromisų surasti labai sunku. Matau A.Šapoką būtent kaip tokių žmogų, kokių reikėjo 1936 m.

Nebūsiu labai įžvalgas pasakodamas, kad praėjo 80 metų, o tokių žmonių trūksta. Gausu turinčių ką pasakyti, mokačių pagrįsti savo mintis, tačiau mažai tų, kurie stengtųsi taikyti susikertančias pozicijas. Vis mažėja tokių, kurie išlaikytų savo pasaulėžiūrą, tačiau sugebėtų dirbti bendrai su kitaminčiais. Norisi pateikti du pavyzdžius iš Antrojo pasaulinio karo laikų. Vienas – kaip vyko Vokietijos ir Didžiosios Britanijos kovos Afrikoje, kai vakarais buvo pasikeičiama belaisviais, o neretai kartu ir surūkoma viena kita cigaretė. Antas – Vokietijos ir SSRS kova „krūvinose žemėse“, tarp jų ir Lietuvoje – kai kitas žmogus buvo matomas kaip demonas, kurį bet kokiomis priemonėmis privalu nušluoti nuo žemės paviršiaus, priešui nebegalioja jokia žmogiška užuojauta. Nors dabar stiprėja kryptis matuoti viską moralinio reliatyvizmo matu, mano galva, tarp šių dalykų žioji praraja. Kuo labiau kalbamės tik su tais, su kuriais norime kalbėtis, kuo labiau kabiname priešininkams etiketes, užuot su jais kalbėję, tuo, deja, artėjame antrojo atvejo link.

Dar 1932 m. Šapoka, būdamas praktiškai to paties amžiaus kaip šio pasisakymo autorius, išreiškė norą „surasti lietuvius Lietuvos istorijoje“. Tai buvo labai reikalingas noras. Juolab tuometinėje Europoje, vis artėjančioje Antrojo pasaulinio karo katastrofos link, niekas kitas lietuvių tikrai „nebūtų ieškojęs“. Nebent siekdamas savo tikslų. *Lietuvos istoriją* rašęs bendraminčių būrys buvo rimti istorikai ir tikri savo valstybės patriotai. Kai kas sakys, kad tai neturėtų būti suderinama. Tačiau istorija yra gerokai daugiau nei tik mokslas, istorija yra ir pasaulėžiūra. Mes per daug atskiriame mokslininką nuo visuomenininko. Retas istorikas aktyviai dalyvauja viešojo gyvenimo batalijose, reiškia savo nuostatas svarbiais valstybei ir visam pasauliui klausimais. Gražu žiūrėti į A.Šapoką ir jo bendraminčius, kurių straipsniai nuolat atsidurdavo poleminiuose tarpukario spaudos puslapiuose. Jie gyveno tuo, ką darė, ir tas pavyzdys įkvepia pasimokyti ir šiandien.

Sekant tais pėdsakais, belieka tikėtis, kad ir dabartinės kartos Lietuvos istorikai rūpinsis savo valstybės ir tautos išsaugojimo perspektyva. Nesvarbu, net jei matys kelius išsaugoti skirtingus, svarbu, kad šis tikslas jiems išliktų vertingas. Nereikėtų suvesti viską į dirbtinį nacionalizmo ir kosmopolitizmo priešpriešą ir kabinti vieni kitiems etiketes. Taip tik



Istorikas A. Šapoka prie darbo stalo

toliau skaldysimės į stovyklas. Kaip gražūs jausmai draugams ir pažįstamiems netrukdo labiausiai mylėti savo šeimą, lygiai taip natūralu, jog gerbti kitas tautas ir valstybes gali tik tas, kuris pirmiausia gerbia savąją. Būtent tautų skirtybės ir jų puoselėjimas daro tautas smalsesnes viena kitos atžvilgiu, skatina suprasti kitataučio patrioto meilę savajai tėvynei ir pajauti bendrumą. Ne ką mažiau svarbu ir tai, kad valstybė, kaip ir tauta, turi turėti tam tikrą tikslą, kaip jai siekti išgyvenimo, susijusio ne tik su fiziniu, bet ir dvasiniu išlikimu. Tą aiškiai pabrėžė ir pats A.Šapoka. Ir visai nenuostabu, bet kaip pagrindinį veiksnį, kuris gali suklijuoti tautos narius ir suvienyti juos bendram tikslui, jis mato pagarbą istorijai. Čia norėtųsi sekti istoriko pavyzdžiu. Nors dabar tautą matome pirmiausia ne kaip etninę, o kaip politinę bendruomenę, privalome rūpinis jos išlikimu. Ištirpinamas globaliame vandenyne, net jei aiškinsime, kad tokie laikmečio reikalavimai, arba taip daro pažangesnės valstybės, jau būtų mūsų tautos dvasinė kapituliacija.

Pagarba istorijai nereiškia, kad negalime būti kritiškai savo didvyriams ar vengti aštrių temų. Tai jau būtų nepagarba istorijai ir jos iškraipymas. Neturime ir užsiimti cenzūra, kai aiškiname tyrėjui, kaip, ką ir kodėl jam rašyti. Kita vertus, glaudesnis visuomenės sutarimas dėl istorinės politikos tikrai būtų reikalingas. Ne tik uždarumas, bet ir atvirumas turi turėti tam tikras ribas, nes gėris ir blogis vis dėlto egzistuoja, net jei tarp jų neretai būna gana didelė pilkoji zona. Kartu turime išmokyti blaiviai žiūrėti į istoriją, pasirinkti iš jos tai, kas mums brangu, ir mylėti tai. Jau po karo rašytuose straipsniuose A. Šapoka pabrėždavo, kad visoje mūsų istorijoje buvo svarbių pamokų, ir kritikavo tuos, kam Lietuvos istorija užsibaigdavo Vytauto Didžiojo mirtimi. Svarbu ne tik tikėti tuo, ką darai, bet nebijoti viešai to apginti. Tai ir yra tikrosios demokratijos žavesys. Jei jos nepuoselėsime patys, prarasime ją, ir tam nebūtinai reikės invazijos iš užsienio.

XXI šimtetyje stipriai žygiuojame pažangos keliu. Tą neabejotinai daro ir istorikai, kurie žvelgia vis giliau, kelia naujų teorinių ir praktinių problemų savo darbe, stengiasi naujai pažvelgti į ankstesnių autorių darbus. Tai sveikintina. Bet tarp pažangos ir tradicijos vėl nereikėtų dėti griežtos perskyros. Pažanga yra puikus dalykas tada, kai eina kartu su pagarbiu tradicijos išsaugojimu. Ne sykį matėme, kas vyksta, kai bandoma prievarta modernizuoti visuomenę. Tiek bolševikinė revoliucija 1917 m. Rusijoje, tiek nacionalsocialistų atėjimas į valdžią 1933 m. Vokietijoje yra kraštutiniai tokio „progreso į šoną“ pavyzdžiai. Modernizacija ir suvienodinimas per prievartą, nesuteikiant visuomenėms teisės išsaugoti savo savitumą, pykdo žmones. Vien per pastaruosius metus pamatėme, kad tiek Lietuvoje, tiek visame pasaulyje jie baus politinį, intelektualinį ar visuomeninį elitą, jei jis sugalvos būti ne tikru elitu, į kurį norisi lygiuotis, bet viso labo „elitu, kuris tenori diktuoti visuomenei iš aukšto, žiūrėdamas į ją kaip avių bandą“. Šiomis aplinkybėmis mes privalome dirbti toliau ir kurti ateitį, įsiklausydami į tai, kas jau buvo pergyventa ir iškentėta praityje. Todėl manau, kad A. Šapokos mintys svarbios ir XXI šimtetyje. Nes nuo mūsų priklauso daugiau, nei kartais manome. Nesinori, kad teisyne būtų Huxley ir turėtume „puikų naująjį pasaulį“.

Bernardinai.lt



“Muškim būgnais, trimituokim,
Jėzui garbę atiduokim, šią nakt
mums užgimusiam.”

Su šventom Kalėdom ir Naujaisiais metais!

Toronto choras **VOLUNGĖ**



SVEIKINAME VISUS su Kalėdų šventėmis!

Lai Jos būna Jums įsimintinos,
gražios, jaukios!

*Linkime Jums stiprios sveikatos, širdies
bei namų ramybės ir visko, kas
palengvintų gyvenimą!*

Hamiltono Aušros Vartų parapija



Kalėdinio džiaugsmo,

*Dievo palaimos,
sėkmės ir sveikatos
Naujaisiais
metais
linki visiems*

JŪRATĖ ir KASTYTIS BATŪRAI



Tegul su laime, su džiaugsmu,
Su paprastu švelniu juoku
Ir dideliu tikrų draugų būriu
Ateina gražiausios metų šventės.



KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA
*linki Jums linksmų šventų Kalėdų ir
laimingų Naujųjų Metų!*

Kanados lietuvių katalikių moterų draugijos Montrealio skyrius

SVEIKINA

nares, rėmėjus ir visus lietuvius

**Šv. Kalėdų
ir Naujųjų metų
proga**



Kiekvieno žmogaus istorija – nepakartojama

Kanados baltiečių imigrantų pagalbos draugija, Estų studijų centras, Kanados lietuvių muziejus-archyvas ir Kanados latvių muziejus-archyvas sulaukė paramos iš organizacijos *New Horizons for Seniors*. Tai lėšos, skiriamos pensininkų programoms arba jų gyvenimą atspindintiems projektams. Vieną iš tokių programų jau baigia įgyvendinti Kanados lietuvių muziejus-archyvas. Į *Tėviškės žiburių* klausimus atsako **Kanados lietuvių muziejaus-archyvo administratorė Danguolė Juozapavičiūtė**.

Prašau papasakoti apie vykdomą programą ir jos tikslus ?

– Mūsų programa vadinasi *Baltic Imprints (Baltų pėdsakai)*, ją įgyvendinam kartu su estais, latviais ir Baltijos vokiečiais. Esam nedidelės bendruomenės su panašia patirtimi, istoriniu ir kultūriniu paveldu, tad dirbant kartu mums lengviau pasiekti savo tikslus ir, žinoma, sulaukti iš federacinės ar provincijos vyriausybės finansinės paramos. Šis projektas *Snapshot Stories* – Trumpos istorijos – tai tarsi pokalbis tarp dviejų kartų, jį sujungia vyriausius mūsų bendruomenės žmones ir savanorius jaunuolius, studentus ar moksleivius, kurie pasiruošę išklausti vyresniųjų gyvenimo istoriją ir sukurti vaizdo ir garso įrašą archyvams. Tai įdomi užduotis – vieno žmogaus gyvenimo prisiminimus, paremtus nuotraukomis ar dokumentais, kitais asmeniniais daiktais, paversti didesnio pasakojimo dalimi. Būtent vyresnieji – pokarinių emigrantų karta – yra patys tikriausi etninio kultūrinio paveldo, kalbos nešėjai, bet jie pamažu išeina vienas po kito, o su jais išnyksta ir pačios įdomiausios istorijos, kurios gali būti Kanados daugia- tautės visuomenės istorijos dalimi. Kitamet Kanada švenčia savo valstybės gimimo 150-ąsias metines, 2018 m. Lietuva – valstybės atkūrimo 100-ąsias metines. Žmonės, kurie gali papasakoti šias istorijas, yra svarbūs ir Kanadai, ir Lietuvai – jie yra tapę abiejų valstybių visuomenių istorijos dalimi. Todėl labai svarbu, kad jų gyvenimo pasakojimai būtų kaip nors išsaugoti.

Kas atlieka tą darbą ?

– Ieškojome ir radome savanorių ir jaunimo. Jaunimui tai nepaprasta proga iš pirmų lūpų išgirsti apie savo kultūrinį paveldą kalbą ir asmeninę patirtį, manau, tai padės stiprėti jo dvigubai lietuvių-kanadiečio tapatybei. Svarbu ir tai, kad šie pasakojimai *Snapshot Stories* bus pristatomi kaip savo bendruomenės istorijos ir paveldo dalis platesnei, daugiautei Ontario provincijos ir netgi visos Kanados visuomenei.

Kaip buvo atrenkami pasakotojai? Ar lietuviai noriai



Įdomus pokalbis apie gyvenimą su M.Tamulaitiene (viduryje), kairėje dr. A. Dailydė, dešinėje Lina Samonytė



Danutės Rautinš (viduryje) pasakojimą užrašė Lina Samonytė, kairėje Rautinš dukra Rauda Dickinson

dalijosi savo istorijomis ir gyvenimo patirtimi?

– Viskas daroma savanoriškai. Kalbėjomės su žmonėmis, aiškinome, kodėl svarbu, kad jų pasakojimas išliktų. Kai kurie noriai sutiko pasidalinti savo gyvenimo istorija, kai kurie atsisakė. Suprantama, jie tiek visko patyrė per II Pasaulinį karą – namų ir artimųjų netekčių, skurdo ir nežinios, kad visa tai nuvyta toli į atmintį ir per daug skaudu viską vėl atgaivinti, pergyventi iš naujo. Bet kiti mielai prisiminė ir papasakojo savo ar savo šeimos istorijas, turime užrašę tikrai įdomių, įspūdingų pasakojimų. Kiekvieno pasakotojo istorija – nepakartojama.

Kur visa ta surinkta medžiaga yra kaupiama ir kur bus naudojama ?

– Ji liks mūsų muziejaus archyvuose – kaip sakiau, tai mūsų bendruomenės istorija. Tačiau, manau, bus proga su ja susipažinti visiems. Kovo 4 dieną estų Tartu kolegijoje bus surengta jungtinė estų, latvių, lietuvių ir Baltijos vokiečių užrašytų *Snapshot Stories* ir dokumentų, nuotraukų paroda. Tai gera proga pamatyti ne tik mūsų bendruomenės istorinį pasakojimą, bet ir susipažinti su latvių, estų, vokiečių. Vėliau, gegužės pabaigoje – birželio pradžioje, per Kapų lankymo dieną,

paroda bus mūsų muziejuje-archyve. Liepos mėnesį Otavoje rengiamos Lietuvių paveldo dienos, galbūt ir ten galėsime supažindinti su lietuvių bendruomenės istorija. Tikimės pasiekti ir Montrealį, ir kitus Kanados miestus. Visa ta medžiaga bus saugoma archyve ir atvira, prieinama istorikams, archyvarams, kitiems visuomenės mokslų tyrinėtojams.

Pastaraisiais metais muziejus-archyvas tapo veikliu lietuvių išeivijos kultūros sklaidos centru. Ką esate numatę ateičiai?

– Turime nemažai sumanymų ir norų: norėtusi pratęsti dailės parodas, surasti Vakarų Kanadoje dailininkų ir parodyti jų darbus. Deja, neturime jokios informacijos apie juos – jei skaitysite, prašau, paskleiskite šią žinią Kalgaryje, Vankuveryje, Edmontone lietuvių ir lietuvių kilmės dailininkams – mes ieškome jų. Savo archyve turime nemažai retų leidinių – ketiname surengti jų parodą. O dabar svarbiausias darbas iki ateinančių metų pradžios užbaigti muziejaus-archyvo tinklalapį, kuriame lankytojai galės susipažinti su mūsų veikla, archyvais ir visa bendruomenės istorija, rašyti atsiliepimus ir pasiūlymus.

**Ačiū už pokalbį
Ntrs. A.Valavičiaus**

In Memoriam



A.a. Genovaitė Breichmanienė
(1919. 09.28 – 2016.09.27)

Genovaitė ir penkiametis Gedutis 1948 metų lapkričio 23 nusileido Malton (dabar Pearson) oro uoste ir vėl iškeliavo į Kvebeką, Cadillac, kur jų laukė vyras ir tėvas Petras. Atvykusi į nedidelį kasyklų miestelį skubėjo mokytis prancūzų kalbos, kiek pramokusi buvo priimta į siuvyklą. Netrukus šeima paliko Cadillac miestelį ir persikėlė į Hamilton, ON. Čia ir gimė Giedrė. Kiek paauginusi dukrą, Genovaitė pradėjo dirbti kailių siuvykloje, dažnai parsinešdama darbo į namus, kad galėtų prižiūrėti Giedrę. Netrukus įsteigė “Gyvatarą”, kuriam ji paskyrė 40 metų. “Gyvataras” gyvuoja lig šiol, tik pasikeitė šokėjų kartos: tėvus pakeitė vaikai ir vaikaičiai.

Genovaitė, nutarusi palikti siuvyklą, baigė raštvedybos kursus Park Business kolegijoje. Pagal naują specialybę jos pirmoji darbovietė buvo Firth Brothers Tailoring, ta pati įmonė, kuri vėliau papuošė “Gyvataro” šokėjus žaliomis striukėmis. Vėliau Genovaitė perėjo dirbti į McMaster universiteto ligoninės buhalteriją; tai buvo jos paskutinė darbovietė. Su “Gyvataru” atsisveikino daug vėliau. Hamiltono šokėjai, vadovaujami G. Breichmanienės, keliavo su programomis po Kanadą ir JAV, buvo išrinkti atstovauti Kanadai Prancūzijoje liaudies šokių festivalyje, koncertavo Australijoje, Pietų Amerikoje, pasirodė Montrealio Pasaulinėje parodoje 1967 m., Niujorke 1964 m. Pirmoji didelė šventė, kurioje dalyvavau ir aš, buvo IV lietuvių šokių šventė Čikagoje. 1972 m. Šventės meno vadove buvo G. Breichmanienė. Aš buvau sužavėta šokėjų darnumu ir visa choreografija, Genovaitė buvo *perfekcionistė* – ji siekė visur

“Ji gyveno, ji mylėjo, ir svarbiausia – ji šoko”

G. Breichmanienė artimųjų atsiminimuose

Esu Breichmanienė nr. 2, 47-eri metai esu susituokusi su Gedu, ir norėčiau pasidalinti savo mintimis apie Breichmanienę Nr.1. Savo anytą galėčiau nusakyti vienu išsireiškimu: ji buvo viską aplink įtraukianti jėga. Tikiu, kad visi, kas šoko “Gyvatare” ar susidūrė su ja bendruomenės veikloje, man pritartų.

tobulumo. Jau kitoje, V šokių šventėje, aš buvau paskirta šokti su vyresniaisiais, nes jiems trūko vienos šokėjos. Lig šiol prisimenu – salės kaitroje šokėjų drabužiai buvo sunkūs, ypač sunkus galvos apdangalas, bet šokome lengvai, grakščiai. Genovaitė taip pat daug prisidėjo prie VIII šokių šventės, kuri vyko Hamiltone. Negalima neprisiminti šventės Bostone, kurioje dalyvavo Vilniaus universiteto šokėjų ansamblis, kuriam pradžia prieš 75-erius metus davė Genovaitė. Šokėjai iš Lietuvos pagerbė šokių veteranę savo programoje ir vėliau privačiame susitikime viešbutyje. Jos prisiminimų apie pirmuosius ansamblio metus svečiai klausėsi su didžiuliu dėmesiu.

Be šokių, Genovaitė mėgo keliauti, lankėsi Romoje, Meksikoje ir Havajuose, tarp darbų ir šeimos rūpesčių parašė dvi knygas, nemažai straipsnių lietuviškai spaudai. Mes pasiilgsime Močiutės, bet didžiuojamės jos gyvenimu: ji gyveno, ji mylėjo, juokėsi ir, svarbiausia, ji šoko.

Irena Breichmanienė

Redakcijos prierasas:

Genovaitės Dumčiūtės-Breichmanienės gyvenimas šiandien visiems laikams įrašytas Lietuvos kultūros istorijoje. Ji gimė 1919 metais Vilkaviškyje, studijavo kalbą ir fizinių auklėjimą Kauno ir Vilniaus universitetuose. Vilniuje ji ištėkėjo už teisininko Petro Breichmano. Lietuvių liaudies šokiais domėjosi nuo pat jaunystės ir, studijuodama Vilniuje, įstojo į Liaudies ansamblio tautinių šokių grupę. Ji talkininkavo vadovei Marijai Baronaitei, mokant kitas šokių grupes, dalyvavo vertinant šokėjų varžybose ir pati vadovavo universiteto svarbiausiai šokių grupei. Karas pertraukė visą veiklą. Pasitraukusi į Vokietiją, 1945-47 m. vadovavo tautinių šokių grupėms V. Banaičio įsteigtame ansamblyje “Tėvynės garsai”. Pokario metais persikėlus į Kanadą, į Hamiltoną, ON, įsteigė šokių vienetą, vėliau pavadintą “Gyvataru”, su kuriuo dirbo ilgus metus. Hamiltono šokėjai ne kartą dalyvavo Kanados lietuvių ir visos Kanados įvairių tautų liaudies meno festivaliuose, šventėse, dalyvavo televizijos programose. G. Breichmanienė Brazilijoje, San Paule, vadovavo tautinių šokių mokytojų kursams Brazilijos ir Urugvajaus jaunimui. San Paulo “Ne-



Apdovanojimo iškilmėje G. Breichmanienė ir prezidentas Valdas Adamkus

munas” ir šiandien puikiai veikia. Apie 1975 metus “Gyvataro” ansamblyje veikė 5 grupės – 150 šokėjų. 1988 metais Hamiltono VIII šokių šventėje kartu su Liudu Sagiu, Rita ir Juozu Karasiejais buvo meno vadove. 1990 metais, švenčiant “Gyvataro” 40-metį, G. Breichmanienė perdavė vairą jaunai kartai, savo mokiniams.

Kūrybinis Genovaitės Breichmanienės palikimas – turtingas ir įvairus. Per tuos dešimtmečius ji parengė daug šokių mokytojų, sukūrė šokius *Aušrelė, Putinėlis, Pučia vėjas, Suk suk ratelį*, pajvairino choreografiją daugeliui kitų žinomų lietuvių liaudies šokių. Atradusi laiko, redagavo vadovėlį *Mūsų šokių audinys*, Apsilankiusi Lietuvoje, dalyvavo 1994 m. Dainų šventėje Vilniuje, po to savo įspūdžius aprašė *Mylėjom Lietuvą iš tolo*. 2001 metais apdovanota LDK Gedimino ordinu.



*Linksmų šv. Kalėdų
ir laimingų
Naujųjų metų*

linkime sesėms bei broliams
šauliams Tėvynėje ir išeivijoje -
Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa

**Malonių
Kalėdų švenčių
ir sveikatos pilnų
Naujų 2017 metų**

visiems klubo nariams ir
“Vilniaus Manor” gyventojams
nuoširdžiai linki –



Toronto lietuvių pensininkų
klubo valdyba



*Kalėdų dvasia teatneša ramybę,
kalėdinis džiugusmas – suteikia vilties,
o Kalėdų šiluma – įkvepia meilei.*



Nuoširdžiai dėkojame visiems “LABDAROS” slaugos namų bendradarbiams,
savanoriams bei aukotojams už nuolatinį palaikymą ir paramą.

**Linkime jaukių, šviesių ir kvapnių šv. Kalėdų
ir visokeriopos laimės per visus 2017-sius metus!**

“LABDAROS” slaugos namų fondo direktorių taryba
ir administratorius Eric Harela
(website: Labdara.ca)



Irena ir Juozas Uleckai 1998 m. birželio 6 d. per sūnaus Gintaro ir Irene vestuves

Marija Arštikaitytė-Uleckienė gimė Kriūkuose, viena iš penkių vaikų šeimoje. Mokėsi Kauno Aušros gimnazijoje, kur sutiko savo draugę visam gyvenimui Nijolę Bražėnaitę-Paronetto. Medicinos studijas Kauno VDU pradėjo neramiais 1940 m., ir netrukus sovietiniai tankai suardė ramų gyvenimą. Padedant jezuitų kunigams grupė studentų medikų, su jais ir Marija,

A.a. dr. Marija Arštikaitytė (1923.04.9 - 2016.10.28)

persikėlė į Innsbruck universitetą Austrijoje. Ten Marija su kitais studentais gyveno šeimoje, kol atsirado vietos apleistame viešbutyje. Karo metų skurdas neaplenkė ir studentų; pusalkaniai maitinosi polenta, kurios paskui Marija negalėjo valgyti visą likusį gyvenimą. Čia, Austrijoje, išmoko slidinėti ir mėgo šį sportą visą gyvenimą. Medicinos studijas baigė 1947 metais, bet pokarinėje Austrijoje vietos emigrantams nebuvo. Pažįstamos prancūzės pakviesta išvyko į Paryžių, kažkiek laiko dirbo St. Louis ligoninėje, serologijos skyriuje. Į Kanadą persikėlė 1949 metais, dirbo internu Otavos Civic ligoninėje. Trūko kalbos įgūdžių, tad gyvendama vienuolyne daug bendravo su vienuolėmis, kad išmokytų anglų kalbą. Otavoje susipažino su akių ligų specialistu, kuris paragino ją toliau lavintis šioje srityje. Dar būdama

Otavoje padavė prašymą rezidentūrai oftalmologijos srityje. Iš karto vietos nebuvo, atsirado vėliau, tada Marija ir persikėlė į Torontą. Ten sutiko dr. Lloyd Morgan, kuris globojo jauną specialistę, vėliau pakvietė dirbti kartu. Jie tapo ne tik bendradarbiais, bet ir artimais šeimų draugais. Gyvenant Toronte likimas vėl suvedė su Juozu Ulecku, su kuriuo jau buvo pažįstami nuo Europos laikų. Per artimus gimines vėl susitiko dviejų žmonių keliai, ir po poros metų jie susituokė. Juozas iš Buffalo persikėlė į Kanadą, ir netrukus šeimoje augo du vaikai – Jūra-tė ir Gintaras, Toronte pasistatė namą. Marija dirbo Toronto vaikų ligoninėje vaikų akių gydytoja.

Be savo darbo, Marija domėjosi pasaulio naujienomis, bet labiausiai Lietuva. Abu su vyru Lietuvos reikalams dosniai aukėjo pinigus ir visada priimdavo, globodavo atvykusius svečius iš

Lietuvos. Ji mokėjo daug kalbų, mėgo keliauti kartu su vaikais. Mano atmintyje Marija nedidelė, bet įspūdinga moteris. 1990-aisiais per pirmą mūsų susitikimą ji man padovanojo knygą *Fighters for Freedom – Lithuanians Partizans Versus the U.S.S.R* ir žiūrėdama tiesiai į akis paragino būtinai perskaityti. Aš atidžiai perskaičiau, kad per kitą susitikimą galėčiau atsakyti į Marijos klausimus.

Marija virtuvėje praleistą laiką vadino prarastu, bet iš tiesų mėgo gerą maistą. Silpnybė – šokoladas, kurio visada turėjo savo slėptuvėje ir mums, savo globotiniams, kurių visad turėjo daug, studijų vakarą be žodžių įmesdavo mums šio skanumyno ant atverstų knygų. Mokėjo planuoti ir tvarkyti savo gyvenimą, neturėjo laiko tuštiems pokalbiams ar skundams, išsakydavo savo nuomonę atvirai ir tiesiai. Žinią apie Alzheimerio ligą sutiko santūriai, kaip sutikdavo visas naujienas savo gyvenime.

Irene Armstrong

Dr. Maria, daktarė Arštikaitytė

Šie žodžiai geriausiai apibūdina, kas buvo mūsų Mama – ji buvo gydytoja ir ji buvo lietuvė.

Dukros prisiminimai apie Mamą ir jos gyvenimą

Mamos gyvenimo pabaigoje, kada jos bendravimas su išoriniu pasauliu vis labiau darėsi sunkesnis, buvo du keliai sužadinti jos dėmesį ir atmintį. Kai slaugos namuose slaugytoja paklausė, kaip geriausia kreiptis į Mamą, nes į jokią kreipimąsi ji neatsakydavo, teko prisiminti jos darbo ligoninėje tvarką: ten, medikų pasaulyje, beveik niekas negalėjo ištarti jos pavardės *Arštikaitytė*, tad visiems ji buvo daktarė Maria. Ir kai iš Mamos atminties išnyko visos 7 kalbos, kurias ji mokėjo, vienintelė, kuria ji dar atsiliepdavo, buvo lietuvių kalba.

Mamai visada buvo svarbūs jos artimiausi žmonės: mūsų tėvas, jos vyras Juozas, Gintaras ir aš. Ji buvo mūsų gyvenimo centras, tėvas – tyli stipri atrama. Tai buvo darni pora; kai netekome tėvelio, mama palūžo per vieną naktį. Mudu su broliu Gintaru visada jautėme mamos meilę ir pasididžiavimą mumis. Kai Irena, mano brolio žmona, atėjo į mūsų šeimą, mama prisirišo prie jos, ir jos daug laiko praleisdavo kalbėdamos. Todėl ir šiandien Irena prisimena daugiau mamos istorijų nei aš. Irena turėjo daugiau kantrybės klausytis nei aš, šiandien galiu tik gailėtis. Ką ir besakyti apie vaikaičius Joną, Kristiną ir Simonę. Man gaila, kad jie neturėjo galimybės pažinti savo močiutės, kai ji buvo dar energijos šaltinis, ir kad Mama nepamatys jų užaugusių. Ji būtų didžiavusis jais.

Reikia pripažinti, mūsų Mama nebuvo tradicinė mama. Ji netriusė virtuvėje kartu su mumis, niekada nėjom žvalgytis po parduotuvių vitrinas; net maža išvyka atsigerti kavos jai atrodė laiko ir pinigų švaistymas. Bet be jokios abejonės ji visada palaikė mūsų siekius ir norus netgi tada, kai jiems nelabai pritardavo. Mūsų gyvenime ji dalyvavo, nekritikuodama ir visada nuramindama – viskas bus gerai. Ji labai mokėjo padėti įveikti visas jaunystės audras ir eiti toliau. Pati taip pat nesizvalgė atgal, tik į ateitį. Kai augome, Toronto mokyklose dar nebuvo sustiprinto prancūzų kalbos mokymo. Mama nusprendė siųsti mus

į prancūzų kalbos gimnaziją. Daugelis tuometinių jos bendradarbių bandė mamą atkalbėti nuo šio pasirinkimo, tvirtindami, kad tai susilpnins vaikų kalbos vystymąsi. Laimei, mama jų neklausė, ir jau 3 klasėje aš mokiausi 4 kalbų. Mama buvo išvalgi. Šiuo metu aš dirbu Kvebeko provincijoje ir negalėčiau išsiversti be prancūzų kalbos. Kartu su tėvais ke-liavome po pasaulį. Mama tvirtino, kad kelionės labai gera pasaulio pažinimo mokykla. Kai man suėjo 15 metų, ji man leido keliauti vienai iš pradžių po Europą, o paskui per visą P.Ameriką, sakydama, kad reikia pasaulį pažinti dabar, nes paskui bus karjera, šeima, vaikai. Ir, kaip visad, ji buvo teisi. Tik dabar aš suprantu, kad jai nebuvo lengva išleisti mane į pasaulį, tai kainavo nemažai nemigų naktų. Bet niekad šito neparodė. Prisimenu vieną įvykį, man keliaujant po Pietų Amerikos valstybes. Būnant, berods, Karakase, Venesueloje, mama paskambino telefonu ir pranešė, kad aš priimta į Western (London, ON) universitetą su 4 metams paskirta stipendija. Manęs ta žinia visai nenužlugino, aš turėjau kitokių planų ir pasakiau Mamai, kad ketinu pasilikti čia vieneriems metams. Aš lig šiol prisimenu tą sunkios tylos minutę. Tikriausiai ji buvo apstulbusi ir supykusi dėl tokio mano sprendimo, bet telefono ragelyje jos balsas skambėjo labai ramiai – ką gi, daryk, kaip tau atrodo geriau. Turiu prisipažinti, kad po 2 dienų aš jau buvau namie. Ji mokėjo mus įtikinti nepastebimai, kai patys to nesitikėdavome. Pati buvo optimistė – stiklinė jai visada būdavo pusiau pilna nei apytuštė. Tik vieną kartą, po 2001 metų rugsėjo 11-osios, ji nesistengė manęs įtikinti, kad viskas bus geriau. Ji tik atsiduso ir pasakė “Pasaulis jau niekada nebus toks, koks buvo”. Ir buvo teisi.

Be mūsų, Mama savo gyvenime turėjo daug svarbių kitų žmonių: jos broliai Alfonsas ir Jonas, jų žmonos, kurie padėjo atkelti į Kanadą ir pagaliau pasistatyti namą – mūsų šeimos tvirtovę. Kiti du labai svarbūs žmonės



Marija Arštikaitytė-Uleckienė lietuvių bendruomenės renginyje



Marija Arštikaitytė-Uleckienė lietuvių bendruomenės susitikime su Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataru V. Landsbergiu, kurį Uleckų šeima globojo viešnagės metu

jos gyvenime – mano krikštamotė teta Nijolė Bražėnaitė ir dėdė Gytis Šernas, jie tapo ne tik Mamos draugais, bet ir mūsų gyvenimo dalimi. Gyčio dukra Vida man yra tarsi sesuo, nes nuo pat gimimo buvome kartu. Ir Mama jais pasitikėjo visose gyvenimo aplinkybėse, išskyrus mediciną. Ir, žinoma, buvo Judita Čuplinskienė, su kuria būtinai keletą kartų per savaitę telefonu aptardavo Lietuvos politikos reikalus, ir, aišku, lietuviškai.

Lietuva ir lietuviybė persmelkė jos visą gyvenimą. Tas pasireiškė jos kasdieniniame gyvenime. Vienas iš jos didžiausių gyvenimo tikslų buvo Lietuvos nepriklausomybė. Ji su didžiuliu noru ir visa širdimi tam aukėjo savo laiką ir energiją, turėjo laiko nueiti į lietuvių susirinkimus ar priimti į namus iš Lietuvos atvažiavusį atstovą. Ji niekuomet nesiekė sau garbės nei

pripažinimo, darė viską Lietuvai. Jai taip pat buvo labai svarbu Lietuvos išeivijos veikla. Ji rėmė ir kultūrinės, ir politinės organizacijas. Mama finansavo keletą jaunuolių iš Pietų Amerikos, kad jie galėtų studijuoti Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje; jai buvo svarbu padėti išlaikyti Pietų Amerikos lietuvių kolonijas. Žinoma, Mama ugdė taip pat lietuvių kalbą ir dvasią mūsų namuose. Nežiūrint visų kelionės sunkumų, net keturis kartus per sovietų laikus ji nusivežė Gintarą ir mane į Lietuvą. Ir dar sunkiau buvo, kad Gintaras ir aš visuomet pešėmės. Bet ji norėjo, kad mes pamatytume jos Lietuvėlę ir susipažintume su giminėmis. Ji savo tikslą pasiekė. Aš dabar savo vaikus ketvirtą kartą vežiau parodyti nepriklausomą Lietuvą, jau užmegzti ryšiai su kitos kartos giminėmis.

Nukelta į 9-ą psl.

Dr. Maria, daktarė Arštikaitytė

Atkelta iš 8-o psl.

Aš labiausiai dėkinga Mamai, kad savo užsispyrimu mus išmokino puikiai kalbėti savo gimtąja kalba. Kai dabar nuvažiuoju į Lietuvą, vietiniai vis klausia, kada aš išvykau iš Lietuvos. Didesnio komplimento Lietuvoj man niekas negalėtų duoti. Dabar Lietuva yra mūsų ir jos vaikų sielose. Ačiū, Mama, tu savo tikslą puikiai atlikai!

Žinoma, mūsų gyvenime didžiulę įtaką turėjo mamos profesija – ji buvo gydytoja. Mes matėme, kaip ji buvo atsidavusi savo darbui ir kaip ji mylėjo. Turbūt neatsitiktinai aš ir mano brolis Gintaras pasirinkome mediciną. Ne, ji nevertė mūsų tai daryti, tiesiog Mamos pasaulis – medicina, ligoninė mums buvo gerai pažįstamas. Ir šiandien pasididžiudama galiu prisistatyti, kad aš ir mano Mama esame vienintelis duetas motina – dukra Kanados medicinos srityje akių ligų gydymo istorijoje. Mama dirbo Toronto Vaikų ligoninėje beveik 40 metų. Padedant dr. Loyd Morgan, kuris tapo jos mokytoju, globėju ir vėliau šeimos draugu, Mama turėjo labai sėkmingą karjerą. Augant Mamos darbovietė man buvo lyg antrieji namai – be baimės vaikštinėjau po skubios pagalbos (emergency) ar operacinius skyrius, ieškodama mamos. Žinomi medicinos specialistai man tebuvo dėdės ir tetos. Mamos specializacija buvo naujagimių ir vaikų kataraktos gydymas. Savo patirtį ir žinias mielai perduodavo rezidentams, studentams iš

viso pasaulio. Kai aš pati studijavau savo specialybę Torontoe, dėstytojams ir Mamos bendradarbiams aš buvau „Dr. Marijos dukra“. Pykdavau, o mama patenkinta šypsodavosi.

Dar vienas atmintinas atvejis, kai mums jau tekdavo kartu padirbėti ligoninėje. Mama operacinėje sekdamo mano darbą ir atkakliai mokydavo, aišku, lietuviškai. Medicinos seserys klausydavosi nesuprantamos kalbos ir juokdavosi, o aš būdavau nepatenkinta. Mamai ligoninėje buvo svarbu ne statusas, o profesionalumas, gebėjimas užjausti. Ji ypač nuoširdžiai rūpinosi neturtingais emigrantais, kurie neturėjo jokio draudimo, turbūt prisimindama, kad ir pati patyrė visokių sunkumų. Jau būdama 79-erių ligoninėje dirbo visą dieną, o atsiseikindama

visam laikui su darbu pergyveno – kas gi dabar rūpinasi „mano vaikais“?

Netrukus po Mamos mirties nuskridau į Niujorką pas tetą Nijolę ir klausinėjau, klausiausi ir vėl klausinėjau žmogų, kuris kaip niekas kitas pažinojo mano Mamą – nuo 1935 metų. Tie pokalbiai man buvo tarsi dovana, leidusi geriau suprasti Mamos gyvenimą. Į klausimą, kokia ji buvo kaip žmogus, teta Nijolė atsakė paprastai: „Marytė buvo tikra suvalkietė: praktiška, gaspadoriška ir visada norėdavo padaryti, kad kitiems būtų gerai“.

Mamos gyvenimo knyga jau parašyta. Aš tikriausiai dar dažnai mintimis ar pokalbiais su teta Nijole grįšiu į tas jos gyvenimo dalis, kurios man dar liko nežinomos, ar tiesiog pasisemti iš jos stiprybės.

Dr. Jūratė Uleckas



Dr. Marija Arštikaitytė savo mėgstamiausioje slidinėjimo vietoje -Whistler (Br.Kolumbija)

ŠV. KALĖDŲ ir Naujų metų proga

Lietuvių Evangelikų
Liuteronų Išganytojo
parapija nuoširdžiai sveikina
VISĄ LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ.

Gimusio Išganytojo šviesa tešviečia mūsų gyvenimo kelyje!



Sveikiname

visus Išganytojo parapijos parapijiečius,
rėmėjus, bičiulius bei visus lietuvius
JĖZAUS KRISTAUS gimimo proga.

KALĖDŲ ŠVENTĖS teatneša tyro džiaugsmo
ir **NAUJIEJI METAI** stiprybės

bei vilties tikėjime -



Kunigas Algimantas ir Rūta Žilinskai



Šventų Kalėdų

proga
sveikinam
visus
londoniečius ir
visus
pažįstamus,
linkėdami
linksmų
švenčių ir



Dievo palaimos Naujaisiais metais –



*Londono Šiluvos Mergelės Marijos
Bendrijos taryba, parapijiečiai
ir prel. J. Staškevičius*

Prisikėlimo parapijos sporto klubas "Aušra"

SVEIKINA VISUS NARIUS IR RĖMĖJUS SU

šv. Kalėdom ir Naujaisiais metais

www.ausra.net

Sveikiname

*visus Delhi-Tillsonburg
aplinkės lietuvius*

Kristaus gimimo

švenčių proga !

PRANAS PARGAUSKAS,
*Delhi Šv. Kazimiero parapijos
tarybos pirmininkas
prel. JONAS STAŠKEVIČIUS,
*klebonas**



Hamiltono ateitininkų Stulginskio

kuopos nariai sveikina visus
ateitininkus ir prijauniančius su

Šv. Kalėdomis, linki
ramybės, taikos ir Dievo
palaimos

**Naujaisiais
metais.**

Garbė Kristuje



Nenutylanti smuiko melodija



Mindaugas Gabrys
(1955.12.1 – 2015.12.12)

Lygiai prieš metus, gruodžio 12 d., artimieji ir draugai atsisveikino su Mindaugu Gabriu visiems laikams. Nutilo jo smuiko melodija, ir pasaulis bent jį pažinojusiems žmonėms, šeimai – žmonai Juditai ir vaikams Lukui, Linui ir Aurai – liko tuštesnis.

Mindaugo Gabrio gyvenimas buvo susietas su muzika, scena. Mindaugas 1962 metais pradėjo mokytis M. K. Čiurlionio menų mokykloje E. Armonienės smuiko klasėje, muzikos studijas tęsė J. Tallat Kelpšos aukštesniojoje muzikos mokykloje Deksnio smuiko klasėje, vėliau Vilniaus konservatorijoje (dabar Muzikos akademija) pas tą patį mokytoją.

Į populiariosios muzikos istoriją Mindaugas Gabrys įėjo su „Kabaretu tarp girnų“ ir labiausiai žinomu Dainos teatru, kurį buvo įsteigęs a.a. Vytautas Kernagis. Dar Lietuvos Atgimimo praeaušyje, 1985 metais, vedami kūrybos entuziazmo, ieškodami naujų saviraiškos būdų, Lietuvoje tuo metu žinomi populiariosios muzikos atlikėjai susibūrė į vieną grupę. Sujungę muziką, teatrą ir kabaretą į spektaklio audinį Dainos teatro atlikėjai savo turiniu bei atlikimo stiliumi iš karto išsiskyrė iš tuometinės cenzūros dailiai sušukuotų vokalinų instrumentinių ansamblių ir jų repertuaro. Dainos teatro steigėjas Vyt. Kernagis tikslas buvo, nekartojant kitų, scenoje sukurti muzikos ir dainos reginį, kuris būtų prisimenamas ir išėjus iš salės, kuris būtų skirtas ne vien pramogai, bet ir giliau mąstantiems. Tad Dainos teatras išsiskyrė ir savo apranga, ir kūrinių pasirinkimu, ir jų pateikimu žiūrovams, jame susibūrė nestandartinio mąstymo aktoriai, jaučiantys atliekamų kūrinių tekstus, mokantys improvizuoti ir užmegzti betarpišką ryšį su klausytojais. Štai todėl Dainos teatrą ir jo atlikėjus lydėjo žiūrovų dėmesys ne vienerius metus. Tarp atlikėjų buvo ir smuikininkas Mindaugas Gabrys, kiek anksčiau grojęs „Kabarete tarp girnų“. Iš karto atrodydavęs tylus, lyg ir nepastebimas, bet staiga su humoru įsiliejantis į veiksmą scenoje, artistškai papildydamas atliekamą kūrinių ar vaidybos etiudą, žiūrovų buvo laukiamas scenoje. Prisimena kiti šios grupės atlikėjai: koncertuodamas su Dainos teatru Mindaugas tik išėjęs į sceną, pamatė, kad jo bato raištelis nutrūkęs. Paėmė stryką ir pradėjo žaisti su tuo raišteliu – užmeta į vieną pusę, į kitą. Žiūrovai nušėčiavo, budriai sekė, ką M. Gabrys daro. Nuo tada tas numeris su raišteliu buvo privalomas.

Teatro apžvalgininkė Rūta Oginskaitė rašo: „Ne iš karto, bet apsipratę ir įsidrąsinę, Dainos teatro vyrai ims kurti

personажus – muzikantus su charakteriais. Turbūt iki Dainos teat-ro jie net neįtarė, kad yra artistai. Išraiškingiausi, tikrai vieninteliai ir nepakartojami – Marijus Šnaras, Gintaras Tilvytis, Mindaugas Gabrys. Kiekvienas atrodė skirtingai rimtas, reikšmingas ir kiekvienas savaip komiškas.“

Mindaugas Dainos teatre buvo ne tik smuikininkas, bet ir sumanus kūrybingas dainų aranžuotojas. Atlikėjai rinkosi gerus, atrodytų, nedainingus tekstus, bet, padedant Mindaugui, gebėdavo juos paversti įsimenančiu muzikiniu etiudu.

Gyvenime draugams ir artimiesiems Mindaugas buvo atidus ir geras, visada pasirengęs padėti. Dainininkas ir kompozitorius Virgis Stakėnas prisimena: „Buvo gruodžio pradžia. Savo VIII-ąjį turą po JAV planavau užbaigti Kanadoje. Amerikiečiai privežė iki Niagara Falls miestelio pasienį. Ten, jau iš kitos pusės, Kanados Niagara Falls – Toronto, atvyko pasiimti bičiulis, kolega muzikantas, V. Kernagis Dainos teatro smuikininkas Mindaugas Gabrys. Buvo sekmadienio vakaras. Muitinė. Tamsiaplaukių erzeliuojančių vairuotojų ir šeimų taboras-karavanas, ko gero, sukėlė įtarimų muitinės ir pasienio tarnyboms. Ėmė nuodugniai krėsti jų automobilius – asfaltas nuklotas ryšuliais ryšulėliais. Supratau: „Na, Virguti, kukuosi dabar čia pernakt.“ Tada Gabrys, stvėręs užu skverno, bogindamas didžiąją gitara, kažkaip magiškai įveikė užtvaras ir pristūmė mane prie langelio... Žavi, bet pavargusio veido antpečiuota tarnautoja ilgai vartė mano pasą, tyrinėdama pasaulio šalių vizų kolekciją. Klausinėjo: „Ko, kam, kada?“ Ar mano anglų buvo per skurdi, ar barzda per ilga, ar skrybėlė per didelė – bet ji vis dvejojo. Tada Gabrys stvėrėsi specifinio (artistinio) ginklo – bac – ant stalo mano įrašų garsaploktę. Tarnautoja tik pažvelgė. Šypsena kaip saulė nubraukė nuovargį ir, dėdama spaudą pase, pasakė: „Welcome to Canada, Santa Claus“.

Marius Šnaras Mindaugo seseriai yra pasakojęs tokią istoriją. Po koncerto naktį važiuo jį iš Palangos į Vilnių. Jau buvo tamsu. Matyt, labai skubėjo, nesuvaldė automobilio ir kelyje apsisvertė. Laimei, pavyko skubiai išlipti iš automobilio, ir visi nubėgo į kelio kraštą, bijodami, kad automobilis neužsidegtų. Apsižiūrėjo, kad visi gyvi, o Mindaugas vėl nubėgo prie automobilio. Visi tylėdami žiūrėjo, kur Mindaugas taip staigiai dingo. Po kelių minučių visi keliauninkai išgirdo grojant linksmą polką, pamatė grįžtantį patenkintą Mindaugą. Mindaugas labai apsidžiaugė, kad jo smuikas liko sveikas ir net neišsiderino...

Kaip Marius sakė, ši istorija tiksliai apibūdina Mindaugą. Jis mokėjo bet kuriose aplinkybėse surasti linksmumo, mokėjo ir kitiems pakelti nuotaiką. Su juo nebuvo nuobodu...

Mindaugo šilumą ir gerumą jautė ir vaikai. Dalia Kernagienė prisimena vakarus po koncertų, kai visa grupė dar negalėdavo išsiskirstyti: „Vaikai nematė netvarkos, įsiminė tik įdomų gyvenimą, kuriame jie galėjo laisvai dalyvauti. Vytukas, „prisidalyvavęs“ per vasaros keliones, abejingiau žiūrėjo į artistų susibūrimus, o Eglei su tėčio draugais – pats smagumas. Ji sėdėdavo Mindaugui Gabriui ant kelių, nes Gabrys buvo jos išrinktasis.“

Paskutinis Dainos teatro koncertas buvo 1991-aisiais, jame su klausytojais



Su šeima: žmona Judita, vaikais Luku, Linu ir Aura – geriausia, ką turėjo Kanadoje Mindaugas



Su Dainos teatro dalyviais, Mindaugas antras iš k. II eil.; (ntr. žemiau) Mindaugas Gabrys Lietuvoje savo muzikinės karjeros pradžioje

atsisveikino Vytautas Kernagis, Mindaugas Gabrys, Marijus Šnaras, Andrius Kulikauskas, Edvinas Dargis ir kiti. Po šio koncerto keitėsi jų darbai ir gyvenimo keliai. Mindaugas, susipažinęs su Kanados lietuvių, Toronte gyvenančia Judita, 1993 m. su ja sukūrė šeimą ir persikėlė į Kanadą, į Torontą. Gabrių šeimoje augo trys vaikai. Galime suprasti, kaip buvo nelengva populiaraus atlikėjo vakarykštės šlovės patyrusiam žmogui netekti scenos ir bendražiogių, rūpintis šeimos pragyvenimu ir buitimi svetimoje aplinkoje. Gal čia ir prasidėjo tas nelemtas pasirinkimas, laidojant kūrybines svajones, nueiti lengviausios užmaršties keliu... Mindaugas atkakliai ieškojo savo vietos, kur galėtų praversti jo muzikos išsilavinimas ir žinios: mokė vaikus groti smuiku ir gitara, buvo be galo kruopštus ir sąžiningas muzikos instrumentų derintojas. Atrasdavo laiko ir smuikui: mielai dalyvavo lietuvių bendruomenės koncertuose, matėme jį su Maestro Sauliu Sondeckiu, kituose Kanados ir JAV lietuvių renginiuose. Dalyvavo bardų festivalyje Ramūno Underio atminimui „Neringos“ stovykloje (JAV). Tik Mindaugo dėka Toronto Lietuvių Namuose buvo surengtas vakaras, skirtas sergančiam V. Kernagiui. Per renginį smuikininkas M. Gabrys vilkėjo nuo legendinių laikų išsaugotais baltais marškinėliais su užrašu „Kabaretas tarp girnų“. Marškinėliai buvo kaip nauji, lyg būtų ką tik pagaminti. „Šią brangią relikviją į dienos šviesą iškeliau tik ypatingomis progomis. Toks momentas – šis vakaras, skirtas V. Kernagiui. Toronte gyvena daug jo talento gerbėjų, ir visi stengiasi kuo galėdami jam padėti“, – sakė muzikas. Tą vakarą įvyko dar viena premjera – bene pagrindinė – pirmą kartą



muzikavo džiazų krypties M. Gabrio suburtas trio. Violončelininkė Agilė Storyk, prieš pusantrų metų atvykusi gyventi į Torontą, gitaristas, Kanados lietuvis Georgas Kairys ir smuikininkas Mindaugas Gabrys savo koncertą skyrė Maestro Vytautui Kernagiui. Maestro Toronte koncertavo du kartus – 1989 ir 1991 metais.

Bet jau niekad nebuvo taip, kaip Lietuvoje – per 15 metų koncertuota tūkstančiams klausytojų, aidint plojimams ir daugkartiniams iškvietimams į sceną. Ir smuikas darėsi vis liūdnesnis, vis rečiau paimamas į rankas, kol nutilo visam laikui. Nutilo, Mindaugas išėjo į susitikimą su Maestro Vytautu Kernagiui... Bet išliko artimųjų ir draugų atmintyje prisiminimai, muzika senuose ir atnaujintuose Dainos teatro įrašuose – ten girdisi Mindaugo smuiko melodija, žaisminga ir smagi, ar subtiliai lyriška, kartais liūdnoka. Muzika iškalbingesnė už nebūties tylą.

Sigina Katkauskaitė

LIETUVIŲ NAMAI: šiandienos sprendimai nulems ateitį

Mintys po Lietuvos Namų narių susirinkimo

Lietuvių Namų narių susirinkimas, įvykęs lapkričio 30 d, pateikė nemažai staigmenų. Visų pirma, savo narių aktyvumu – susirinko nematytas skaičius narių, gavusių ir negavusių LN valdybos laiškų ir kvietimų, kiti atėjo tik *Tėviškės žiburiuose* perskaitę apie galimą LN įstatų keitimą. Kad tai neeilinis įvykis, jau buvo galima jausti iš bruzdėjimo bendruomenėje prieš susirinkimą; buvo raginami ir priimami nauji organizacijos nariai, iš negalinčių dalyvauti renkami įgaliojimai *Proxies*. Staigmenos lydėjo ir toliau – po ilgoko laukimo registracijos eilėse buvo pranešta, kad keičiama susirinkimo darbotvarkė. Priežastis – tik po *Facebook'e* išsakytų minčių paaiškėjo, kad įstatymo projektas, už kurį buvo rengiamasi balsuoti, nepakankamai paruoštas ir keičiamas, tad balsavimo eigą pakeitė paprastas informacinis pokalbis. Tuo pakeitimu liko nemažai nusivylusiųjų, kurie atėjo nusiteikę balsavimu išsakyti savo nuomonę. Tačiau, ko gero, tai buvo neblogas sprendimas, kaip vėliau parodė susirinkusiųjų klausimai ir svarstymai. Išklausius išdininko A.Vaidilos pranešimą, visiems tapo aišku, kad finansinė LN būklė nepavydėtina ir be paskolos neįmanoma padaryti atnaujinimų, kaip reikalauja valdžios įstatymai. Valdybos narė Rasa Kisielytė išsamiai supažindino, kokie konkretūs pertvarkymai yra būtini, kokia gali būti visų numatytų darbų vertė. Dėl renovacijos būtinumo niekas nereikšė abejonių ar prieštaravimų. Bet susirinkusiems kilo daugiau klausimų, nei galėjo į juos atsakyti valdyba. Visų pirma, buvo išsakytos abejonės dėl siūlomos LN įstatų pataisos – ir ypač apibrėžimo – kas, kokiomis sąlygomis gali skolinti pinigus. Vienas po kito dalyvių klausimai parodė, kad valdyba nepakankamai pasiruošusi šiam pokalbiui ir ateities problemų sprendimui. Susirinkusieji nesulaukė atsakymų apie būsimus verslo planus, kaip renovacija gali padidinti pelno kiekį, kaip ir kada bus grąžinama skola, kas kontroliuos, ar tinkamai bus naudojamos paskolintos lėšos. Valdyba negirdėjo tiesioginių klausimų, kaip panaudota iš a.a.T.Gurevičiaus palikimo gauta nemaža suma ir Labdaros fondo sugrąžinti pinigai. Nors keliskart pabrėžtinai buvo pakartota, kad Lietuvos Namai nebus parduodami, ir nekalbėta apie mistinius “Lietuvių Namų pardavėjus”, bet klausimų liko ir dėl paskolos naudojimo, ir dėl įstatymo priėmimo eigos, ir dėl Lietuvos Namų ateities. LN organizacijoje yra tradicija balsuojant remtis ir įgaliojimais (*Proxies*), nes daugelis narių dėl įvairių priežasčių negali dalyvauti susirinkimuose. Ir šįkart buvo pristatyta įgaliojimų, kaip paaiškėjo, iš vieno pasisakymo, gautų ne visai etišku keliu. Iš tiesų, reikia pagalvoti, ar “Labdaros” slaugos namų gyventojai dėl senatvės ir negalių patys savo turtą ir sveikatos rūpesčius patikėję globėjams (*Power of Attorney*) gali priimti sprendimą,

atiduodami balsą dėl milijoninio turto tvarkymo? Ar slaugos namų administracija pritaria tokiems žygiams ir ar etiška remtis tokiu dokumentu? Ar gali įgaliojimai, pasirašyti balsuoti už vieną įstatymo variantą, galioti ir kitokiam sprendimui? Tai irgi turėtų būti rimto pokalbio tema.

Susirinkime buvo išsakyta nemažai konkrečių pasiūlymų, kaip ieškoti geriausių sprendimų, pasitelkiant turinčius patyrimo bendruomenės žmones, įvairių sričių specialistus, ieškant ir papildomų šaltinių kai kuriems darbams (apie tai kalbėjo adv. A.Pacevičius, R.Juodis, P.Tutlys). Pasisakiusiųjų nuomone, pokalbis apie LN ateitį, artimą ir tolimesnę, gali būti pradėtas ir viešojoje žiniasklaidoje – tinklalapiuose ar *Facebook* puslapiuose – šio susirinkimo patirtis parodė, kad tai veiksminga bendravimo erdvė.

Pokalbyje buvo dėkojama valdybai už savanorišką darbą ir žodžiais, ir plovimais. Visi supranta, kad jiems tikrai patikėta didelė atsakomybė, tvarkant daugiamilijoninę organizacijos turtą, tai nelengvas darbas. Valdybos veikloje labai pagelbėtų didesnis viešumas apie atliekamus darbus ir kitus sprendimus. Kas domisi Labdaros fondo veikla, gali patvirtinti – kiekvienas nutarimas, didesnės ar mažesnės išlaidos ar rėmėjų įplaukos, žinios apie padarytus ar daromus darbus skelbiamos viešai laikraštyje ar naujienlaiškyje. Toks viešumas kelia pasitikėjimą, sklaido bet kokius įtarimus.

Savo namų darbus turėtų atlikti ir visi LN organizacijos nariai. Visų pirma, dalyvaudami susirinkimuose ir padėdami priimti geresnius sprendimus valdybai. Kaip tokio abejingumo pavyzdį galiu paminėti prieš pora metų vykusį ataskaitinį-rinkiminį susirinkimą. Į renkama valdybą tarp kitų kandidatų buvo pasiūlyta (ar pasisūlė pati) nelabai kam žinoma jauna mergina iš Lietuvos. Gražia, bet nekonkrečia kalba patraukusi dėmesį rinkimuose į valdybą, ji surinko balsų daugiau nei žinomi bendruomenėje, jau turintys patirties kandidatai. Neteko girdėti, kuo pasireiškė jos nuopelnai valdybos darbe, bet greitai buvo pakviesta dirbti LN vadybininke. Kur ji šiandien, kokį įdirbį paliko Lietuvos Namuose?

Šis susirinkimas parodė, kad LN organizacija dar labai gyva, kad ji turi daug narių, kuriems rūpi Lietuvos Namų rytdiena, kad jie nori išsaugoti tėvų sukurtą lietuvišką organizaciją ir savo vaikams ar vaikaitiams. Bet kad ir kiek lėšų skirtume pastato atnaujinimui, Lietuvos Namai be lietuvių neturi ateities – tokį įspėjimą išsakė bene vyriausieji šio susirinkimo dalyviai, daug prisidėję prie šios organizacijos veiklos E. Steponas, T.Stanulis ir V.Kulnys. Į jų žodžius verta įsiklausyti, priimant svarbius sprendimus.

S.Katkauskaitė

SVEIKINAME VISUS KALĖDŲ PROGA!

Užgimęs KRISTUS teatneša į Jūsų širdis ir namus ramybę ir džiaugsmą. Telydi Jus visus ateinančiais metais Viešpaties palaima.

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Paulius MALIŠKA ir taryba



Lai Betliejaus šventas spindulys nušviečia mūsų visuomenės ateities kelius. O paspaudę ranką vieni kitiems palinkėkime 2017 metais nepamiršti, jog esame vienos Tautos vaikai.

Su šventom Kalėdom ir Naujais metais!

KLB Toronto apylinkės valdyba



Šv. Kalėdų proga

sveikinu savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdama linksmy švenčių ir laimingų 2017 metų –

Janina Gurklienė

Nuoširdūs sveikinimai

bei linkėjimai nariams, bičiuliams ir pažįstamiems

šv. Kalėdų ir Naujų metų proga.

PASAULIO LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS VALDYBA

Dėl žinių teiraukitės www.plias.org



Linksmų šv. Kalėdų bei laimingų Naujų metų linkime giminėms, draugams ir pažįstamiems -

Jurgis Kiškūnas

MONTREALIO AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

sveikina visus pasaulio lietuvius

šv. Kalėdų proga

ir linki visiems

laimingų Naujųjų metų!

Klebonas, komitetas, choras ir parapijiečiai





SVEIKINAME

mielus tautiečius, savo artimuosius, gimines,
draugus, pažįstamus, jų šeimas

Kristaus gimimo ir Naujųjų metų

švenčių proga, linkėdami visiems Betliejaus
šviesos, skaidraus džiaugsmo, gausios
Dievo palaimos ir geriausios sėkmės
Naujaisiais metais

- * Marija BORUSIENĖ ir vaikai
– Danutė, Algimantas ir Roma su šeima
- * Valė, Vincas ir Jonas BALIŪNAI
- * Elena BERSĖNIENĖ ir vaikai
- * Rima (BUMBULTĖ), Mark ir Hannah DORNFELD
- * Fredas, Linda (Keršytė), Krista, Christian GOTTHANS
- * Jonas GIMŽAUSKAS, Hamilton, ON
- * Zuzana JONIKIENĖ
- * Daiva, Aistis, Gintukas JUŠKOS
- * Ramūnė ir Algis JONAIČIAI
- * Martynas JONUŠAITIS, Oakville, ON
- * Jonas ir Stasys KARECKAI, Hamilton, ON
- * Rita ir Juozas KARASIEJAI
- * Ina ir Ian KAVANAGH
- * Ramutė KUDIRKIENĖ, London, ON

- * KULNYS-DOUGLAS šeima ir V. KULNYS
- * Aldona ir Antanas KILINSKAI
- * Adelė LEDIENĖ
- * Janė ir Julė MACIJAI
- * Birutė MATULAITIENĖ
- * Marija MIKELĖNAS-McLOUGHLIN
- * Neris, Adomas NIELSEN
- * Viktoras, Rita NAVICKAI ir šeima, Tillsonburg, ON
- * Vytas ir Vida PAŠKAI
- * Vitalija PEČIUKAITYTĖ
- * Antanas, Dalia, Eglė, Genius, Julius PROCUTAI
- * Teresė POVILAIUSKIENĖ ir šeima, Hamilton, ON
- * Irena ir Jim ROSS
- * Ona ir Leonas RADZEVIČIAI, Oakville, ON
- * Ona RIMKIENĖ
- * Marytė RYBIENĖ, London, ON

- * Danutė STAŠKEVIČIENĖ, Verdun, QC
- * Adolfas SEKONIS
- * Liuda STULGINSKIENĖ
- * Sofija SKUČIENĖ ir sūnus Zigmantas, Montreal, QC
- * Hilda SIMANAVIČIENĖ
- * Tyrūnė SIČIŪNIENĖ
- * Kristina, Mindaugas, Skaistė ir Melisa STRUMKIAI
- * Aldona STANAITIENĖ ir šeima, Hamilton, ON
- * Birutė TAMOŠIŪNIENĖ
- * Vida (BUMBULTĖ) ir Bob WHITE
- * Stasė, Antanas ir sūnus Aleksas ZIMNICKAI
- * Irena ZUBIENĖ ir šeima, Hamilton, ON
- * Margarita ZUBRICKIENĖ
- * Irena ir Algis ŽEMAIČIAI
- * Kristina ŽUTAUTIENĖ ir sūnūs

Leonardas Andriekus

Bernelių Mišios



Skamba žingsniai
Ant ledo,
Ant sniego –
Į Bernelių Mišias einat jūs.
Ne Betliejaus žvaigždė –
meilė veda,
Ne žvaigždė jus prikėlė iš
miego ...
skamba žingsniai
Ant ledo,
Ant sniego –
Jūs prikėlėt šilus.

Žinot patys
Tą kelią
Per lauką –
Stebuklinga šviesa
nelydės.
Prakartėj rasit
Jėzų vaikelį,
Prakartėj Išganytojas
laukia –
Žinot patys
Tą kelią
Per lauką –
Jums nereikia žvaigždės.

Ten karaliai
Gal klaidžios
Po tyrus,
Kai skambės čia, lyg
varpas, naktis –
Lydi mus Dievo akys
atleidžios,
Šildo mus apšarmojusios
grios –
Ten karaliai
Gal klaidžios
Po tyrus
Ir žvaigždės nematys

Kalėdų prisiminimai

KALĖDŲ ATSIMINIMAI

Mano tikra gimtinė yra Tytuvėnai, 8 km nuo Šiluvos, bet gimiau Raseiniuose.

Kai atsiradau Vokietijoje, man buvo 18 metų. Gyvenome lageryje. Ten, taip sakant, buvo bendras katilas. Mama buvo tokio amžiaus, kad jau nieko nebegalėjo: ji labai išgyveno tą visą... Buvome išblaškyti. Pasamdė kažkokį privatų butą, ir tenai rinkosi visi lietuviai, nes ten buvo Mišios. Man paliko labai didelį įspūdį. Su vokiečiais ryšio nebuvo. Tik lietuviai tarp savęs sueidavo iš vieno lagerio į kitą. Antra diena po Kalėdų buvo sveikinimų diena. Sakydavo, kad nereikia nieko prašyti, patys ateidavo aplankyti. Būdavo bendros Kūčios. Apsirengę buvome labai paprastai, neturėjome daug drabužių. Iš tų pačių lietuvių, kas sugebėjo ką padaryti, atnešdavo, pirmoje eilėje, silkes. Tai buvo svarbiausia. Mano šeimoje pagrindinis Kūčių patiekalas buvo kimšta lydeka. Tai mums buvo kaip kalėdinis simbolis. Išėivijoje tai nebuvo kur tos lydekos gauti. Plotkelių kunigai gaudavo, mes pirkdavom ir dalindavomės su linkėjimais.

Turėjome tokias rogutes (kaip indą), ir jose būdavo tos plotkelės. Šližikus skaniausius kepavo mano mama. Jie buvo trapūs. Niekur tokių skanių nesu valgiusi. Pirmą įdėdavo šližikus, užpildavo pieno, pamirkydavo, kad jie truputį atsigautų. Kai gyvenome namuose, tėtė visada atveždavo didelę eglę (jis buvo mokytojas), puošdavo ir mūsų, vaikų, į tą kambarį neįleisdavo. Kai papuošdavo, tada įeidavom, bet neleisdavo čiupinėti, kad neišverstume tos eglės. Būdavo specialiai paruoštų saldinių, piernikėlių (sausainukų - red.), būdavo tikros žvakutės ant eglės. Paskutinę dieną, kai jau nuimdavo papuošimus, tai mes laukdavome, kada gausime tų piernikėlių valgyti. Ir obuolių, šokolado, riešutų, kuriais būdavo papuošta eglė. Vokietijoje būdavo kokia nors maža eglutė. O dovanų anais laikais nebūdavo. Buvo daugiau dvasinis reikalas. Ir kokie mes laimingi buvom...

Vanda Jasinevičienė, 94 m. amžiaus

KALĖDOS MEMMINGEM

Memmingem, Bavarijoje, mes atsiradome 1945 m., nes vokiečiai visus iš Rytų Europos siuntė į stovyklas. Ir mums liepė ten važiuoti. Amerikonai mus vežė sunkvežimiais. Vokiečiai turėjo labai detalius duomenis apie pabėgėlius. Lietuvių tuose lageriuose gyveno apie 600. Man buvo 9 metai. Atsimenu, kai amerikonaai sustatydavo ratu džipus ir mums, vaikams, duodavo bokso pirštines, ir mes boksuo davomės. Kartą vienas kareivis man davė bananą, ir aš nežinojau, kas tai yra. Tėtis parodė, kad reikia nulupti. Paragavau, ir pasakiau: „Saldi bulvė“.

Prieš Kalėdas valgėme Kūčias. Buvo tokie haferfliokai (haferflocken – suplotos avižos), iš kurių virdavo košę. Atsimenu, iš maišų, kur tos kruopos būdavo supiltos, ponios ir panelės

siūdavosi tautinius drabužius. Mūsų Kūčių vakarienė buvo avižių košė. Kalėdoms buvo suvažiavę lietuviai pabėgėliai – apie porą tuzinų žmonių. Buvo ir vaikų (vėliau įsteigė mokyklą). Atvažiavo lietuvis kunigas, bet neatsimenu pavardės, tikriausiai jėzuitas J. Bružikas. Jisai važinėdavo po tas stovyklas. Kalėdų Mišias laikė subombarduotam name – buvusioje vokiečių lakūnų kareivinėse, kur mes, vaikai, žaisdavome. Netoli buvo aerodromas. Buvo sniego. Žvakės tame pastate buvo uždegtos. Buvo lėlė aprenpta kaip Kristus, o aplinkui apdėta eglės šakomis – kaip ir prakartėlė.

Tokie mano, vaiko, atsiminimai.

Romas Otto

KALĖDOS VOKIEČIŲ LIGONINĖJE

Kai rusai atėjo pas mus, į Lietuvą, 1939 m., buvau baigusi universitetą, mediciną, Lietuvoje dar atlikau praktiką, o paskiau pabėgau į Vokietiją, nes mes galvojome, kad būsime saugūs Turingijos (Thüringen) provincijoje. Išvykome kaip karo darbininkai. Kadangi buvau gydytoja, mane atleido nuo darbo sutarties ir paskyrė dirbti ligoninėje. Kalbėjau keturiomis kalbomis: lietuvių, rusų, lenkų ir vokiečių. Mano vyras Jonas buvo inžinierius. Aš dirbau per pirmas Kalėdas Vokietijoje, Eisenach miestelyje, septynių aukštų ligoninėje, širdies ligų skyriuje, kur buvo gydomi tik vokiečiai. Jokios Kalėdų šventės nebuvo, jokios eglutės nebuvo. Katalikų bažnyčios nebuvo. Kalėdų dieną tik davė dvigubą porciją ir geresnio maisto: daugiau duonos, daugiau sūrio, nes viskas buvo pagal korteles. O aš, kai gavau daugiau duonos, saugojau savo vyrui, nes jis gaudavo mažą porciją, nors dirbo fabrike inžinieriumi. Jis amžinai buvo alkanas. Kūčių visai nebuvo.

Ligoninė buvo pažymėta raudonu kryžiumi, kad nebombarduotų. Tame miestelyje buvo du plieno fabrikai. Juos bombardavo kas antrą naktį. Turėjom visus ligonius tada vežti į rūsį, kur buvo slėptuvės. Kalėdų naktį nebombardavo.

Slaugės buvo labai tvarkingai apsirengusios rudomis sukniomis ir baltomis prijuostėmis. Ligoninės buvo labai švarios, blizgančios. Patalai pacientams buvo keičiami tiek kartų, kiek reikėjo: ir du, ir net tris kartus per dieną.

**Dr. Alina Putramentaitė-Kšivickienė,
99 m. amžiaus, Dundas, ON**

LIETUVOS KANKINIŲ

pavyzdys ir nuopelnai tesuteikia
visiems lietuviams ištvermės
bei ryžto darbuotis

GIMUSIO KRISTAUS

pilnutiniam įsikūnijimui
mūsų tautoje!

ANAPILIO

parapijos kunigai:

kun. Vytautas Staškevičius

prel. Jonas Staškevičius

kun. Nerijus Šmerauskas

PARAPIJOS TARYBOS PREZIDIUMAS:

Vytautas Pečiulis (pirm.), Dalia Ažubalienė, Jonas Ažubalis, Janina Dzemionienė, dr. Arūnas Dailydė, Valė Jonaitytė, dr. Kazimieras Jonušonis, Romas Jonušonis, Birutė Jurienė, Rita Krilavičienė, Jurgita Kuklienė, Zita Kružikienė, Romas Otto, Rimas Paulionis, Irena Paznėkienė, Andrius Rimkus, Irena Ross, Vidmantas Valiulis



Amžinoji šviesa



tegu mums skelbia ramybę, meilę ir taiką, skrodžia per baisiausią tamsą, rodo žmonijai kelius iš širdies širdin, įžiebia palaimintos ateities viltį.

Kūdikėlio Jėzaus gimtadienio džiaugsmu dalindamiesi, sveikiname tautiečius Lietuvoje bei išėivijoje ir linkime, kad visiems užtektų sveikatos, laimės ir gerovės 2017-aisiais.

Kanados lietuvių katalikų centras

Sveikiname artėjančių

šv. Kalėdų

ir Naujųjų

2017-ųjų metų praga!



Linkime, kad šv. Kalėdų džiugesį ir palaimą išgyventume kiekvienas, kad švenčių paslaptis mums suteiktų naujų paskatų prasmingai ir kilniai gyventi!

**LINKIME JUMS RAMYBĖS ŠIRDYSE,
ŠILUMOS IR JAUKUMO NAMUOSE,
TIKĖJIMO ŠALIA ESANČIAIS ŽMONĖMIS!**

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis

“GINTARAS”



XV Šiaurės Amerikos
lietuvių tautinių šokių šventė
Baltimorėje

Ntrs. A. Minkevičiaus



Skautų Kūčios, "paukštyčių" ir "ūdryčių" pasirodymas



Jūrų skautų pasirodymas

s. V. Skilandžiūnienės ntrs.



Knygnešių šventė Toronto Maironio lietuviškoje mokykloje A. Minkevičienės ntr.



Vaikų chorų „Gintarėliai“ ir „Pumpurėliai“ repeticija. Vadovė
Deimantė Grigutienė



Iškilmingos Mišios Midlando, ON,
Kankinių šventovėje

A. Valaškevičienės ntrs.



ŠALFASS turnyre Klyvlande (JAV) - Mississaugos „Anapilio“ ir Prisikėlimo parapijos „Aušros“ klubų sportininkai

A. Minkevičiaus ir "Aušros" Facebook archyvo ntrs.



Prisikėlimo parapijos Jaunimo ir vaikų choras išvykoje į Ročesterį (JAV)

M. Navicko ntrs.

Kalėdų prisiminimai

PIRMI KALĖDŲ ATSIMINIMAI



Giedra Rinkūnaitė, vėliau Paulionienė, 5 m.

Palikom Blomberg DP stovyklą rudenį 1948 m. Tėvelis Antanas turėjo darbo sutartį dirbti tabako ūkyje, bet jis greitai gavo darbą fabrike Toronte. Taip ir likom. Laikui bėgant, tėveliai išsinuomojo vieną kambarį Brunswick gatvėje, kuriame visi trys miegojom. Man buvo ketveri-penkeri metai.

Artėjo Kalėdos. Važiuom į miesto centrą

pamatyti papuoštų Eatons ir Simpsons krautuvų langų. Atsimenu, kad man buvo kaip gyva pasaka ne tik žiūrėti į judančias formas, stebėti įvairias lempučių spalvas, bet irgi girdėti kalėdinę muziką. Viena iš mano pirmų išminktų dainų Kanadoje buvo Jingle Bells.

Troleibusu (nebuvo požeminių traukinių) keliau į vadinamą tais laikais žydų turgų (Kensington Market). Nusipirkom gyvą žuvį ir vištą švenčių proga. Pavalgėm Kūčias tame mažam kambarėlyje ir tada – Šv. Jono Krikštytojo lietuvių šventovės link Bernelių Mišioms. Atsimenu, kad buvo ypatingai daug žmonių, ir kažkur atsisėdusi ant grindų šventovėje užmigau.

Kadangi neturėjome šaldytuvo, Kalėdų išvakarėse tėvelis buvo suvyniojęs paruoštą Kalėdų vakarienei vištą ir užkabino ją ant lango rankenos lauko pusėje. Na, ir va, ne tik buvo sunku tą langą atidaryti, bet, svarbiausia, ta višta sušalo į ledą, ir mama verkė, nes negalėjo paruošti Kalėdų vakarienės. Rodos, valgėm bulves ir dar kažkokią daržovę.

Kalėdų eglutės pirmais metais, atrodo, neturėjom, bet atsimenu mūsų kalėdines dovanas, kurias atsiuntė teta iš Niujorko. Gavau lėlytę, ir man buvo smagu.

Giedra Rinkūnaitė-Paulionienė

KALĖDINIAI PRISIMINIMAI. 1948-1949 METAI

Mano tėvas Aleksas, buvęs Kauno operos solistas, atvyko į Kanadą vienas 1948 m. pagal darbo sutartį dirbti sidabro kasyklose šiaurės Ontario provincijoje. Pati vietovė vadinosi O'Brien Mines, ir arčiausias miestelis buvo Elk Lake. Šioje kasykloje išvis buvo apie 150 gyventojų, įskaitant apie 12 lietuvių. Mama, aš ir mano brolis Vytautas atvykome iš Wurtzburg DP stovyklos 1949 m. Miške, šalia kasyklų, buvo mūsų namelis, kuriame nebuvo nei elektros, nei vandens. Malkinis virtuvės pečius buvo mūsų šiluma, o alyvos lempos – mūsų šviesa. Artėjo pirmos mūsų Kalėdos. Vandenį skalbiniams, apsiprausimui ir maisto ruošai reikėjo atsinešti kibirais iš sušalusio ežero iškirstos eketės. Žinoma, ten pat ir pagaudavom žuvis. Kalėdų dieną valgėm kurapkas, kurias tėtis buvo nušovęs. Mano mama, iš anksto susipirkusi produktus vienintelėje kasyklos miestelio krautuvėlėje, stebuklingai iškepė Napoleono tortą. Dovanėlės? Atsimenu, kad vienais metais gavau sąsiuvinį ir spalvotų pieštukų.

Turėjome Kalėdų eglutę, šviežiai nukirstą Kūčių dieną, ir atsimenu, kad mama ją papuošė degančiom žvakėmis. Turėjom dar iš Vokietijos medinių papuošalų. Šiandien liko tik tai, du, kurie ir puoš mūsų eglutę šiais metais.



Rimas Paulionis, 4-5 m.

Dar Kalėdų dieną būdavo koncertėlis visiems kasyklų gyventojams. Mano tėtis prie pianino pravedavo kalėdines giesmes ir dainas. Žinoma, aš su broliu irgi dalyvavom, ir vėliau turėjau prisidėti prie koncertėlių.

Šiandien pagalvoju, kokios sunkios dienos buvo mano tėvams.

Rimas Paulionis

Brangieji, teneblėsta Jūs namuose ramybė, atjauta ir noras padėti artimui. Tegul Dievo šviesa lydi Jūsų namų gyventojus kasdieniniuose darbuose bei rūpesčiuose, pripildo Jūsų širdis meilės, gyvenimo džiaugsmo ir vilties, stiprina sveikatą. Tenelieka Jūsų namuose vietos jokios blogio dvasios ir sielą alinančios nesantaikos. Teapsigyvena juose taikos ir ramybės angelai!

Džiugių Jums šventų Kalėdų! Laimingų Naujųjų 2017 metų! Palaimingų švenčių!

Kanados lietuvių kunigų vienybės valdyba



Silvija ir Vincas Piečiai sveikina visus gimines ir draugus

šv. Kalėdų ir Naujų metų proga



KLB Vasagos apylinkė SVEIKINA

visus tautiečius

šv. Kalėdų

ir Naujųjų metų

proga, linkėdama sėkmės ir Dievo palaimos



LONDONO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

Šventų Kalėdų proga sveikina visus Londono lietuvius ir draugus Kanadoje.



Šventų Kalėdų džiaugsmas telydi Jus ir per visus ateinančius Naujuosius metus.



Mielieji, Kalėdos – tai atokvėpio ir dalijimosi gražiausiais jausmais metas. Tebūna šios džiugios šventės maloniui stabtelėjimu kasdieninių darbų sukury, lai 2017-ieji bus palankūs sumanymams, partnerystei ir bendruomeniškumui. Dėkojame visiems už dosnias aukas, nuoširdų darbą ir visokeriopą pagalbą.

Linkime ramybės, meilės, išminties, gerumo ir šviesios kalėdinės vilties Jums ir Jūsų šeimoms!

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Lietuvių Fondo vadovybė

LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
14911 127th Street * Lemont, IL 60439 * Tel: 630-257-1616
www.lithuanianfoundation.org * www.lietuviufondas.org * El. paštas: admin@lithfund.or



HAMILTON, ON

Pažintis su Šv. Jono Biblija

1998 m. karalienės Elžbietos pagrindinis kaligrafas Donald Jackson pasirašė sutartį su benediktinu broliu Dietrich Reinhart, OSB, dėl naujos Švento Rašto (Saint John's Bible) versijos išleidimo. Atlikti šį darbą buvo parinkti 23 iliustratoriai, kaligrafai bei dailininkai iš viso pasaulio. Pagrindinė dalis buvo paruošta Saint Johan's universitete Amerikoje, Minesotos valstijoje. Dailės darbus atliko Donald Jackson su savo komitetu Anglijoje.

Hamiltono (ON) vyskupijos biblioteka (Bishop Farrell Library and Archives) suteikė Aušros Vartų parapijos žmonėms progą susipažinti su baigtais Biblijos tomiais. Katalikių moterų draugijos Hamiltono skyriaus pirmininkė Danutė Enskaitienė lapkričio 16 d. suorganizavo šią išvyką. Buvome šiltai sutikti ir priimti bibliotekos darbuotojų. Maxine Whitehead ir Selen Long mums išsamiai paaiškino apie originalią septynių tomų seriją, kuri buvo pagaminta naudojant viduramžių gamybos būdus. Buvo panaudota virš 250 veršiukų odų, iš kurių pagamintas pergamentinis popierius (velėna). Kaligrafai rašė savo pagamintais koteliais su žąsų, kalakutų bei gulbių plunksnomis. Buvo panaudotas 100 metų senumo rašalas. Menininkai piešė ir dažė su ištirpintu auksu, sidabru bei platina, o

dažus paryškino kiaušinių tryniais. Išgirdome daug įdomių smulkmenų apie šią ypatingą techniką. Rezultatas tikrai nuostabus. Šiomis dienomis šie leidiniai laikomi po stiklu universiteto patalpose, kad visi galėtų pamatyti.

Kai pagrindinė serija buvo užbaigta, buvo pradėtos rašyti 299 sekančios serijos (kopijos). Joms buvo naudotas paprastesnis popierius iš medvilnės. Menininkai naudojo tą pačią rašymo ir dažymo techniką kaip ir pirmoje serijoje. Darbas užtruko 10 metų. Iš viso paruošti 2,093 tomiai.

Šv. Jono biblija apjungia 3 pagrindines religijas, kurios laikosi panašių tradicijų: judaizmą, krikščionybę ir islamą. Dailininkai naudojo tų religijų simboliką, tautinius raštus bei gamtos kūrinius, paryškindami šv. Rašto pamokslus.

Hamiltono vyskupija užsakė visus 7 tomus. Mes turėjome galimybės susipažinti su dviem tomiais. Tikrai verta pamatyti šias išskirtines knygas. Neįmanoma viską aprašyti, kas buvo papasakota. Yra išleistos knygos ir dokumentinis filmas, kuriuos galima pasiskolinti iš bibliotekos. Pasiteiraukite savo vyskupijose dėl galimybės susipažinti su šiais istorijos ir meno kūrinių, ir būsite sužavėti ir maloniai nustebinti.

Žibutė Vaičiūnienė



(ntr. viršuje) Hamiltono vyskupijos bibliotekoje grupelė Aušros Vartų parapijiečių prie Biblijos

Katalikių moterų draugijos Hamiltono skyr. pirmininkė Danutė Enskaitienė susipažįsta su Biblijos iliustracijomis

Reginos Choromanskytės ntrs.

VANKUVERIS, BC

Įdomi pamoka "Pelėdžiukų klube"

Lapkričio 19 "Pelėdžiukų klubo" užsiėmimo metu vaikučiai išmoko raidelę "h" ir kalbėjo apie higieną. Mažieji svarstė apie tinkamą kūno priežiūrą, patarė susivėlusiai ir nešvariai lėlytei, kaip jai vėl tapti tvarkinga ir gražia, susipažino su bakterijomis "Fui" ir "Fe" bei jų istorija ir dar kartą išgirdo, kodėl yra taip svarbu dažnai plauti rankas.

Pamokėlė buvo išskirtinė ir tuo, kad joje apsilankė ypatinga viešnia – UBC profesorė dr.

Jolanta Aleksejūnienė (*Associate Professor, Preventive and Community Dentistry*), kuri yra viena iš penkių lietuvių kilmės mokslininkų užsienyje, šiais metais apdovanotą Lietuvos švietimo ir mokslo ministerijos Mokslo premija. Dr. Aleksejūnienei premija skirta už mokslo patirties, pasiekimų sklaidą, mokslo ryšių tarp Lietuvos ir užsienio šalių plėtojimą, mokslinės, vadybinės, organizacinės patirties perdavimą ir kitus

iškilius mokslinius pasiekimus.

"Pelėdžiukų klubo" dalyviai ir kiti renginyje dalyvavę bendruomenės vaikučiai kartu su savo tėveliais sveikino dr. J. Aleksejūnienę su šiuo pripažinimu ir džiaugiasi turėta galimybe pabūti jos "mokinukais". Šio užsiėmimo metu dr. J. Aleksejūnienė supažindino vaikučius su sveika mityba, tinkama burnos ir dantukų priežiūra bei visiems dalyviams įteikė dantų šepetėlius, smėlio laikrodžius ir kitokias dovanėles. Tėveliai taip pat gavo dantų šepetėlius bei naudingų patarimų, kaip prižiūrėti vaikų dantis.

Džiaugiamės mūsų bendruomenės nariais, kurie nuširdžiai dalinasi savo sukauptomis profesinėmis arba naudingomis praktinėmis žiniomis ir labai laukiame naujų įdomių susitikimų.

R. Vrubliauskaitė-Tryon



Pamoka buvo įdomi ir tėveliams



„Pelėdžiukų klubo“ pamokėlės dalyviai su viešnia dr. Jolanta Aleksejūniene, Mokslo premijos - 2016 laureate



Pamokos rimitis

Šilčiausius sveikinimus ir geriausius linkėjimus
DŽIAUGSMINGŲ ŠV. KALĖDŲ ir
NAUJŲJŲ 2017-ŲJŲ METŲ
proga visiems siunčia



TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ šeimynėlė -
valdyba, revizija, darbuotojai, visos komisijos ir būreliai

Mieli giminės, draugai
ir pažįstami,
šv. Kalėdų
šventės teatneša tyro
džiaugsmo, Naujieji
metai - stiprybės,
sveikatos ir vilties.



Irena Punkrienė
ir sūnūs - Edvardas ir
Ričardas su šeimomis,
Aldona ir sūnus Andrius Oliai, FL



Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos
Lietuvos kankinių parapijos skyriaus valdyba
sveikina visas nares, jų šeimas
bei artimuosius

**Šv. Kalėdų ir
Naujųjų metų
proga**



SUVALKŲ KRAŠTO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS SAMBŪRIS

SVEIKINA

LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ KANADOJE
su šv. Kalėdomis ir Naujaisiais metais.

Linkime visiems ramių,
džiaugsmingų švenčių bei
darbingų, kūrybingų
Naujųjų 2017-ųjų metų -



SKLIS valdyba

LINKSMŲ

šv. Kalėdų

ir laimingų bei sėkmingų

Naujų metų

linkime visiems savo giminėms,
draugams ir pažįstamiems -

Aldona, Algirdas Vaičiūnai



**Kanados lietuvių katalikų
moterų draugijos centro valdyba**

SVEIKINA

visas savo nares
ir darbuotojas,
"Caritas", Tremtinių
grįžimo fondą, "Vaiko
tėviškės namus" su

**šv. Kalėdomis,
linki Dievo palaimos,
stiprybės ir ištvermės
ateinančiais 2017 metais**



Linksmų

šv. Kalėdų

ir laimingų bei sėkmingų

Naujųjų metų

linkim visiems draugams,
pažįstamiems ir jų šeimoms -

Mary Ellen ir Kęstutis Norkus,
Burlington, ON



Aušra Trussow: "Pagrindinė kalbos mokykla yra šeima"

Daugiausia teko kalbėtis su šeimomis, auginančiomis dar mažus vaikus, kuriuos tėvai stengiasi užauginti lietuviais. Šiandieną kalbinu Aušrą Trussow ir jos jau užaugusius sūnus. Tomas ruošiasi magistro laipsnio iš anglų kalbos ir literatūros gynimui Toronto universitete, o Andrius Brock universitete (St. Catharines, ON) studijuoja sąskaitybą. Visi trys labai maloniai sutiko atsakyti į klausimus.

Aušra, Jūsų sūnūs Tomas ir Andrius labai gražiai kalba lietuviškai. Gyvenate Kanadoje. Vadinas, įmanoma, nors tėtė ir nelietuvis...

– Mama lietuvė. Jie taip užauginti – kalbėti lietuviškai. Kaip aš galiu kitaip su vaikais kalbėti? Iš pradžių jiems buvo gal ir nesuprantama, kad mama kalba kitokia kalba negu jie girdi aplinkui, todėl kalbėti pradėjo tik angliškai. O aš – vis tiek lietuviškai, nenusileidau, žinojau, kad jie supranta, tik nenori šnekėti. Ir tai davė rezultatus. Jiems iš lietuvių kalbos yra labai daug naudos. Nuvykę į Lietuvą jau galės susišnekėti. Vyresnysis, Tomas, per Šokių ir dainų šventę buvo pats vienas Lietuvoje. Savaitę gyveno Vilniuje, kur daug ką pamatė, galėjo susipažinti su giminėmis.

Kiek galėjau, stengiausi įtraukti į lietuvišką veiklą nuo pat mažens. Kai tik atsirado Anapilio lietuvių darželis 1997 m. vedžiau ten Tomą, ir vėliau Andrių, nors galėjo būti namuose, su mano mama, kuri kalbėjo tik lietuviškai. Labai norėjau, kad mano berniukai būtų tarp lietuvių vaikų. Vėliau jie dainavo „Gintarėlių“ chore, pradėjo šokti tautinių šokių grupėje „Gintaras“. Ir tai jiems padėjo pajusti, kad jie yra lietuviškosios bendruomenės dalis, o kalba – svarbi jų gyvenimo dalis.

O dabar, kur bekeliautume, kalbame lietuviškai. Mokėti dar vieną kalbą – atviresnis akiratis, atviresni vartai į pasaulį.

Ar nebuvo vaikų pasipriešinimo?

– Žinoma, nenorėjo į lietuvių mokyklą, nes šeštadieniais norėdavo ilgiau pamiegoti. Iš pradžių ir „Gintaro“ repeticijos būdavo nuobodžios. Bet net nebuvo kalbų, kad jie gali nelankyti.

Labai vertinu lietuvišką mokyklą: ten jie išmoko ne tik skaityti, rašyti, bet ir sužinojo apie Lietuvos istoriją, geografiją, tradicijas, papročius, kultūrą. Ten ir draugų susirado. Bet pagrindinė kalbos mokykla yra vis dėlto šeima: jeigu su vaiku kalbėsi angliškai, per tas kelias valandas mokykloje kalbėti neišmoks. Mes šeimoje, aišku, bendraujame angliškai, nes tėtis nelietuvis, bet aš su vaikais – tik lietuviškai. Ir jie su manimi kalba tik lietuviškai – tai man geriausias atpildas.

O dabar – klausimai Tomui ir Andriui.

Ar Jums sunku kalbėti lietuvių kalba? Kodėl?

Andrius: Kartais nerandu reikiamo žodžio, ir nelengva lietuviškai kalbėti taisyklingai, laikantis gramatikos taisyklių.

Tomas: Sutinku – lietuvių kalba daug sudėtingesnė negu anglų, ir aš kartais turiu pagalvoti, kaip žodžiai turėtų būti sudėlioti sakinyje ir kokios turi būti jų galūnės. Tie, kas gimė Lietuvoje, pastebi kiekvieną, net mažiausią, klaidelę, todėl kartais gali būti nedrąsu kalbėti su tokiu lietuviu, žinant, kokia neidealiai taisyklinga tavo kalba.

Ar sunku buvo išmokti lietuvių kalbos?

Andrius: Sunku nebuvo. Sunkiausia buvo išmokti sudėtingesnius žodžius. Tai puiki kalba, ir gera ją mokėti, nes tai suteikia mums išskirtinumo jausmą ir suteikia galimybę bendrauti su tos pačios kultūros žmonėmis. Man pa-



Aušra Trussow su sūnumis Maironio mokyklos baigimo šventėje: Andriumi (k.), baigusiu 8-tą klasę, ir Tomu – Aukštesniuosius lituanistinius kursus

tinka, kad kalba suteikia tokį priklausomumo jausmą.

Tomas: Negaliu pasakyti, ar buvo sunku, nes aš buvau mažas, kai pradėjau kalbėti ir suprasti lietuviškai. Sakyčiau, sunkiausia buvo išmokti tiksliai gramatikos taisykles po to, kai turėjau šios kalbos pagrindus. Sutinku, kad sudėtingas žodynas buvo dar vienas iššūkis. Kalbos savitumas yra neabejotinas pliusas. Žinant, kad kalba yra viena iš seniausių ir todėl sunkiausia išmokti, yra privilegija ją suprasti. Turint lietuviško kraujo, mums reikia žinoti savo kalbą, todėl būčiau nepatenkintas, jeigu mano mama nebūtų mūsų mokiusi lietuviškai. Nors ir nebuvo lengva išmokti, kalbos nauda yra didesnė negu vargas, mokantis jos.

Ar buvote nepatenkinti, kai mama stengėsi jus "padaryti" lietuviais?

Andrius: Man nerūpėjo tautiniai šokiai ir choras, nes jie labai skiriasi nuo kitų vaikų popamokinės veiklos. Norėjau daryti tai, ką daro kanadietiškos mokyklos vaikai, bet buvo sunku, nes lietuviška veikla turėjo būti pirmenybė.

Tomas: Aš iš tikrųjų nieko prieš tautinius šokius ir choro repeticijas. Manau, yra svarbu dalyvauti savo bendruomenės kultūrinėje veikloje, o tautiniai šokiai ir dainavimas yra puiki galimybė tai padaryti. Manau, aš šeštadieniais mažiau norėjau eiti į lietuvių mokyklą vien todėl, kad norėjau pailsėti po savaitės anglų mokykloje. Kartais lietuvių mokyklos namų darbus atlikti buvo sunkiau negu kanadietiškos mokyklos.

Ar jaučiatės lietuviais? Jeigu taip, ar tai geras jausmas?

Andrius: Taip, aš jaučiuosi lietuviu, nes taip buvau auginamas. Tuo didžiuojusi, ir tai yra geras jausmas.

Tomas: Nors gimiau ir augau Kanadoje, aš taip pat jaučiuosi esantis lietuvis. Aš moku kalbą, žinau šalies istoriją, švenčiu jos nepriklausomybės dieną, einu į lietuvių šventovę, tebešoku tautinių šokių grupėje, ir visa tai man padeda jaustis lietuvių bendruomenės dalimi.

Ką pasakytumėte tiems, mažesniems, kurių tėvai mėgina jus užauginti lietuviais?

Andrius: Didžiuokis tuo, kas esi. Priimk savo kultūrą.

Tomas: Aš taip pat jiems palinkėčiau nepasiduoti net tada, kai mokymasis atrodo labai varginantis. Ir būkite atviri lietuviškai popamokinei veiklai: šokiams, dainavimui, skautų organizacijai ar dalyvavimui bet kur kitur. Nors neturite draugų iš angliškos mokyklos, kurie užsiimtų tokia pat veikla, didžiuokitės, turėdami išskirtinių galimybių, kurias gaunate, būdami lietuviai.

Ką pasakytumėte savo mamai, kad jus užaugino lietuviais?

Andrius: Aš jai tiesiog sakau ačiū.

Tomas: Aš ne tik sakau ačiū, bet jaučiuosi dėkingas už viską, ką ji dėl mūsų padarė, kad mes šiandieną esame tokie, kokie esame.

Ačiū už pokalbį Jums visiems. Tegų lietuvių kalba ir jausmas, kad esate lietuviai, Jus lydi visą gyvenimą.

Kalbėjosi Rima Žemaitytė-De Iuliis

Dalia Miliauskienė: "Džiaugiamės, kad esame gimę lietuviais"

Edmontone gyvenanti Dalia Miliauskienė skaitytojams jau pažįstama iš laikraštyje spausdintų jos receptų. Ji mielai atsakė į keletą klausimų ir vėl pasidalino savo virtuvės paslaptimis – Kūčių ir Kalėdų patiekalų receptais (žr. psl. 26-q).

Dalia, papasakokite apie Edmontono lietuvius, kur gyvenate jau keletą metų.

– Lietuvių bendruomenė Edmontone, mano požiūriu, nemaža. Kiek tiksliai mūsų čia yra, negaliu pasakyti, bet turime ir Lietuvių Namus, ir šventovę. Yra rengiamos įvairios šventės, valstybės dienos paminėjimai, kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį būna Mišios anglų – lietuvių kalbomis, veikia lietuviška šeštadieninė vaikų mokyklėlė, taip pat suaugusiems anglų kalbos kursai. Lietuviai bendrauja tarpusavyje kas kaip, pagal savo poreikius, bendrus pomėgius, šeimomis. Šeimoje mes kalbame lietuvių kalba ir pirmenybę gyvendami ne Lietuvoje teikiame būtent savo kalbai. Kodėl? Norėčiau, kad mano dukra, kuriai dabar 20 metų, ir po daugelio metų kalbėtų gimtąja kalba taip pat gerai, kaip ir anglų.

Jūsų dukra į Kanadą atvyko jau beveik suaugusi. Ji, tikėkimės, lietuvių kalbos jau neapamirš.

– Dukra lengvai kalba lietuvių kalba, nors kartais jai sunku išversti iš anglų kalbos kai kurias frazes. Jai buvo 15 metų, kai atvyko į Kanadą. Labai tikiuosi, kad sukūrusi šeimą dukra nepamirš gimtosios kalbos. Aš ir vyras su ja ir toliau kalbėsime savo kalba, laikysimės lietuviškų tradicijų, šventes švęsime lietuviškai. Šiuo metu dukra mokinas Grant McEwan universitete, antrame kurse, bus socialinė darbuotoja –psichologė. Labai patinka specialybė, daug savanoriauja, nori įgyti kuo daugiau patirties. Dirbti pradėjo, būdama 16 metų, picerijoje, paskiau gyvūnų parduotuvėje, butelių supirktuvėje. Dabar vakarais ir savaitgaliais dirba libaniečių restorane. Kartais būna gaila, kai iš darbo pareina 2-4 valandą ryto. Bet už mokslus ji moka pati, ir asmeninėms išlaidoms užtenka. Mes su vyru vieną kartą per metus jai padedame šiek tiek finansiškai. Ji jau turi patirties įvairiose darbo srityse, bendrauja su žmonėmis – to reikia jos specialybei. Suspėja ir pasimokyti, ir su draugais susitikti, ir užsiimti tuo, ką mėgsta: joga, meditacija, važinėja dviračiu...

Ar Jūs tęsiate ir Kanadoje lietuviškas Kūčių, Kalėdų tradicijas?

– Mūsų šeimoje Kūčių ir Kalėdų tradicijos Lietuvoje buvo kaip ir daugumos lietuvių. Kūčioms kepdavome kūčiukus, darydavome aguonų pieną, spanguolių kisielių, kepėme žuvį, ruošėme silkes, mišraines, pyragėlius su grybais, raugintais kopūstais. Per Kalėdas – įvairūs mėsos patiekalai, mišrainės, pyragai, tortai. Viską ruošiu namuose. Gyvename 6 metai Kanadoje, ir tradicijos nepamirštos, džiaugiamės, kad esame gimę lietuviais.



Dalia Miliauskienė (d.) su vyru Ričardu ir dukra Dovile pakeliui į Banff, prie Louise ežero

Kasmet Kūčių vakarą švenčiame šeimos rate, o Kalėdas – kaip išeina: ar svečių sulaukiame, ar mes būname pakviesti. Ne pirmi metai per Kalėdas važiuojame pailsėti į kalnus. Tai geras laikas praleisti šventes su artimais mylimais žmonėmis.

Jūs – labai gera šeimnininkė. Papasakokite plačiau apie savo – šeimnininkės – veiklą.

– Virtuvėje suktis jau pradėjau nuo mažumės, kai pradėjau eiti į mokyklą, pasišildyti maistą, išsikepti ar išsivirti kiaušinių, sutepti sumuštinį. Kas metai noras gaminti tik augo, nes brolis buvo tais laikais virtuvės šefas, o tėtis irgi gamino ne prasčiau nei mama. Dauguma mano dabartinių receptų atėjo iš praeities, iš stebėjimo, kaip gamina tėtis ir brolis, darbo eiga išliko pasąmonėje iki šiol. Sunku pamiršti tai, kas tiesiog įaugo į kraują. Man tai malonumas suktis virtuvėje ir džiuginti savo patiekalais artimuosius ir klientus. Jau 4 metai, kai sukūriau savo internetinį puslapį *Facebook Dalia's Home Foods* su nuotraukomis ir receptais. Mielai dalinuosi savo išbandytais ir, žinoma, savo sukurtais receptais, patarimais. Šiandien turiu net 17,271 savo puslapio mėgėjų, dažnai sulaukiu padėkos už gerus receptus, turiu nemažą ratą klientų, kurie pas mane užsisako tortų, pyragų, sausainių, lietuviškų varškės sūrių, raugintų kopūstų, koldūnų ir t.t.

Didžiausias noras? Ne...gal gyvenimo troškimas – maža kepyklėlė, kurioje galėčiau įgyvendinti savo gyvenimo svajonę džiuginti kitus savo kūriniais. O svajonės juk pildosi... Nepamirškite svajoti!

Ačiū už pokalbį. Ir ačiū už visus receptus, kuriuos dovanojate mūsų laikraščio skaitytojams. Visų jų vardu linkiu, kad didžiausias gyvenimo troškimas virstų tikrove, o darbštuolė dukra sėkmingai baigtų studijas.

Kalbėjosi Rima Žemaitytė-De Iuliis



KANADOS LIETUVIŲ
MUZIEJUS-ARCHYVAS
LITHUANIAN MUSEUM-ARCHIVES OF CANADA
MUSEE-ARCHIVES LITUANIEN DU CANADA

Sveikina lankytojus, rėmėjus
ir visą lietuvių bendruomenę su

*šv. Kalėdomis ir linki
sėkmingų Naujųjų metų*

**Linksmų Kalėdų švenčių ir
sėkmės Naujaisiais metais**

visiems giminėms ir pažįstamiems
Kanadoje, Amerikoje, Suvalkų
trikampyje ir Lietuvoje –



linki Vytautas, Irena Pečiuliai ir šeima

Linksmų šv. Kalėdų



bei laimingų Naujųjų metų savo
klientams, visiems lietuviams,
giminėms, draugams ir pažįstamiems
linki ir toliau pasirošęs
sąžiningai patarnauti –
nekilnojamo turto prekybos agentas
ir lietuviškosios spaustuvės
"Printing Net" savininkas
JURGIS KULIEŠIUS su šeima
tel. (416) 568-1604



**Telydi Jus per 2017 m.
nesibaigiantis
šv. Kalėdų
džiaugsmas bei
ramybė –**

*Giedra ir Rimas Paulioniai,
Vitas Paulionis, Audra, Glynn, Aleksas,
Vytautas Reed, Lina, David, Leah, Laura MacAlpine*



4 klasės mokinių piešinys, mkt. I. Patkačiūnienė

Vaiva DZEMIONAITĖ: "Man niekas neateina lengvai"

Visi Mississaugoje esančios Lietuvos kankinių parapijos žmonės jau virš 20-ies metų pažįsta mergaitę, kuri į Mišias ateina laikydamasi savo mamos parankės arba kelių pasitikrindama akliesiems skirta balta lazdele. Ji taip pasiekia šventovės vargonus tais sekmadieniais, kai yra paprašyta groti Mišių metu, taip nueina iki fortepijono didžiojoje salėje, kur groja ir dainuoja per įvairias šventes. Prieš porą metų ji baigė vidurinę mokyklą, ir dabar parapijoje yra jau retesnė viešnia. Paprašyta ji labai maloniai atsakė į keletą klausimų.

Vaiva, baigėte vidurinę mokyklą. Kur Jus nuvedė noras toliau mokytis?

– Aš antri metai studijuju socialinę raidą (*Social Development*), susidedančią iš psichologijos, sociologijos ir socialinio darbo, Waterloo universitete (ON). Gyvenu bendrabutyje. Man ten tikrai labai patinka. Aš tapau nepriklausoma: pati nusprendžiu, ką darysiu, kur eisiu, kur važiuosiu, kada skalbsiu... Ir tai tikrai man suteikia labai daug džiaugsmo. Valgau studentų valgykloje, kur nueinu pati. Man tik reikia, kad kas nors pasakytų, koks maistas paruoštas tą dieną. Kartais einu su draugais, tai jie man pasako. Aš išmokau pati viena vaikščioti po plačias universiteto patalpas. Turėjau instruktorių, kuris man padėjo sužinoti, kas kur yra. Moki nausi, kaip nueiti nuo taško A iki taško B. Kartojau tą kelią, kartojau ir kartojau, kol jį įsiminiau. Dabar einu pati viena į sporto salę, mokausi važiuoti autobusu. Atrodo paprasta, bet man reikia nueiti iki autobuso stotelės, įlipti į autobusą, paklausti vairuotojo, ar esu tame autobuse, kurio man reikia, atrasti tuščią sėdynę, rasti tą virvę, kurią reikia patraukti, kai reikia išlipti. Ir tada jau einu, kur man reikia. Kartais aš padarau klaidą, ne ten pasuku ir pasiklystu. Universitete buvau pasiklydusi ne kartą. Tada sakau žmonėms, kad turiu būti ten arba ten. Kartais galiu pati pergaltoti savo maršrutą atgaline eiga, atsekti, kur padariau klaidą, kad galėčiau ją ištaisyti ir pakliūti, kur man reikia. Galima skambinti universiteto

“ Kiekviena diena man – kova. Tai atima labai daug energijos. Netgi kai einu pati viena, turiu būti labai susikaupusi, ir vakare jaučiuosi kaip išsunkta. ”

patalpose budintiems policininkams, bet aš dar to niekada nedariau, nes tada jiems reikėtų manęs ieškoti.

Man niekas neateina lengvai. Kiekviena diena man – kova. Tai atima labai daug energijos. Netgi kai einu pati viena, turiu būti labai susikaupusi, ir vakare jaučiuosi kaip išsunkta.

Universitetas man yra didžiojo posūkio taškas. Daug sužinojau apie save, tapau visiškai nepriklausoma nuo kitų.

Ar turite draugų universitete? Girdėjau, kad ten ir dirbate. Papasakokite apie tai.

– Gyvenant studentų bendrabutyje, neįmanoma neturėti draugų. Labai daug jų susiradau, ir dirbdama savanorišką darbą. Šiuo metu esu socialinių studijų jaunesniųjų studentų vadovė. Už tą darbą man moka. Aš ir mano bendradarbių rengiame įvairius renginius pirmųjų metų socialinių studijų studentams. Yra nurodyta, kada jie gali ateiti ir su mumis susitikti, klausiti, pasikalbėti. Mes turime ryši ir su profesoriais. Aš taip pat esu universiteto tarptautinės pirmakursių studentų grupės vadovo padėjėja. Mes jiems taip pat rengiame įvairių renginių: kartu einame į filmus, vakarieniam, važiuojame į miesto centrą – darome viską, kad jie galėtų kuo daugiau kalbėti angliškai ir kad jiems būtų smagu, ir kad jie priprastų prie bendruomenės.

Aš taip pat esu „Renison“ universiteto skyriaus tarptautinės grupės pokalbių partnerė. Mes susitinkame su iš kitų valstybių atvykusiais studentais, kartu einame į įvairius renginius, keliaujame, daug bendraujame su jais, kad tokie studentai lengviau išmokytų anglų kalbą.

Liko dveji metai, ir gausiu bakalauro (*Bachelor of Arts*) laipsnį. Noriu gauti ir magistro laipsnį iš socialinio darbo ir dirbti psichologijos srityje. Mano tikslas yra tapti universiteto psichologijos profesore, gauti filosofijos daktarės vardą. Žinau, kad tai bus gana sunku pasiekti, bet tai, kad aš įveikiu įvairius sunkumus gyvenime, man tikrai padės suprasti kito žmogaus problemą ir jam padėti.

Nuo pat mažens mokėtės skambinti pianinu, solinio dainavimo. Šiais metais išleidote dainų plokštelę "Dovana iš Aukštybių". Ar dar lieka laiko muzikai?

– Universitete yra maža koplyčia. Labai arti, kur aš gyvenu. Bandau kiekvieną dieną eiti paskambinti pianinu. Pati sau. Man labai patinka. Groju per pamaldas koplyčioje, ir visi gieda. Kartais mane pakviečia koncertuoti ir kitur. Neseniai dainavau dainą *United Way* šventėje Mississaugoje.

Dainų plokštelė visada buvo mano svajonė, tikslas. Kiekviena daina, kurią sukūriau, yra tam tikra prasme iš mano pačios patirties. Daug jų yra iš to šiuolaikio kelio, kuriuo einame, vietų, kur buvau aš pati, iš sudėtingo laiko mano gyvenime. Tos dainos yra įkvėptos ir žmonių, kuriuos aš sutikau ir kurie yra šalia manęs, kuriuos išmokau mylėti. Kai ateina įkvėpimas – daina tiesiog atsiranda: pradedu groti – ir muzika, ir žodžiai ateina kartu. Labai gerai, kad tai galiu padaryti dienos pabaigoje, kai pareinu namo pavargusi 9 val. vakare. Prieinu prie pianino, ir viskas atsitinka kažkaip nesąmoningai, savaime. Labai didelę įtaką turėjo mano gilus tikėjimas į Dievą. Jo buvimas virš savęs jautimas. Tai, ką aš darau, negalėčiau padaryti pati viena. Man labai svarbu, kad žmonės vertina šią man padovanotą ypatingą dovaną.



Waterloo universiteto studentė Vaiva Dzemionaitė yra ir „Renison“ universiteto skyriaus tarptautinės grupės pokalbių partnerė

Bet aš pradedu suprasti, kad mes turėtume būti vertinami ne tik už tai, ką mes darome, bet jau vien už tai, kad mes esame sukurti, ir jau todėl esame vertybės. Aš buvau sukurta – aš privalau šioje Žemėje atlikti savo darbą.

Kokia veikla, be mokymosi, dar užsiimate?

– Nuo 2014 m. Mississaugos katalikiškojo švietimo skyriui (CDSB) bei Aklyjų organizacijai (CNIB) prašant, aš parengiu ir skaitau paskaitas mokytojų konferencijose ir kituose renginiuose apie psichinę sveikatą, apie neįgaliojo vaiko ir paauglio gyvenimą, sunkumus, apie tai, kaip žmonės su regos sutrikimais paruošiami gyvenimui, dalinuosi savo pačios patirtimi, sunkumų sprendimo būdais, kuriuos pati atradau ir kurie padeda toliau gyventi. Tai, ką sakau kitiems, man yra labai svarbu. Man tai duoda labai daug energijos ir motyvacijos, nes aš tikrai tikiu tuo ir tai darau, ką kalbu. O tai labai svarbu.

Vieną savaitę muzikos stovykloje mokiau groti silpnaregius ir nereginius studentus. Mes sėdėdavome ratu. Kiekvienas prieš save turėjo muzikos natas, parašytas Brailio raštu. Kalbėjome apie natas, atlikome įvairių pratimų. Turėjome Brailio rašto spausdintuvus, tai buvo galima patikrinti, ką jie parašė, ir pamėginti dainuoti jų sukurtą melodiją.

Ar sulaukiate kokios nors pagalbos paskaitų metu ir turite kokių nors nuolaidų, ar esate tiesiog viena iš daugelio studentų – kaip visi?

– Aš per paskaitą sėdžiu priekyje ir neturiu jokios pagalbos. Išmokau susikurti labai glaudžius ryšius su savo profesoriais, kurių paprašau, kad atsiųstų medžiagą skaitmenine forma. Jie viską pakeičia į *Word* dokumentą ir man persiunčia. Tuomet aš iš savo elektroninio pašto viską užsaugau į elektroninę laikmeną (*USB*), įdedu į tokį kompiuterį (*Braille note*), ir tada jau galiu skaityti.

Visa tai padarau, prieš eidama į jų paskaitas. Kai aš parašau reikiamas užduotis Brailio raštu, jas turiu paversti vėl į *Word* dokumentą, kad mano profesoriai galėtų perskaityti.

Dabar mokausi prancūzų

“ Aš buvau sukurta – aš privalau šioje Žemėje atlikti savo darbą. ”

kalbos, dažnai bendrauju su prancūzų kalbos profesoriumi, nes mokausi ir meno, o ten juk paveikslai, tapyba, regimieji menai. Susitinku ir su matematikos profesore – mokausi elgesio statistikos, o ten visokie grafikai, lentelės – du kartus per savaitę, kad suprasčiau, ar išmokstu to, ko man reikia. Nei vienas profesorius man nieko nepasiūlytų, jeigu pati nesikreipčiau. Neturiu absoliučiai jokių nuolaidų – iš manęs reikalaujama padaryti viską tą patį, ką atlieka visi kiti studentai.

Jums dirbti tenka daug daugiau negu kitiems. Ar Jūs laiminga?

– Aš labai laiminga. Manau, kad reikia pasirinkti būti laiminga ir tai pajauti. Pasirinktas požiūris turi labai didelį vaidmenį šiuo atveju. Mes jaučiame liūdesį ir džiaugsmą, bet jeigu aš atsikeliu ryte ir jaučiuosi prastai, aš viską darysiu, kad vakare sau pasakyčiau: padariau viską, kad mano diena būtų gera. Tai ateina iš mano patirties. Aš nenoriu visą laiką būti tamsoje. Kai žmonės prastai jaučiasi, juos apima depresija, aš jų klausiu: kur tavo gyvenimo variklis – ar tavo šeima, ar tavo tikėjimas, nes mes turime kiekvienas tai turėti.

Labai ačiū už įdomų pokalbį, Vaiva. Visada būkite tokia stipri ir darbšti. Linkiu sėkmės studijuojant, padedant kitiems ir siekiant visų užsibrėžtų tikslų.

Kalbėjosi
Rima Žemaitytė-De Iuliis



Kalėdų prisiminimai

PIRMIEJI KALĖDŲ ATSIMINIMAI

Mano pirmieji Kalėdų atsiminimai yra Vokietijoje pabėgėlių stovykloje. Buvo suruošta vaikams Kalėdų eglutė, kur mes dalyvavome programoje – berniukai apsirengę nykštukais, o mergaitės snaigėm. Atėjęs Kalėdų senelis visus vaikus apdovanojo tėvėlių paruoštom dovanom.

Anglijoje gyvenome mišrių tautų šeimų pabėgėlių stovykloje. Tėvelis buvo visai kitoje pusėje – Anglijos viengungių stovykloje. Mūsų stovyklos vaikams buvo suruošta Kalėdų eglutė Bath mieste, kur kiekvienas turėjome paskirtą globėją iš anglų mokyklos vaikų. Vyko žaidimai, per kuriuos buvo galima išlošti dovanas, tad jeigu mums paskirti globėjai laimėdavo – dovanas atiduodavo mums.



Kalėdos Vokietijoje, Husum mieste, 1945 m. Stovi (iš k.) Valė Staškevičiūtė (Baliūnienė), Genė Starinskaitė, neatpažinta, neatpažintas, neatpažintos 3 mergaitės, Gražina Galinytė (paskutinė eilėje); sėdi Jonas Staškevičius, neatpažintas, Julius Pipiras, Kajetonas Starinskas, Zenonas Punkris

Kanadoje šv. Kūčias švėsdavome su šeima namuose. Nupirkę eglutę, papuošdavome vatos „sniegu“ ir Kalėdų atvirutėm. Kūčių dieną nuo pat ryto mama ruošdavo Kūčių valgius, kep-davo sližikus, žuvis, virdavo raugintų agurkų sriubą, ruošdavo silkes, vinigretus ir t.t. Kūčių stalą užtiesdavom balta linine staltiese. Padėdavome pačius gražiausius indus ir ant kiekvienos lėkštės po plotkelę. Apie 6 valandą vakare visi šeimos nariai suėję prie Kūčių stalo sukalbėdavome maldas už visus mirusius ir likusius gimines Lietuvoje. Tada laužydavom plotkeles, linkėdami vieni kitiems sveikatos ir laimingų ateinančių metų. Mama supjaustydavo obuolį į lygias dalis ir šeimos nariams išdalindavo kaip prisiminimą gimtosios nuodėmės, su kuria visi esame gimę. Susėdę prie stalo valgydami daugiausiai kalbėdavom apie gimines Lietuvoje ir kaip tais laikais būdavo švenčiamos Kūčios ir Kalėdos. Pavalgius visa šeima važiuodavom į Bernelių Mišias padėkoti Dievui už metų bėgyje visas gautas malones. Tais laikais dar neturėjome mašinų, reikėdavo važiuoti tramvajais, o jų kartais labai ilgai reikėdavo laukti, būdavo labai šalta. Didesnėse gatvėse būdavo išpuoštos parduotuvių vitrinų ir paliktos šviesos. Mažesnėse gatvėse per langus matydavosi papuoštos eglutės. Grįžę po Bernelių Mišių atidarydavom dovanėles, pasidžiaugę padėkodavome vieni kitiems ir tada keliaudavom į „šiaudiniškius pas plunksnių“.

Valentina Baliūnienė



Nuoširdžiai sveikiname
mielus savo narius bei visus
lietuvius, gyvenančius
arti ir toli,

**šv. Kalėdų
ir
Naujųjų metų
proga**

ir linkime laimės, sveikatos,
Dievo palaimos visuose
lietuviško ir asmeniško
darbo baruose.

Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka"
valdyba, komitetai ir tarnautojai



1954 Kalėdos Maironio mokyklos salėje

I eilėje (iš k.) A.a. Antonia Jakimavičiūtė Petrulienė, Dalia Tamulionytė-Nausėdienė, Virginija Sakalaitė-Mikėnienė; Kalėdų senelis (neatpažintas) II eilėje (iš k.) Janet Simonaitytė-Serianni, Aušra Gatavėkaitė-Lišauskienė, Giedra Rinkūnaitė-Paulionienė, Dana Simonaitytė-Sysak, neatpažinta, Irena Dvylaitytė, už jos stovi Audronė Kuolaitė-Skrupskelienė, a.a. Aušra Sapijonytė, Violeta Simanavičiūtė-Laurinavičienė

TORONTO KULTŪRINIO MENO IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ



ATŽALYNAS SVEIKINA

visus tautiečius, tautinių šokių grupes ir rėmėjus,
mielus žiūrovus, mokytojus, šokėjus ir linki geros metų pradžios,
naujos energijos, tikrų atradimų, drąsių idėjų, svarbių laimėjimų
ir atvirumo viskam, kas nauja!



Linksmų šv. Kalėdų ir sėkmingų 2017-ųjų!

Toronto kultūrinio meno ir tautinių šokių grupės "Atžalynas" valdyba

KŪČIOMS – ŠIENAS PO STALTIESE



Pirmosios Kalėdos Kanadoje 1949 m. Irena (būsima Ross) pirma iš dešinės

1949 metų pavasarį mūsų penkių asmenų šeima atplaukė S.S. Scythia laivu iš Vokietijos į Halifax'o uostą. Išlipę iš laivo ir sutvarkę atitinkamus formalumus, sėdome į traukinį ir važiojome daug valandų – dieną ir naktį – kol galų gale pasiekėme nelabai seniai Quebec'o provincijos šiaurinėje toluomoje įkurtą aukso kasyklų miestelį Malartic su 7,000 gyventojų. Mūsų pirmoji gyvenvietė buvo mažukas butas; šiaip taip sutilpome jame. Tėvas įsidarbino vieno-

je iš keturių aukso kasyklų, o mama apsiėmė šeiminkauti tame gan ankštame bute. Teko greitai apsiprasti prie įvairių tuometinio gyvenimo kasdienybių ir realybių. Iš karto dvi naujos kalbos - prancūzų ir anglų. Kai kurie skirtingi nuo įprastų maisto produktai. Kitoks klimatas – trumpos vasaros, ilgos, gilios žiemos – apie 600 km į šiaurę nuo Montrelio. Laikui bėgant artėjo pirmosios Kalėdos naujoje aplinkoje, naujame žemyne. Visų pirma, tėvelis pasirūpino parnešti

nedidelę eglutę idant neužimtų per daug vietos. Sukalęs jai iš dviejų lentelių stovą, pastatė ją ant staliuko šalia sofos. Kukliai ją papuošę, džiaugėmės šventiškos nuotaikos pradžia. Mama pradėjo rūpintis maisto produktų suieškojimu Kūčių patiekalams. Ir prisidėjo dar vienas rūpestis: iš kur ir kaip atrasti šieno paklojimui po balta staltiese ant Kūčių stalo. O visgi tas iššūkis išsisprendė palyginus paprastai. Mat tais laikais ir didmiesčiuose, ir miesteliuose kiekvieną savaitės

dieną buvo pristatomas šviežias pienas visiems gyventojams į namus. Šį pieno stikliniuose buteliuose pristatymą (kartu surenkant praeitos dienos tuščius butelius) atlikdavo vežikas juos išimdamas iš arklio traukiamo vežimo ir įteikdamas šeiminkams prie jų buto ar namo durų ar palikdamas priešais duris, jei nieko tuo metu nebuvo namie. Nutarėme paklausinti pro mūsų butą važiuojantį vežiką. Paaiškinę šiam nustebusiam pieno pristatytojui apie mums

reikalingą saujelę sauso, švaraus šieno, apsidžiaugėme, kai jis sutiko jį atvežti kartu su pienu – laiku, prieš Kūčias. Taigi, šis malonus rūpestis dėl šieno Kūčių stalui ir jo tradicinis paklojimas po staltiese pirmą kartą švenčiant šį iškilmingą vakarą naujame krašte, sukėlęs ramų pasitenkinimą mūsų šeimoje per tas pirmąsias Kūčias Kanadoje, pasiliko mano atmintyje iki šių laikų.

Irena Ross

“LABDAROS” ŽINIOS

• **Kalėdiniai renginiai slaugos namuose:** gruodžio 4 d. vyko Kalėdinis renginys su vaišėmis gyventojams; gruodžio 10 d. kalėdinis koncertas, kurį atliko Douglas Peck muzikantai ir giedoriai; gruodžio 14, trečiadienį, 2 v.p.p., rengiama Kalėdinė šventė slaugos namų savanoriams.

• **Aukos “Labdarai”** jau priimamos per kompiuterį naudojant *CanadaHelps* paslaugas. Aplankykite labdara.ca mūsų tinklalapį internete. Taip pat galite *CanadaHelps* svetainėje surasti “Labdara Nursing Home” ir galėsite atsiųsti savo auką slaugos namams iš savo namų. Kalėdos – puiki proga prisiminti brangius žmones ir atsiųsti jų vardą auką. Atsiuntę auką, per keletą minučių gausite e-laišką su mokesčių kvitu – Income Tax Receipt.

• **Pyragų išpardavimas** slaugos namų gyventojų aktyvinimo skyriui atnešė \$4,957.90 pelno. Nuoširdus ačiū visiems, aukojusiems kepinius, dalyvavusiems su savo rankdarbiais, visiems savanoriams, be kurių talkos įvykis nebūtų turėjęs tokio didelio pasisekimo. Nuoširdi padėka Jaseliūnų šeimai, paaugėjusiai “Raptors” krepšinio žaidimo bilietus loterijai. Juos laimėjo Alfonsas Stanevičius ir Bobby Pasternak. Naujovė šiais metais buvo paveikslų išpardavimas, kuris

slaugos namams atnešė \$560 pelno. Didžiulis AČIŲ visiems apsilankiusiems, kurie taip dosniai mus parėmė.

• **Direktorių tarybos** posėdyje lapkričio 22 d. išsamiai peržiūrėta gyventojų priežiūros programa bei tvarka. Pristatymui vadovavo slaugos namų gyventojų priežiūros direktorė Beata ir ACC agentūros konsultantė slaugymui Claire. Jos pabrėžė, kad gyventojų sėkmingai priežiūrai yra būtinas slaugytojų pastovumas. Deja, dažnai slaugos namai susiduria su bėdomis, bandant kuo ilgiau išlaikyti savo darbuotojus, kurie tada turi progos geriau susipažinti su gyventojais bei jų poreikiais. “Labdara” džiaugiasi, turėdama gana pastovius darbuotojus. Pagal taisykles, kartą per metus arba pagal reikalą ar šeimos pageidavimą vyksta konferencija, kurioje visapusiškai aptariama kiekvieno gyventojų priežiūra. O naujai atvykusiam gyventojui per pirmuosius metus konferencija vyksta po 6 mėnesių. Beata tvarko pastabų bei skundų knygą ir kas mėnesį įrašus nagrinėja – jeigu kartojasi nusiskundimai, stengiasi taisyti padėtį. Daug dėmesio skiriama gyventojų bei jų šeimų apklausoms. “Labdara” vidutiniškai susilaukia 30% atsakymų į išsiųstas apklausas.

• **Tarybos gyventojų priežiūros komitetas**, kuriam



vadovauja direktorė Ilona Turczyn, pristatė komiteto veiklą. Artimai bendradarbiauja su Beata ir Claire. Seka valdžios siūlomus įstatymų pakeitimus ir sprendžia galimas pasekmes slaugos namams: kanapių naudojimą gydymui, priežiūrą gyvenimo pabaigoje, gyventojų privatumo apsaugojimas, pagrausėjus ryšių technologijoms. Šiuo metu rašo papildymus “Labdaros” gyventojų vadovėliui bei internetinei svetainei.

• **Administratorius** Eric Harel pranešė, kad jau įstatytas nuo potvynio apsaugojimo aparatas (Backwater Valve), jau nupirkti už Toronto Challenge eitynes surinktas lėšos valgyklų langams uždangalai. Už *GALA 2016* lėšas bus nupirktas apsaugos vaizdo (video) įranga. Šiuo metu jis tiria šių sistemų tiekėjus ir iš trijų bus parinktas tinkamiausias “Labdarai”.

• **ACC valdymo agentūros direktorė** Lisa Hiscot pranešė, kad slaugos namai sėkmingai laikosi biudžeto – praeitą mėnesį sėkmingai laikėsi nustatytų normų. Slaugos namai

gavo kreditą iš *Ontario Hydro* už elektrą. Visos lempos pakeistos į LED sistemą – ir jau matome, kad pradeda mums taupyti lėšas. Ji pranešė, kad šiuo metu gauname iš ministerijos \$8.40 sumą vieno gyventojų maitinimui triskart per dieną.

• **El-paštas:** siūlyta iš gyventojų šeimų gauti sutikimus, kad būtų galima su visais susisiekti el.paštu, pranešti apie įvykius slaugos namuose, sklindančias ligas, lankymo valandas, programos pakeitimus, t.t.

• **Iždininkės pranešime** Virginija Pečiulytė pranešė, kad išsiųsti aukų prašymai visiems lietuviškiems kredito kooperatyvams. Direktorių taryba įgaliojo iždininkę per *CanadaHelps* įsteigti aukų rinkimą “Labdarai” per internetą. Taryba taip pat patvirtino elektroninio balsavimo rezultatus: pagal slaugos namų administracijos prašymą, prieš šių metų pabaigą įsigyti fiziotera-

pijai reikalingus masažo stalą ir dviratį, iPad kompiuterius slaugytojoms ir gyventojų prižiūrėtojoms, kad galėtų naudoti “Point/Click” sistemą, rašant savo raportus pagal ministerijos siūlymus. Taryba taip pat patvirtino planą BINGO lėšomis įsigyti 2 kilnojamas svarstyklės, su kuriomis galima sverti nevaikšiojančius gyventojus, neišskeldinant jų iš ratukų ar lovų, taip pat 2 platformos rūšies svarstyklės, į kurias galima įvažiuoti sėdint ratukuose, bei 3 terapeutinius čiužinius, kurie ilgai gulintčius ligonius apsaugo nuo pragulų. BINGO lėšų naudojimą nustato ir griežtai kontroliuoja Toronto miesto *Gaming Commission*, kuri prižiūri visus karitatyvinius BINGO.

• **Sekantis tarybos posėdis** bus po Kalėdų švenčių pertaukos, 2017 m. sausio mėnesio pabaigoje. Linkime visiems linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų metų!

Gabija



PACE LAW FIRM
THE LEGAL EXPERTS

ADVOKATAS

Algis S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

- Ieškiniai dėl žalos, atsirandančios ryšium su kūno sužalojimu
- Imigracija į Kanadą
- Testamentai ir įgaliojimai
- Palikimų administravimas
- Nekilnojamo turto sandoriai
- Konsultacijos Lietuvos respublikos įstatymų klausimais

NAUJAS 300 The East Mall, 5th Floor, Toronto, ON M9B 6B7
ADRESAS Tel. 416 236-3060 • Fax 416 236-1809

Tinklapis www.pacelawfirm.com El. paštas alpace@pacelawfirm.com



Tegul būna pilni Jūsų namai skalsos
ir santarvės, laimės ir
džiaugsmo, meilės ir vilties.

Šv. KALĖDŲ ir
Naujųjų metų proga
VISUS SVEIKINA –

**Anapilio sodybos korporacijos valdyba
ir Šv. Jono lietuvių kapinių valdyba**

KALĖDŲ ATSIMINIMAI



Aldona Aušrotaitė (Šimonėlienė) su bobyte O. Jonaitiene per pirmąsias Kalėdas 1952 m.

Kalėdų eglutę aprengdavom kelias savaites prieš Kūčias. Žaisliukus pakabindavo tėvai, nes tie žaisliukai buvo tokie trapūs, stikliniai, kad, vaikui paėmus į ranką, tuoj sudužtų. Kūčioms mama su bobyte ruošdavo dvylika patiekalų, bet, manau, kad jų būdavo ir

daugiau. Privalgydavom tiek, kad kitą dieną jau į maistą žiūrėti nenorėdavome. O mūsų tolimesni giminės po Bernelių Mišių parėję dar kepavo žąsį, ir aš nesuprasdavau, kaip dar galima norėti valgyti po Kūčių vakarienės. Tų kojinių, kokias dabar kabina ant židinio, mes

neturėdavome, bet dovanas išvyniodavome tuojau po Kūčių vakarienės. Sakydavome, kad dovanos nuo Kalėdų senio, nors mes abi su seseria iš anksto žinodavome, ką gausime: prieš Kalėdas abi pereidavome visas spintas ir surasdavome tėvų paslėptas dovanas. Mano sesuo gavo lėlę, kurią turbūt iki šiol tebeturi. Gaudavome tokių dovanėlių, kaip plastmasinių puodukų ir lėkštučių rinkinys arbatai. Kadangi mano gimtadienis gruodžio pabaigoje, tai gaudavau vieną dovaną: ir Kalėdoms, ir gimtadieniui, ir maniau, kad tai labai neteisinga.

Kalėdų laikotarpiu tėtė nuveždavo Toronte į Kingsway rajoną pažiūrėti labai gražiai išpuostų namų. Ten gyveno turtingi britai. Nuveždavo ir į centrą, kur matydavome šventines kalėdines parduotuvių vitrinas.

Aldona Aušrotaitė-Šimonėlienė

MANO VAIKIŠKOS KALĖDOS

Lietuvoje, Vilniuje, dar darželyje būdama, nelabai tikėjau Kalėdų seniu. Buvau vienturtė, o vaikystė buvo trumpa. Iš Lietuvos išvykome, kai man buvo 7 metai.

Vokietijoje karo laiku gyvenome Drezdene, ir per Kūčias to namo šeimininkė pakvietė tėvėlius ir mane ateiti vakarienei. Nuėjom į apačią ir radom pilną patalpą žmonių, kur buvo to namo gyventojai – kaip ir mes. Visi pabendra- vome ir pasivaišinome Kūčių maistu. Smagu, kad gyvenime yra puikių krikščionių. Po karo gyvenome Stuttgart priemiestyje Fellbach, pabaltiečių lage- ryje. Kalėdų laiku neturėjome žuvies, bet, dėkui Dievui, ga- vom nemažai silkių. Mano mama per savo išradingumą, sugebėjimą paruošė visokių patiekalų. Buvo ir grybų. Mes važiuodavom į mišką grybauti. Stebėdavomės, kaip tramvajuje vokiečių valgydavo voveruškas, tik ką surinktas. Atvažiuodavo pas mus daktaras Stasiūnas su ponija. Kartu puošdavom eglutę. Besibaigiant karui, gyve- nome Cobourg, kur vyko bom- bardavimas. Išėjusi iš slėptuvės

po bombardavimo, radau dvi skeveldras, kurias saugau iki šiol. Gyvenome palėpėj, iš kurios matėme važiuojančius tankus. Pasibaigus karui, mus



Kalėdos Vokietijoje. D. Ščepavičiūtė (būsima Garbaliauskienė) ketvirta iš dešinės

užėmė amerikantai. Tėvelis dirbo inžinerijos srityje pas fon Classen. Per Kalėdas buvom pas juos pakviesti. Niekados nepamiršiu, kaip jų dukros atidavė man savo mėgstamą tokią mažą gražią lėlytę ir didelį alyvinį obuolį.

Kanadoje, Toronte, buvo didelė stoka butų. Tėveliai priimdavo pažįstamus gyventi mūsų name. Būdavo labai

žmona Vanda, daktare Aldona ir Viktoru Užupiais, tuo laiku pas mus gyveno Adolfas ir Adelė Šapokos su dukra Aldona bei Stasė ir Liuda Šileikytės. Visi tilpom ir linksmai bendravom. O per šventes, per Kalėdas esmė buvo ne dova- nos, o draugystė ir šiltas mūsų visų ryšys.

Danutė Ščepavičiūtė- Garbaliauskienė



Prisikėlimo

Kredito Kooperatyvas

Mūsų tikslas ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Tel. 416-532-3400
www.rpcul.com

GIC INDĖLIAI (Pelną padalinimas netaikomas)	
1 metų "cashable"	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.80%
4 metų	2.00%
5 metų	2.15%

SĄSKAITOS	
Taupomoji sąskaita	0.35%
Čekių sąskaita iki	0.25%
Amerikos dol. sąsk.	0.25%
Amerikos dol. GIC	0.50%
1 metų term. ind.	0.50%

SUTEIKIAME	
Studentų paskolas nuo	3.85%
Asmenines paskolas nuo	5.35%
Sutarties paskolas nuo	6.85%

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLAS Su nekintančiu nuosimčiu	
1 metų	2.90%
2 metų	3.00%
3 metų	3.00%
4 metų	3.25%
5 metų	3.20%

Uždaras su kintančiu nuosimčiu	
	2.75%
Atviras su kintančiu nuosimčiu 1, 2, 3 metų	3.50%
Ribotą kreditą su nekilnojamo turto užstatu	3.35%

MŪSŲ ADRESAS	
3 Resurrection Road Toronto, Ontario M9A 5G1 Nemok. tel. 1-877-525-RCUL (7285) Tel. 416-532-3400, fax 416-532-4816	
ANAPILYJE	
Tel. 905-566-0006, fax 905-566-1554 2185 Stavebank Rd. Mississauga, ON L5C 1T3	
Darbo laikas:	
Pirm., antr., treč.	9:00 - 3:30
Ketvirt., penkt.	9:00 - 8:00
Šeštadieniais	9:00 - 1:00
Sekmadieniais	8:30 - 12:45
Darbo laikas:	
Ketvirtadieniais	12:00 - 7:00
Sekmadieniais	9:00 - 12:30

Šventinės DARBO VALANDOS

DIENA	• Pagrindinis skyrius	• Anapilio skyrius
2016 m. gruodžio 24 d.	9.00 v.r. - 1.00 v.p.p.	UŽDARYTA
2016 m. gruodžio 25 d.	UŽDARYTA	UŽDARYTA
2016 m. gruodžio 26 d.	UŽDARYTA	UŽDARYTA
2016 m. gruodžio 27 d.	UŽDARYTA	UŽDARYTA
2016 m. gruodžio 28 d.	9.00 v.r. - 3.30 v.p.p.	UŽDARYTA
2016 m. gruodžio 29 d.	9.00 v.r. - 8.00 v.v.	12.00 v.p.p. - 7.00 v.v.
2016 m. gruodžio 30 d.	9.00 v.r. - 8.00 v.v.	UŽDARYTA
2016 m. gruodžio 31 d.	9.00 v.r. - 1.00 v.p.p.	UŽDARYTA
2017 m. sausio 1 d.	UŽDARYTA	UŽDARYTA
2017 m. sausio 2 d.	UŽDARYTA	UŽDARYTA
2017 m. sausio 3 d.	9.30 v.r. - 4.00 v.p.p.	UŽDARYTA

INTRODUCING OUR NEW FAMILY OF MASTERCARD® PRODUCTS

PERSONAL	BUSINESS
► Cash Back	► No Fee Cash Back
► Platinum Rewards	► Low Rate
► Travel Rewards Gold	► Platinum
► Centra Gold	
► Flex	
► Classic	
► Student	
► US Dollar	

Learn more about the new credit card options for Resurrection Credit Union members

GO ONLINE TO
WWW.RPCUL.COM

OR

VISIT EITHER
BRANCH

The Collabria MasterCard is issued by Collabria Financial Services Inc. pursuant to a license from MasterCard International Incorporated. MasterCard and the MasterCard Brand Mark are registered trademarks of MasterCard International Incorporated.



SVEIKINAME

visus lietuvius
su šv. Kalėdomis
ir Naujaisiais
metais

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS



Tinklapis: www.parama.ca



MANO ATMINTINOS KALĖDOS

Artinosi 1945 m. Kalėdos. Aš su tėvais gyvenom Vokietijoje DP (Displaced Persons) stovykloj Wiesbadene, amerikiečių zonoje. Mes, lietuvių suorganizuotos mokyklos visi pirmojo skyriaus mokinukai, nekantriai laukėme Kalėdų. Mokytojai mus ruošė kalėdiniam koncertui. Mokėmės eilėraščių, dainelių ir giesmių. Tačiau mokytojams ir tėvams buvo rūpestis, kokias dovanėles Kalėdų Senelis galės mums išdalinti.

Pagaliau atėjo ilgai lauktas vakaras – Kalėdinis koncertas su pradžios mokyklos mokiniais scenoje, tėvais ir stovyklos gyventojais žiūrovų auditorijoje. Bebaigiant mūsų paruoštą programą, staiga į salę įžygiavo Kalėdų senelis su maišu ant pečių, lydimas

keleto amerikiečių karių. Koks džiaugsmas, kokia staigmena, nes kariai taip pat nešė po maišą!

Mums šiaip taip baigus programą, Kalėdų senelis, kuris kalbėjo tiktai angliškai (!), padėkojo už gražias daineles ir pradėjo dailinti dovanėles. Kiekviena mergaitė gavom po lėlytę, o kiekvienas berniukas – po sunkvežimį. Mūsų nustebimui ir džiaugsmui, Kalėdų senelis kartu su kariais dar mus išmokė dvi dainas “You Are My Sunshine” ir “My Bonnie Lies Over the Ocean”.

Iki šios dienos aš tebeturiu tą dovanotą lėlytę ir dar galiu padainuoti abidvi tada išmoktas daineles.

Silvija Piečaitienė

PIRMOS KALĖDOS
IR KŪČIOS KANADOJE

1948 metais aš buvau 10 metų amžiaus. Mama ir mes trys, Kastytis, Jūratė ir aš, gyvenome tabako ūkyje Mt. Brydges, Ontario. Tėvelis dirbo Windsor, neturėjo galimybės šventėms parvažiuoti. Mama sugebėjo sukurti mums Kūčių nuotaiką. Neturėjome eglutės, bet ant eglės šakų prisegėme žvakutes ir jas degtukais uždegėm.

Mama vis siuntinėjo mus, vaikus, į lauką pranešti, kada pasirodys pirmoji žvaigždė. Tiktai tada galėjome susėsti prie Kūčių stalo. Neatsimenu, ką valgėm, ir nebuvo jokių dovanėlių. Bet prisimenu, kad buvo šventiška nuotaika.

Ankstyesnių Kalėdų nei Lietuvoje, nei Vokietijoje neatsimenu.

Dr. Arūnas Dailydė

KALĖDOS BRAZILIJOJE

Gimėm ir užaugom Brazilijoje, krašte, kuris kartu su Pietų Afrika, Naująja Zelandija ir Australija džiaugiasi vasaros pradžią keletą dienų prieš Kalėdas. Daug kas iš Lietuvos arba krikščionys iš Šiaurės pusrutulio nesugeba suprasti, kaip galima švęsti Kristaus Gimimo šventę šilto klimato juostoje.

Kada buvome vaikai, atsimenu, puošdavome mūsų eglutę visokiais žaisliukais, šiaudinukais, lemputėmis ir t.t. Bet reikėjo apdengti šakutes gabalėliais vatos, kad mūsų eglutė atrodytų kaip apsnigusi.

Nežiūrint labai šilto vakaro, susėdavome prie Kūčių stalo. Mama paruošdavo lietuvišką tradicinį maistą. Tiesą sakant, silkės neplaukioja tropikų jūrose, bet, nežiūrint, kad buvo brangios ir importuotos, jų niekad netrūko. Aišku, Kalėdų pirmą dieną valgėme didelius iškilmingus pietus, o po to lankydavome gimines, pasikeisdavome dovanėlėmis.

Tačiau mūsų kaimynai brazilai krikščionys švėsdavo Kūčias (arba, tiesą sakant – Kalėdas) vidurnaktį prie labai didelio apkrauto maistu stalo ir labai triukšmingai. Mums, vaikams, tas buvo labai keista, nes tokią valandą jau būdavome lovose ir nešvėsdavome kaip kiti.

Bendrai paėmus, brazilai yra labai linksmi žmonės ir per įvairias šventes mėgsta švęsti. Tuo pačiu metu labai greitai priima kitų tautų tradicijas. Pavyzdžiui, Kalėdų senelio atvykimą. Būdavo juokinga ir keista nueiti į kokį nors prekybos centrą ar krautuvę ir žiūrėti į Kalėdų senį, apsirengusį raudonais šiltais rūbais, su ilga balta barzda ir varvantį prakaitą per jo veidą... Maži vaikai mėgdavo fotografuotis su juo ir prašydavo, kad Kalėdų metu atneštų dovanėlių.

Tačiau mano didžiausia ir netikėtina staigmena apie Kalėdas tropikuose yra ne iš Brazilijos, bet JAV! Kada man suėjo 16 metų, dalyvavau tarptautinėje mokinių mainų programoje ir gyvenau laikinai amerikonių šeimoje Michigan valstijoje. Kartą atvažiavo iš kito miesto mano šeimininko tėvas, norėdamas susipažinti su brazilu iš Pietų Amerikos. Jis buvo labai malonus ir lyg tarp kitko paklausė, ar būna žiema Brazilijoje. Iš pradžių nustebau dėl tokio klausimo, bet gražiai jam atsakiau, kad mūsų sezonas yra atvirkščias negu čia, Šiaurės Amerikoje. Tai reiškia, kad mūsų žiema yra liepos – rugpjūčio mėnesiais.

Jis pažvelgė į mane nesuprasdamas: "Ahah, tai jūs tikriausiai švenčiate Kalėdas liepos mėnesį!"

Aleksandras Valavičius



LINKSMŲ ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

Lietuvių Skautų Sąjunga nuoširdžiai Jus sveikina su artėjančiomis šventėmis. Linkime Jums ramiai ir jaukiai su artimais žmonėmis Kūčias praleisti ir linksmam Šventam Kalėdams atšvęsti.

Lai Naujieji 2017 metai būna pilni sveikatos, stiprybės ir santarvės!

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA



L.S.S. Tarybos Pirmininkė v.s. fil. Rūta Baltaduonytė-Lemon

Vyriausias Skautininkas ir Brolijos Vadas s. fil. Albertas Kerelis, Jr.	Vyriausio Skautininko Pavadojoja ir Seserijos Vadė s. fil. Daiva Chauhan	A.S.S. Centro Vadijos Pirmininkas v.s. fil. Ričardas Chiapetta
---	--	--

Džiugių šv. Kalėdų ir laimingų bei geros nuotaikos pilnų Naujųjų metų linki visiems lietuviams bei parapijiečiams



LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJOS CHORAS

Su šv. Kalėdomis

sveikiname mielus gimines,
draugus ir visus artimuosius,
linkėdami sveikų, sėkmingų
Naujų metų.

Juozas ir Arūnas Morkūnai



SVEIKINAME VISUS HAMILTONO PENSININKUS

su artėjančiomis šv. Kalėdomis ir
Naujaisiais metais.



Mes be galo dėkingi Dievui, kad jis mus subūrė į savo kaimenę ir veda išganymo keliu.

Tebūna Naujieji Metai kupini Dievo artumo!

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBAS

Kalėdų prisiminimai

POKARIO KALĖDOS TORONTE



Kalėdų eiseną 1953 m.



Eatons parduotuvės Toronte langą apstoję vaikai. 1958 m.

Kai atvykome į Kanadą, mano tėvai, kaip ir visi imigrantai, stengėsi dirbti, kad galėtų šeimas aprūpinti viskuo, ko būtiniausiai reikėjo: kad būtų stogas virš galvos, drabužių apsirengti, duonos ant stalo. Vaikų neslėgė tokie rūpesčiai ir atsakomybė kaip jų tėvų, nors, žinoma, jie padėjo ir namuose, ir, jeigu reikėjo, tėvų darbe. Kalėdos visada buvo ryški šventė, ypač vaikams, nes didesniuose miestuose po Kalėdų senelių parodų parduotuvės išsipuošdavo kviesdamos pirkėjus. Aš, dešimties – trylikos metų mergaitė, pati viena eidavau keletą kilometrų iki miesto centro, kad pamatyčiau Eatons ir kitoje gatvės pusėje buvusios Simpsons parduotuvių vitrinas. Jų žiūrėti susirinkdavo ne tik vaikai, bet ateida-



Kalėdoms išpuošta eglė Toronto centre, prie Eatons parduotuvės 1950 m.

vo visos šeimos: šventiškai pasipuošusios mamos su stilingomis skrybėlaitėmis ir kostiumuoti tėčiai bei gražiai aprengti vaikai. Tai buvo lyg spektaklis ar lėlių teatras: judėdavo elniukai, angeliukai, kareivėliai, sniego seniai, nykštukai, šokdavo lėlės, važiuodavo traukinukai, stovėjo Kalėdų senelio pilis su jo dirbtuvėmis ar net ir visas miestelis kalėdiniuose parduotuvių languose. Man, vaikui, tai buvo be galo gražu.

Rūta Žilinskienė

PIRMOS KALĖDOS KANADOJE – PRISIMINIMAI

Kad galėtų tie laikai su tėveliais sugrįžti – kad galėčiau jų paklausti, kaip, palikę gimimo šalį, šventėme Kristaus gimimo šventę, praturtintų mūsų gyvenimą. Deja... Mano ankstyviausias prisiminimas yra laive plaukiant į Kanadą per audrą. Stovėdama, rodos, prie denio durų, nesuspratau, kodėl žmonės serga. Buvo vasaros metas. Priglaudė mus senas Kanados giminaitis. Pirmos Kalėdos – po penkių mėnesių.

Neprisimenu, ar buvo kokia eglaitė, papuošalų, Kūčių maisto – mažas namelis, mums buvo vieta atitverta salone, o miegamuosiuose – po vieno nuomininką viengungį. Vieną dieną atsirado dovanėlės – viena mažytė lėlytė ir du užsukami žaisliukai. Turbūt iš tų nuomininkų. Iki šios dienos džiaugiuos pamačius tokius žaisliukus – nors retai pasitaiko – pamačius Europoje vaikams nupirkau. Dovanėlės, specialus ir skanesnis maistas, kambarys šviesesnis – gal ten žvakutės degė, o gal šviesa atsispindėjo nuo balto balto sniego už lango. Bet vakaras buvo ypatingas, toks, kokį vėliau jaučiau.

Neilgai truko, kol supratome, kad Kūčių vakaras yra šventas. Kai ko, atsimenu, nesupratome. Kodėl reikėjo tempti eglutę namo tą

pačią Kūčių dieną? Ar jau nebuvo gana tempti maišų maisto? Prisimenu, kad eglutę paprastai puošdavome – žvakučių turėdavome. Kambaryje visuomet stovėjo prakartėlė. Prakartėlė ir šiandien mane ramina. Vakaras buvo ramus ir tylus – šventas. Buvo gan daug pasakojimų apie papročius Lietuvoje, gražiai papuoštas stalas, vieta paruošta prie stalo su žvakute mirusiam, traukiamas šiaudas, maistas dvasioms paliktas ant stalo. Kūčių maistas su metais vis skanesnis, maldos neužmirštos. Vakaras baigdavosi kelione į bažnyčią, kur kovodavau du miegu – deja, nelaimėdavau užmigdama ant mamos peties.

O kas ypatingai pasiliko širdyje, kas buvo svarbiausia? Kas atnešė daugiausia džiaugsmo? Kad tėvai pakviesdavo vieną ar du vienišus žmones vakarieniauti su mumis. Kai anūkų skaičius pradėjo didėti, rečiau pakviesdavo kokį svečią – jausdavau trūkumą, pasiilgdavau.

Ir po truputį pati pradėjau mokyti ruošti Kūčių maistą. Lietuvio Kūčių vakaro papročiai yra neužmiršti, kaip ir vienišų žmonių pakvietimai. Šventas vakaras neišdyla. Banguoja džiaugsmu ir meile.

Vida Stanevičienė

PARAMA Scholarship Program is now accepting applications.

Details in branch or visit parama.ca

Deadline is Feb 1, 2017 Apply Today!



TAUPOMOJI SĄSKAITA

RRSP ir RRIF PENSIJŲ FONDAI

RESP (Mokslų taupomoji sąskaita) TFSA (Neapmokestinama taupomoji sąskaita)

Kasdieninių kintamųjų palūkanų	1.30%
1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%

1.20% Kasdieninių palūkanų taupomoji sąskaita

PASKOLŲ NUOŠIMČIAI

NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Atviras, kintamųjų palūkanų	3.15%
5 metų uždarytas, kintamųjų palūkanų	2.65%
1 metų pastovių palūkanų, atviras	2.95%
1 metų	2.80%
2 metų	2.85%
3 metų	2.95%
4 metų	3.05%
5 metų	3.15%

Komercinės kredito paskolos suteikiamos pagal pareikalavimą

INVESTICINĖ SĄSKAITA

GIC INDĖLIAI (Pelno padalinimas netaikomas)

1 metų	1.60%
2 metų	1.75%
3 metų	1.90%
4 metų	2.05%
5 metų	2.20%
1 metų iškeičiamas	1.30%
1 metų JAV dolerių	0.40%

RIBOTAS KREDITAS SU NEKILNOJAMO TURTO UŽSTATU 3.35% ir aukščiau

ASMENINĖS PASKOLOS 5.35% ir aukščiau

ASMENINIS RIBOTAS KREDITAS 6.85% ir aukščiau



PARAMA www.parama.ca

Visi pateikti nuošimčiai gali būti keičiami be įspėjimo

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

Palankūs nuošimčiai. Malonus ir sąžiningas asmeninis patarnavimas. 2975 Bloor W | 416-207-9239 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv-penk 9-8 | Šešt 9-1 1573 Bloor W | 416-532-1149 | Pirm-treč 9-3.30 | Ketv 9-6 | Penk 9-3.30 | Šešt uždaryta

Earn 3% on an Early Bird TFSA Deposit



Set aside your 2017 TFSA contribution now and earn 3% interest until December 31st, 2016. Deposits automatically convert to a TFSA in January, 2017.



Conditions may apply. Contact us for more information

**LEDAS**
REFRIGERATION**Air Conditioning & Heating**Oro vėsinimo ir šildymo sistemų
PATIKRINIMAS • IŠVALYMAS • PAKEITIMASSkambinti **R. Jareckui**
Tel. **416-825-3328***Waterside*
DENTAL*9th Line*
DENTAL**Dr. Gintarė Sungailienė**

(905) 271 7171

1252 Hurontario St.
Mississauga, L5G 3H3
www.watersidedental.ca

(905) 785 3900

3945 Doug Leavens Blvd.
Mississauga, L5N 0A5
www.9thlinedental.ca**DABAR YRA GERA
PROGA PARDUOTI**
namą/condo, kai yra aukščiausios
kainos ir **GERIAUSIA**
PIRKTI, kai ipotekos
(morgičių) nuošimčiai labai žemi
Pažadu gerą patarnavimą**TEODORAS STANULIS, B.A.**

Broker RE/MAX WEST REALTY

Mob. **416-879-4937**, namų **416-231-4937****ROYAL LEPAGE***Namą ar butą perkant,
parduodant Jums sąžiningai
patarnaus ir patars***DAIVA DALINDA**
B.A. brokerĮstaigos – **416-236-1871**
Namų – **416-763-7297**Tinklapis: www.dalindateam.comNEMOKAMAS ĮKAINAVIMAS. PO 30 METŲ PATIRTIES,
PADĖKOJANT LIETUVIAMS, SPECIALI NUOLAIDA*Turner & Porter*
L Aidotuvų Namai**TORONTE, ETOBICOKE
ir MISSISSAUGOJE***Angie***SALVAITIS**
BROKERDIRECT 705-446-6428
OFFICE 705-445-8500 ext. 251
EMAIL angiesalvaitis@icloud.com
WEB www.homesgeorgianbay.com

Patiekalai šventėms

*Kiekviena šeimininkė, belaukdama Kūčių
ar Kalėdų, planuoja, kokiais patiekalais
džiugins savo šeimą ar svečius. Jeigu dar
nesugalvojote, ką valgys Jūsų artimieji arba
pritrūkote keletu patiekalų, nes jų juk ant
lietuvių Kūčių stalo turi būti 12, pasinau-
dokite patyrusių šeimininkių receptais.*

Kūčioms

AGUONPIENIS

300g aguonų užplikau karštu vandeniu, palaikau
parą laiko, tada dar kartą perpilu verdančiu van-
deniu, nusunkiu ir sumalu mėsmale 3-4 kartus.
Paruošiu saldų vandenėlį aguonomis: virintas
vanduo, cukraus pagal skonį. Prieš valgant dedu
norimą kiekį aguonų į saldintą vandenį, merkiu
kūčiukus ir skanauju.

KŪČIUKAI

Apie 650ml vandens, 25g mielių (arba 16 g
sausų), aguonų pagal skonį, 100 ml aliejaus,
žiupsnelis druskos, cukraus pagal skonį (2-4
šaukštai), miltų. Į šiltą vandenį (150ml) suberiu
cukrų, ištirpinu mieles ir palaikau, kol jos pa-
kils. Tada į 500 ml šilto vandens beriu druską (ir
cukraus – pagal skonį), aguonas, pilu aliejų, pa-
kildintas mieles, miltų tiek, kad tešla būtų skysta,
tada dar ant viršaus pabarstau miltų, uždengiu
rankšluosčiu ir dedu arčiau viryklės, kur šilta.
Kai tešla pakyla, pilu miltų ir minkau, kol ne-
limpa prie rankų. Formuoju pailgas "dešreles",
kurias pjaustau norimais gabalėliais ir šaunu į
180°C orkaitę, kepu, kol gražiai paruduoja. Mano
kūčiukai būna minkšti, juos laikau užrištame
maišelyje.

APELSININĖ SILKĖ

1-2 silkės file supjaustau juostelėmis, apibarstau
cinamonu, sudedu pjaustytą svogūną, pipirų,
lauro lapelių ir išspaudžiu vieno apelsino sultis,
išmaišau ir marinuoju per naktį. Kitą dieną ga-
lima mėgautis lengvai marinuota, vos juntamo
apelsino skonio silkute.**Dalia Miliauskienė, Edmontonas**

SILKĖ SU GRYBAIS

Išmirkytas 4-5 silkių puseles supjaustyti piršto
storio gabaliukais. 2-3 saldžius svogūnus nu-
lupti, supjaustyti, pakepti gerame aliejuje, kol
suminkštės, užberti pipirų, pomidorų padažo
(kečupo), kad būtų gerai rausva. Atidaryti 500
ml stiklainį gerų marinuočių grybų, nusunkti ir
sumaišyti grybus su atausintais svogūnais ir
silkėmis. Paragauti ir pridėti, ko dar reikia –
pagal kiekvieno skonį – ir padėti į šaldytuvą
2-3 dienoms.

MIŠRAINĖ SU KRABŲ LAZDELĖMIS

Reikia lygiomis dalimis krabų lazdelių, brokolių,
kalafiorų, žalių pipirų, supjaustytų saldžių
svogūnų. Kalafiorus ir brokolius supjaustyti
mažais gabaliukais, įmesti į verdantį vandenį ir
tuojau pat išgriepti, nuvarvinti vandenį. Viską
sumaišyti, pridėti krapų ir kitokių prieskonių,
kurie patinka, sumaišyti su Miracle Wip padažu
(panašus į majonezą) ir viršuje uždėti supjaus-
tos citrinos.

ŽUVIS SU ČILI PADAŽU

Apie 0.5 kg mėgstamos žuvies puselių pabarstyti
trupučiu druskos ir prieskoniais pagal skonį,
pavolioti miltuose, iškepti gerame aliejuje ir
padėti į šoną. Aliejuje pakepti 1 didelę sutarkuotą
morką, 3 supjaustytus svogūnus, pagal skonį
užpilti kečupo ir čili padažo (geriausia – 3 dalys
kečupo ir 1 dalis čili padažo). Paragauti ir įdėti
bet kokių norimų prieskonių: citrinos sulčių,**Tokį "skruzdėlyną" Dalia Miliauskienė iš
Edmontonu paruošia Kalėdoms**pipirų, žuvies prieskonių. Viskam leisti ataušti.
Į plokščią indą dėti sluoksniais žuvį ir svogūnų
su morkomis masę. Papuošti citrina. Laikyti
šaldytuve.**Birutė Stanulienė, Torontas**

Kalėdoms

VYTINTA VIŠTIENOS FILE

1kg vištienos krūtinėlės file nuplaunu, nu-
sausinu, įtrinu raudonėlio, čiobreljo, petražolių
žolelėmis, česnakų, 40 gr druskos, 1.5 a.š.
cukraus, dedu į indelį, užpilu degtine. Lai-
kau šaldytuve 2 paras, keletą kartų per dieną
apversdama. Po dviejų parų nusausu šiek tiek
popieriniu rankšluosčiu, dedu į marlę ir kabinu
virtuvėje. Labai tinka aukštai virš viryklės, kur
daugiausia šilumos, arba prie radiatoriaus. Vy-
tinti reikia 5 paras (visą savaitę namie laikau
22C ir dar virš viryklės kabinu, todėl greičiau
ir išdžiūsta). Skonis nuostabus.

ŠVENTINIS TUNO MIŠRAINĖS TORTAS

3 virtas bulves, 4 virtas nedideles morkas ir
200g fermentinio ar mocarella sūrio sutarkuoju
burokine tarka, supjaustau 3-4 saliero stiebus.
Sluoksniuuju mišrainę tortinėje atsegamu šonu:
bulvės, morkos, šiek tiek druskos, tuno, šiek tiek
juodųjų pipirų, sūrio, salierų, viršuje aptepu ma-
jonezu. Mišrainę geriausia laikyti per naktį, tada
nuimti tortinės kraštą ir puošti savo nuožiūra.
Papuošimui tinka smulkinti kiaušiniai, svogūnų
laiskai, krapai, petražolės, pomidorai, agurkai...

ŠVENTINIS "SKRUZDĖLYNAS"

Tešla. Įmušu 6 kiaušinius, įberiu druskos
(žiupsnelis, kiek paimsit dviem pirštais), sijoju
320 gr miltų ir viską minkau. Miltų tiek, kad tešlą
galima būtų kočioti, bet nebūtų per kieta. Kad
neliptų tešla, rankas patepu aliejumi. Atgnybiu
gabaliuką tešlos, likusią uždengiu, kad nedžiūtų.
Kočioju labai, labai plonai (kuo ploniau, tuo bus
skaniau). Pjaustau juostelėmis kaip žagarėliams,
tik nepersuku. Dedu į įkaitintą aliejų ir verdu ant
vidutinės ugnies apvartydama. Lakšteliai, įdėti į
aliejų, labai išsipučia ir labai greitai apskrunda.
Kepdami turėkit tai omeny.**Cukraus sirupas.** 125 ml cukraus užpilu van-
deniu, kad tik apsemtų, ir kaitinu, kol užvirs, vis
maišydama. Iš pradžių darysis daug burbulų,
vėliau jų mažės, masė darysis skaidri ir klampi.
Tada įdedu 6 šaukštus medaus ir dar užverdu,
įspaudžiu 1 citrinos sultis ir išmaišau. Aliejuje
išvirtus lakštelius dedu sluoksniais ir užpilu siru-
pu, formuoju skruzdėlyną kupetą. Papuošimui
rinkitės, kas tik jums patinka: aguonos, sezamo
sėklos, džiovintos įvairios uogos.**Dalia Miliauskienė, Edmontonas**



KREDITO KOOPERATYVAS LTD

www.talka.ca 830 Main St. E, Hamilton, ON L8M 1L6
Tel. 905 544-7125 Fax 905 544-7126

SĄSKAITOS	PASKOLOS
Taupomoji sąskaita 0.25%	Asmeninės nuo 3.15%
Čekių sąskaita iki 0.25%	Nekiln. turto 1 metų 3.15%

INDĖLIAI	TFSA, RRSP ir RRIF
90 dienų indėliai 0.50%	Kintančios 0.50%
180 dienų indėliai 0.50%	1 metams 1.90%
1 m. term. indėliai 1.90%	2 metams 2.05%
2 m. term. indėliai 2.05%	3 metams 2.55%
3 m. term. indėliai 2.55%	4 metams 2.70%
4 m. term. indėliai 2.70%	5 metams 2.80%
5 m. term. indėliai 2.80%	

Sekite kasdieninę informaciją apie nuošimčius TALKOJE

MASTERCARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

AKTYVAI VIRŠ 120 MILIJONŲ DOLERIŲ

2015 metais nariams IŠMOKĖJOME

Papildomų
palūkanų
sutaupoms

18%

Įskaitant

TFSA, RRSP ir RRIF

Nuolaidų
skolininkams

9%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai
- Narių santaupos apdraustos 6 mil. dol. kapitalu ir Kanados valdžios iki \$100,000.0 sumos draudimu

DARBO VALANDOS

Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais - 9 v.r. - 5 v.p.p.
Trečiadieniais - 9 v.r. - 1 v.p.p.,
Penktadieniais - 9 v.r. - 7 v.v.
Šeštadieniais - 9 v.r. - 12 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais
šeštadieniais uždaryta.



Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba
RUOŠIA KŪČIAS
GRUODŽIO 21, TREČIADIENĮ, 5 V.P.P.
III-čio AUKŠTO SALĖJE
Maistą ruošia Anna Andrejczyn
CHORAS „VOLUNGĖ“ ATLIKS KALĖDINĘ PROGRAMĄ
Bilieto kaina \$30 asmeniui
Bilietus prašome įsigyti iki GRUODŽIO 18 d.,
skambinant Daivai 416-908-1782 ar į raštinę 416-762-1777



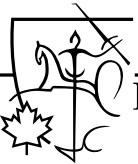
TEIRAUKITĖS PAS MUS!
affiliated

RIČARDAS ir RIMA DREŠERIAI
Affiliated Insurance Management Inc.

- visos draudimo paslaugos – namų, automobilio, komercinės, gyvybės
- konkurencinės kainos – pritaikysime planą Jūsų reikmėms
- dėmesingas patarnavimas, lietuviškai arba angliškai

905-845-4201 ♦ 1-888-384-4444
www.affiliatedinsurance.ca ♦ rickd@affiliatedinsurance.ca
344 Lakeshore Road E., Suite A, Oakville, ON L6J 1J6

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1



Fondas
Tel: 416-239-9889
klfondas@on.albn.com

**Organizacijos įteikite 2017
prašymus iki vasario 16 d.**

Remkime lietuvių veiklą ir išlaikymą!
Prisiminkime mūsų fondą gyvybės draudimuose bei savo testamentuose.
KLF pastoviai remia Tėviškės Žiburius
Įnašams išrašome pakvitavimus pajamų mokesčių sumažinimui



Sutton West Realty Inc.
300-5415 Dundas St. W
Toronto, ON M9B 1B5



LINA TAYLOR
Sales Representative

Jei galvojate pirkti ar parduoti namą ar butą, skambinkite ir aš mielai jums padėsiu

Tel. 416-574-4717 (nešiojamas)
416-236-6000 (įstaigos)

Lina-Taylor@hotmail.com
www.suttonwestrealty.com

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)

- Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7



MARGUTIS Parcels
48 Hamptonbrook Dr., Toronto, ON, M9P 1A1

PARCELS TO LITHUANIA

For free pick up in your area call VIKTOR at
Tel: (416) 233-4601
For pick up in Wasaga call PETRAS at
Tel (905)-383-1650
OR EMAIL TO: pysanka.inc@gmail.com

ROYAL LEPAGE



Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavas
Toronto, ON
416-762-8255, 416-616-1600 (cell)
email: lina@kuliavas.com
website: www.LinaKuliavas.com

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviuose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas

HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI



615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

ANAPILIO parapijos žinios

• Kalėdų švenčių proga iš anksto mus sveikina Toronto arkivyskupas kard. Thomas Collins ir Lietuvos vyskupų atstovas išeivijai prel. Edmundas Putrimas.

• Praeitą savaitgalį mūsų aptarnaujamose šventovėse adventinius susikaupimus pravedė Šv. Jono kongregacijos Vilniaus vienuolyno prioras kun. Jonas Savickas, CSJ. Nuoširdžiai dėkojame jam už mūsų dviasią Kalėdoms paruošiančias mintis.

• Gruodžio 10, šeštadienį, mūsų šventovėje susituokė Elena Saplytė su Tomu Krakausku. Sveikiname jaunuosius, jų tėvelius ir visą jų giminę.

• Vasagoje yra mirusi a.a. Jūra Ignatavičienė, 86 m. amžiaus. Jos sudeginti palaikai bus laidojami gruodžio 19, pirmadienį, Šv. Jono lietuvių kapinėse po laidotuvių Mišių, kurios bus 11 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje. Drauge su artimaisiais ją lydime malda.

• Gruodžio 9, penktadienį, Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidoti a.a. Antano ir Halinos Indrulaičių sudeginti palaikai. Drauge su artimaisiais juos lydime malda.

• Gruodžio 10, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės po maldų palaidoti a.a. Onos Kondratienės sudeginti palaikai Šv. Jono lietuvių kapinėse. Drauge su artimaisiais ją lydime malda.

• Gruodžio 12, pirmadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės po maldų palaidota a.a. Marijona Barteškienė Šv. Jono lietuvių kapinėse. Drauge su artimaisiais ją lydime malda.

• Lietuvos kankinių šventovėje gruodžio 24, šeštadienį, prieš 10 v.v. Bernelių Mišias giedos Deimantės Grigutienės vadovaujamas choras „Gintarėliai“ su mūsų parapijos choru, vadovaujamu Vilijos Špakauskienės.

• Kūčių paplotėlių galima įsigyti sekmadieniais po Mišių. Juos platina Irena Paznėkienė.

• Gruodžio 18, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už a.a. Balį Savicką. Vasagoje gruodžio 17, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Joną ir Oną-Mariją Lapavičius. Delhi gruodžio 17, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Art McGhay.

• Gruodžio 24, šeštadienį, Mišios 10 v.v. už a.a. kun. Petrą Ažubalį. Gruodžio 25, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už Čepų ir Kalpokų mirusius. Vasagoje gruodžio 25, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už Kanados lietuvių fondo mirusius narius. Delhi gruodžio 24, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Stefaniją Vilimienę.

• Sausio 1, sekmadienį, Mišios 10 v.r. už Kanados lietuvių fondo mirusius narius. Vasagoje sausio 1, sekmadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Anastaziją Bridickienę. Delhi gruodžio 31, šeštadienį, Mišios 2 v.p.p. už a.a. Danutę Norkienę.

TORONTO

PRISIKĖLIMO parapijos žinios

• Gruodžio 16 d. stovyklos “Kretinga” adventinis susikaupimas; gruodžio 24 d. Kūčios – 9.30 v.v. kalėdinės giesmės su procesija, 10 v.v. Bernelių Mišios; gruodžio 25 d. Kalėdos.

• Raštinės darbo laikas švenčių metu gruodžio 26-27 d.d. uždaryta; gruodžio 30 d. atidaryta 9 v.r.-1 v.p.p. Sausio 2 d., 2017 m. uždaryta.

• Mirties pranešimas: a.a. Ona Kirvaitienė, 97 metų, išlydėta iš mūsų šventovės gruodžio 7 d. Paliko sūnų Kastytį Strimaitį ir vaikaite su šeimomis. *Amžiną atilsį duok mirusiai, Viešpatie.*

• Gruodžio 18, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Aldoną Genčius; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už a.a. Vaclovą Anskį; už a.a. Kazimierą Grigaravičių; už a.a. Oną, Antaną, Kazimierą Baltrūnus; už a.a. Reginą ir Benediktą Antanaičius ir Justiną Zakšauską; už a.a. Vytautą ir Stanislovą Baranauskus; už Kavaliauskų šeimos mirusius; už a.a. Petrą ir Albiną Styras ir a.a. Louis Pogorski; už a.a. Joną Lukoševičių (10 m.); už a.a. Genovaitę Tunkūnienę; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus

• Gruodžio 25, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Černiauskų ir Rimkevičių šeimos mirusius; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; padėka kun. įšventinimo šventė – už a.a. Tėv. E. Jurgutį, O.F.M. ir a.a. Tėv. P. Šarnicką, O.F.M.; už a.a. Vytautą Tamulaitį, jaun.; už a.a. Vladą ir Leokadiją Nakrošius; už a.a. Joną Dirmantą; už a.a. Genovaitę Tunkūnienę; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

• Sausio 1, sekmadienį, Mišios 9 v.r. už a.a. Brough, Černiauskų ir Pranckevičių šeimos mirusius; 11 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; už a.a. Leo Bates (25 m.); už a.a. Inocentą Jurcevičių; už a.a. Genovaitę Tunkūnienę; už a.a. Anicetą ir Eleną Prialgauskus.

PRANEŠIMAS LIETUVIŲ NAMŲ NARIAMS

Neeilinis narių susirinkimas, kuris turėjo vykti 2017 m. sausio 8 d., atidėtas iki sausio 29 d. Sausio 8, sekmadienį, **SUSIRINKIMO NEBUS!**

PROFESIONALUS dantų valymas Jūsų namuose. Priimamas draudimas. <http://www.athomesmile.com> / 416-388-8723 Inga.

GYVENU FLORIDOJE (ST. Peters Beach) ant vandenyno kranto, dviejų miegamųjų bute. Vieną kambarį galiu išnuomoti vienai ar vienam asmeniui. Kaina pagal susitarimą. Tel. 7-273-673-176. Žinučių nepalikti.

SOUTH ETOBICOKE. Looking for live in superintendent. In a small retirement residence. Ideal for nursing students or younger retirees. Basic English required. Please call Angela at 416-825-9519

IŠGANYTOJO parapijos žinios

• Gruodžio 18, sekmadienį, 9.30 v.r., bus 4 Advento pamaldos. Po jų – vaišės.

• Gruodžio 24, šeštadienį, 5 v.p.p., vyks Kūčių pamaldos, kaip ir kiekvienais metais.

LABDAROS ŽINIOS

• Maironio šeštadieninės mokyklos mokiniai pagamino kūčių patiekalus ir jais pavaišino slaugos namų gyventojus “Labdaroje” gruodžio 10, šeštadienį.

• Kūčios ir Bernelių mišios Labdaros gyventojams vyks Kūčių dieną, gruodžio 24, 3 v.p. p. Gyventojų šeimos bei draugai kviečiami prisijungti.

• Naujieji metai: gyventojų naujametinis pobūvis vyks slaugos namuose gruodžio 31, šeštad., 2 v.p.p. Tado Svetainėje.

MAIRONIO mokyklos žinios

• Kviečiame visus į mūsų Kalėdų šventę Prisikėlimo parapijos salėje gruodžio 17 d., 10 v.r. • Pamokų nebus nuo gruodžio 24 d. iki sausio 7 d. **Živilė**

Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga sveikinimus Tėviškės žiburių redakcijai atsiuntė Toronto lietuvių jaunimo ansamblis „Gintaras“, Labdaros fondo direktorių taryba, kun. prof. dr. K. Ralys (Vilnius), dr. R. Slavickas (Welland, ON).

LIETUVIŲ NAMŲ ŽINIOS

• Prašome visų narių, kurie negavo kvietimo į š.m. lapkričio 30 d. įvykusį narių susirinkimą, apie tai pranešti Lietuvių Namų raštinei, telefonu: 416-532-3311 (ext. nr.1) arba el.paštu: darius@lithuanianhouse.ca.

• Įspėdami raštinę, prašome, pateikite savo dabartinį adresą, telefono numerį ir el.pašto adresą. Primename visiems nariams, kad visa korespondencija siunčiama tuo adresu, kurį turime narių sąrašė. Jei dėl kurios nors priežasties Jūsų asmeninė informacija pasikeitusi, prašome mums pranešti.

LN administracija

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Tai paskutinis šių metų *Tėviškės žiburių* numeris.

TŽ raštinė bus uždaryta nuo gruodžio 16 iki 28 d., atidaryta gruodžio 28-30 d.d. Nuo 2017 m. sausio 3 d. atidaryta reguliariomis valandomis.

Pirmasis 2017 metų TŽ nr. bus išleidžiamas sausio 4, trečiadienį.

REIKALINGI turintys darbo patirtį ir teisę dirbti (turintys SIN) dažytojai. Dirbama pagal atskiras užduotis. Būtina turėti automobilį, darbo įrankius. Skambinti darbo dienomis (pirm.-penkt.), telefonu 905-814-8629 7v.r-5v.p.p.

MONTREAL

Montrealio kalėdinė lietuviška radijo programa bus girdima šv. Kalėdų dieną, gruodžio 25-ąją, per Montrealio radijo stotį CFMB 1280AM arba per internetą www.cfm.ca nuo 5 iki 6.30 v.v.

L. Stankevičius

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA

„Rūtos“ klubas praneša savo nariams, kad gruodžio 14, trečiadienį, 12 v.p.p., bus tradicinis kalėdinis pobūvis mūsų salėje; auka \$5. Tą dieną bingo nebus. Iki metų pabaigos „Rūtos“ klubas neveiks, po Naujųjų metų pradės veikti sausio 4, trečiadienį.

Šv. Kalėdų Mišios (Bernelių Mišios) bus gruodžio 24, šeštadienį, 10.30 v.v., tuoj po Mišių bus tradicinės vaišės mūsų salėje. Kviečiame visus dalyvauti! Gruodžio 25, sekmadienį, Mišių nebus 9 v.r. Mišios aukojamos 10.30 v.r., bet mūsų choras negiedos.

Gruodžio 18, sekmadienį, 12 v.p.p., mūsų salėje bus Kalėdinė mugė, cepelinų pietūs ir Kalėdų eglutės šventė. Organizuoja Petras Paulauskas (tel. 514-808-0873) ir Aušra GERALAVIČIŪTĖ (tel. 514-364-3439). Dalyvaukime visi. Taip pat Aušra GERALAVIČIŪTĖ-Drysdale ruošia Naujųjų metų sutikimą gruodžio 31 d. vakare mūsų salėje.

Milda Bilevičiūtė-Ruffo ir Manuel Blais kviečia visus į kalėdinį koncertą St. Malachy's parapijoje (Snowdon) gruodžio 16, penktadienį, 7 v.v. **Inf.**

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA

Gruodžio 11 d. klebonas Paulius Mališka aukoją Mišias. Klebonas biuletenyje padėkojo parapijiečiui Alfredui Pališaičiui, kuris uždegė klebonijos laiptus medinėmis lentelėmis, kad būtų saugiau.

Kalėdų Mišios bus gruodžio 24, šeštadienį, 9 v.v., o gruodžio 25, sekmadienį, Mišių nebus. Prieš Bernelių Mišias, 8.45 v.v., vyks kalėdinis muzikinis Adamonių šeimos narių koncertas – smuikas, alto, violončelė ir vargonai. Po Mišių bus vaišės salėje. Naujųjų metų Mišios bus gruodžio 31, šeštadienį, 4 v.p.p., o sausio 1, sekmadienį, Mišių nebus. Choras giedos per abejas Mišias.

Kalėdų plotkelių-kalėdaičių galima gauti šventovėje; kreiptis į parapijos komiteto narius prieš Mišias ar po jų sekmadieniais. Laisva auka.

Šv. Elžbietos draugijos komitetas ruoš kavutę 2017 m. sausio 15, sekmadienį, po Mišių. Narės prašomos atsinešti draugijos knygeles ir užsimokėti metinį narės mokesį. Visi kviečiami. **VL**

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)

Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ESSOR INSURANCE-INVESTMENT-COUNCELLING Inc.
1100 boul Robert-Bourassa 6th floor, Montreal, QC H3B 3A5
Tel: 514-373-1981 joana.adamonis@essor.ca www.essor.ca
Joana Adamonis A.I.B.

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirkščiai į bendrą sveikinimą ir paaukojo Tėviškės žiburiams:



\$60 – Kristina Žutautienė ir sūnūs; \$40 – Elena Bersėnienė ir vaikai; \$35 – Jonas Gimžauskas, Hamilton, ON; \$30 – Teresė Povilauskienė ir šeima, Hamilton, ON; \$20 – Antanas, Dalia, Eglė, Genius, Julius Procutai.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416-588-2808 x 26 dienos metu.

AUKOS

• Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos moterų draugija kartu su kalėdiniais sveikinimais lietuviškos spaudos leidybos reikalams *Tėviškės žiburiams* aukoją \$300. Nuoširdžiai dėkojame.

• A.a. Liucina Matulevičienė testamentiniu palikimu paskyrė *Tėviškės žiburiams* \$2,000.

„PARAMOS“ darbo valandos švenčių dienomis

• Gruodžio 24, šeštadienį, 9 v.r. – 1 v.p.p. (2975 Bloor St.W). Uždaryta (1573 Bloor St. W).

• Gruodžio 26, pirmadienį, ir gruodžio 27, antradienį – nedirba.

• Gruodžio 31, šeštadienį, 9 v.r. – 1 v.p.p. (2975 Bloor St. W). Uždaryta (1573 Bloor St. W).

• 2017 sausio 2, pirmadienį, nedirba.